

๒๗๒.๒๑๕

๒ ๒๑๕๗

๕.๒

ทัศนะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

13 พ.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์

ของ

มลิวัลย์ โอฬาริกพันธุ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๓๙๒๙

ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทคัดย่อ

ของ

มลิวลัย โอบาริกพันธุ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนรวมและรายด้าน ตามองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้านคือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 201 คน ครูผู้สอนในระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 201 คน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
2. ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยส่วนรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทักษะของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยส่วนรวมและแต่ละด้านไม่มีความแตกต่างกัน
4. ทักษะของครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยส่วนรวมและแต่ละด้านไม่มีความแตกต่างกัน

5. ทักษะของครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 4 ปี และตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยส่วนรวมและแต่ละด้านไม่มีความแตกต่างกัน

THE PERCEPTION OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS TOWARDS
PROBLEMS IN ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE PRESCHOOL LEVEL
IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE PRIMARY EDUCATION
OFFICE CHANGWAT PRA NAKORN SRIAYUTHAYA

AN ABSTRACT

BY

MALIWAL OLARIGAPAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March 1997

The purposes of this research were to study and to compare perception of school administrators and teachers towards the academic affairs administration Problems of the Preschool Level in primary schools under the Pra Nakorn SriAyutthaya provincial primary education office in 4 aspects : curriculum administration, instructional management, instructional supervision and evaluation.

The samples of this research consisted of 201 school administrators and 201 Preschool teachers. Rating-scale questionnaire composed of items reflecting of those four aspects above with reliability of 0.98 was administered and then data were analyzed through mean, Standard deviation and t-test.

Major findings were as follows :

1. Perception Problem of administrators towards the academic affairs administration of the Preschool in primary schools under the Pra Nakorn SriAyutthaya provincial primary education office as a whole was in a moderate level in all aspects and also the perception in each aspect was in a moderate level.

2. Perception of school administrators classified by school size, towards the academic affairs administration Problems as a whole of the Preschool was significant 0.05. Instructional supervision and evaluation were not statistically significant different. But curriculum administration and instructional management were significant 0.05.

3. Perception of the school administrators classified by administrative experiences, towards the academic affairs administration Problems of the Preschool were not statistically significant different.

4. Perception of the Preschool teachers, classified by school size, towards the academic affairs administration Problems of the Preschool were not statistically significant different.

5. Perception of the Preschool teachers, classified by teaching experiences, towards the academic affairs administration Problems of the Preschool were not statistically significant different.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ดร.ประสพ แสนคำเครือ)

..... กรรมการ

(ดร.อรรณพ โพธิ์สุข)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ดร.ประสพ แสนคำเครือ)

..... กรรมการ

(ดร.อรรณพ โพธิ์สุข)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร.วีระ สุภากิจ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์สุทิพรรณ พัฒนพณิชย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 1๕ เดือน ๕ ค.ศ. 40...

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร.ประสพ แสนคำเครือ อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิ์สุข ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท อาจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ และอาจารย์สุพิพรรณ พัฒนพาณิชย์ ซึ่งเป็นกรรมการร่วมสอบปากเปล่า ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนปริญญาโทฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.พัฒนา ชัชพงศ์ ผศ.จินตนา เวชมี อาจารย์เพ็ญพรรณ ยูวะเวส อาจารย์วีระสิทธิ์ กิติพิเชษฐสรรค์ และอาจารย์บังอร พุ่มสะอาด ที่กรุณาตรวจแบบสอบถาม การวิจัยในฐานะผู้เชี่ยวชาญ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาพิเศษที่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกท่าน ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตบริหารการศึกษา รุ่นที่ 22 ทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ

คุณค่าของปริญญาโทฉบับนี้ ขอบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาท ความรู้แต่ผู้วิจัยตลอดมา

ความสำเร็จของการศึกษาคั้งนี้ ขอมอบแต่ คุณณรงค์ โอฬาริกพันธุ์ และลูกทั้งสองคน คือ ณัฐพล - นพพล โอฬาริกพันธุ์ ที่อยู่เบื้องหลังและให้กำลังใจ

มลิวัลย์ โอฬาริกพันธุ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	<p>บทนำ ..... 1</p> <p> ภูมิหลัง ..... 1</p> <p> ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ..... 4</p> <p> ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า ..... 4</p> <p> ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ..... 5</p> <p> นิยามศัพท์เฉพาะ ..... 6</p>
2	<p>เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ..... 9</p> <p> การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ..... 9</p> <p> การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ..... 11</p> <p> ข้อช่วยการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ..... 17</p> <p> ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ..... 20</p> <p> ด้านการจัดการเรียนการสอน ..... 25</p> <p> ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ..... 35</p> <p> ด้านการวัดผลและประเมินผล ..... 40</p> <p> ประสบการณ์ของผู้บริหารและครูที่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษา ..... 46</p> <p> งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ..... 50</p> <p> สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า ..... 52</p>
3	<p>วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ..... 53</p> <p> ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ..... 53</p> <p> เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ..... 54</p> <p> ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ..... 55</p>

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การจัดกระทำข้อมูล	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	134
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	134
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	134
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	135
การเก็บรวบรวมข้อมูล	135
การวิเคราะห์ข้อมูล	136
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	136
อภิปรายผล	138
ข้อเสนอแนะ	150
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	151
บรรณานุกรม	152
ภาคผนวก	162
ประวัติย่อของผู้วิจัย	179

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน	61
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	62
4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านแนวการจัด ประสบการณ์ (หลักสูตร) เป็นรายชื่อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	63
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียน การสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	67
6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการนิเทศภายใน โรงเรียน เป็นรายชื่อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	71

7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล เป็นรายชื่อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	74
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการบริหารงาน	79
9	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) เป็นรายชื่อ จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการบริหารงาน	80
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียน การสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการบริหารงาน	85
11	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการนิเทศภายใน โรงเรียน เป็นรายชื่อ จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการบริหารงาน	89
12	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล เป็นรายชื่อ จำแนกตามประเภทโรงเรียนในการบริหารงาน	92

13	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนคติของครูที่มีต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	96
14	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) เป็นรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	97
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนคติของครูที่มีต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียน การสอน เป็นรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	101
16	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนคติของครูที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการนิเทศภายใน โรงเรียน เป็นรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	105
17	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนคติของครูที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล เป็นรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	108
18	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนคติของครูที่มีต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	112

19	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของครูที่มีต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์การสอน	113
20	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของครูที่มีต่อปัญหา การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียน การสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์การสอน	118
21	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของครูที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการนิเทศภายใน โรงเรียน เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์การสอน	122
22	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา ตามทัศนะของครูที่มีต่อ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและ ประเมินผล เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์การสอน	125
23	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อน ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พระนครศรีอยุธยา เป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	130
24	เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อน ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พระนครศรีอยุธยาเป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	131

25	เปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อน ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พระนครศรีอยุธยาเป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	132
26	เปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อน ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พระนครศรีอยุธยาเป็นรายด้าน จำแนกตามประสิทธิภาพการสอน	133

ภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างการจัดประสบการณ์ขั้นก่อนประถมศึกษา	27
2 หลักการจัดกิจกรรมในแต่ละวัน ขั้นก่อนประถมศึกษา	28

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง และเชื่อว่าการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย (แผนการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 5) ประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ได้จัดการศึกษาตามแนวระบบโรงเรียนเป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา (แผนการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 12 - 13)

การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เป็นพื้นฐานของการศึกษาทุกระดับ เป็นการให้บริการการศึกษาขั้นต้นที่รัฐมุ่งจัดให้กับเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน เพราะประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงอายุนี้เป็นการสร้างพื้นฐานความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาที่ดีสำหรับช่วงอายุต่อ ๆ ไป นอกจากนั้นการอบรมเลี้ยงดูและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับในระยะต้นของชีวิตเป็นรากฐานการพัฒนาคุณภาพประชากร (กองแผนงานสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2536 ก : 1) ซึ่งตามหลักจิตวิทยาทางการศึกษา การให้การดูแลเด็กในระยะแรกเริ่มนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยช่วงที่สำคัญที่สุดในการวางรากฐานพัฒนาการของบุคคลก็คือ ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ถึงอายุ 6 ปี เนื่องจากเป็นระยะเวลาที่มีการเจริญเติบโตทางร่างกายและระบบประสาทอย่างรวดเร็ว มีความอ่อนไหวต่ออิทธิพลของสิ่งแวดล้อมมากกว่าในช่วงอายุอื่น ๆ ของชีวิต ดังนั้นถ้าเด็กไม่ได้รับการดูแลหรือได้รับการดูแลไม่ถูกต้องในช่วงเวลาดังกล่าว จะมีผลทำให้ไม่สามารถจะพัฒนาได้อย่างเต็มที่ หรืออาจเกิดปัญหาทางพัฒนาการ ซึ่งยากแก่การแก้ไขได้ในภายหลัง (สุทธิลักษณ์ มณีศรี. 2537 : 2)

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กก่อนประถมศึกษา จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไว้ว่า "... เพื่อให้เด็กวัยก่อนประถมศึกษาได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และ

สติปัญญาตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความพร้อมในการเข้าเรียนระดับประถมศึกษา อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ...” และกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดย "...ส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อขยายการจัดการศึกษาชั้น เด็กเล็กให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีปัญหาทางภาษาและพื้นที่ที่มีความพร้อมจะจัดชั้นอนุบาลหลักสูตร 2 ปี ...” (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 22 - 23) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ไว้ว่า "...เพื่อให้เด็กอายุ 3 - 5 ปีมีโอกาสได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความพร้อมในการเข้าเรียนระดับ ก่อนประถมศึกษา..." โดยกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา "...ให้เด็ก ก่อนประถมศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของประชากรวัย 3 - 5 ปี ได้เตรียมความพร้อมก่อน เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ..." (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 12 - 13)

นโยบายดังกล่าวจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย องค์การ ที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาระดับนี้คือ โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวจักร สำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ เนื่องจากผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนและอยู่ใกล้ชิดกับครูผู้ให้การศึกษาแก่นักเรียนมากกว่าบุคคลอื่น แต่เท่าที่ผ่านมาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ในด้านปริมาณการจัดการศึกษา แม้จะเปิดสอนได้ตามเป้าหมาย แต่ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของบุคลากรมีน้อยจึงทำให้การจัดการศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร (สุธรรม ปิ่นประเสริฐ. 2536 : 2) และ จากผลสรุปรายงานการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาแนวทางการพัฒนาเด็ก (2535 : 40 - 43) พบว่า มีสถานศึกษาจำนวนมากไม่น้อยที่ไม่ได้จัดบริการเตรียมความพร้อมทุกด้านแก่เด็ก อย่างแท้จริง ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่จะเร่งให้เด็กเรียนหนังสือและเน้นพัฒนาการเฉพาะด้านความรู้ และด้านเนื้อหาสาระ ทำให้เด็กได้รับบริการเตรียมความพร้อมในลักษณะดังกล่าว มีปัญหาใน การปรับตัวทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ และบุคลิกภาพ

ในการกำหนดมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษานั้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 ก : 27 - 29) จะพิจารณาจากผลงานทางด้านวิชาการเป็นสำคัญโดยกล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารโรงเรียน เพราะเป็นงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นงานหลักที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญและสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งส่วนหนึ่งของการสร้างความสำเร็จของงานวิชาการ คือ การที่ผู้บริหารมีกระบวนการบริหารงานที่ดีและกระบวนการบริหารงานวิชาการก็เช่นเดียวกับกระบวนการบริหารการศึกษา ดังนั้น จึงเกี่ยวข้องกับปัจจัยในการบริหารที่สำคัญสี่ประการคือ คน เงิน วัสดุ และวิธีการจัดการ เป็นที่ยอมรับกันว่า คนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยในการบริหารดังกล่าว จะเห็นการบริหารงานวิชาการจะสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารและครู เพราะผู้บริหารเป็นผู้แปลนโยบายของรัฐไปสู่การปฏิบัติ เป็นผู้จะทำให้ผลของการพัฒนาคนมีคุณภาพสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ส่วนครูเป็นผู้รับนโยบายของผู้บริหารและเป็นผู้ปฏิบัติจริงใกล้ชิดกับตัวนักเรียนมากที่สุด แต่ปรากฏว่า คุณภาพการศึกษาหรือปัญหาการบริหารงานวิชาการเกิดขึ้นจากตัวผู้บริหารและตัวครูเป็นส่วนมาก (ผ่องศรี รัตนสถิตย์. 2535 : 5)

ในส่วนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยเริ่มเปิดทำการสอนในปีการศึกษา 2529 ปัจจุบันมีโรงเรียนในความรับผิดชอบที่จัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา จำนวน 420 โรงเรียน นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 15,179 คน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2537 ก : 25) จากรายงานการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ตามโครงการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่ยังเน้นการสอนให้นักเรียนให้อ่านออกเขียนได้มากกว่าการเตรียมความพร้อมมาให้กับเด็กครูมีปัญหามานการควบคุมชั้นเรียน ขาดทักษะในการผลิตสื่อ การใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนไม่เข้าใจวิธีการวัดและการประเมินความพร้อมตามแนวการจัดประสบการณ์ ด้วยสาเหตุดังกล่าวนี้จึงมีผลสืบเนื่องไปถึงคุณภาพโดยรวมในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาด้วย กล่าวคือ ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการเรียนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนมีอัตราการตกซ้ำชั้นสูงถึง

ร้อยละ 13.36 ซึ่งจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีอัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใน
อัตราสูงจังหวัดหนึ่ง (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2537 ค : 10 - 12)

จากรายงานสรุปผลการจัดการศึกษาดังกล่าวแสดงว่า การบริหารงานวิชาการระดับ
ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนคร
ศรีอยุธยา ยังไม่บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งหวังไว้

ในฐานะที่ผู้วิจัยดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติ
หน้าที่โดยตรง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาทัศนะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงาน
วิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อน
ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อน
ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อน
ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการสอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษาระดับสูง เพื่อนำไป
ใช้เป็นแนวทางการกำหนดนโยบาย และวางแผนการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
และจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนจนครูผู้ปฏิบัติการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางการ

ปรับปรุงและพัฒนางานการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาระดับนี้ อันจะส่งผลให้เด็กระดับก่อนประถมศึกษาที่มีพัฒนาการครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

งานการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็กและชั้นอนุบาลใน 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิดของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้คือ

- 1.1 ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)
- 1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน
- 1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2538 ซึ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 420 คน ครูจำนวน 919 คน รวมทั้งหมด จำนวน 1,339 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาที่กล่าวไว้ในข้อ 2.1 มีผู้บริหารจำนวน 201 คน และครูจำนวน 201 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 402 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้บริหาร และครู จำแนกได้ดังนี้

3.1.1 ขนาดโรงเรียนของผู้บริหารและครู จำแนกเป็น

3.1.1.1 ขนาดเล็ก /

3.1.1.2 ขนาดใหญ่ /

3.1.2 ประสบการณ์ (ของผู้บริหาร) จำแนกเป็น

3.1.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.1.3 ประสบการณ์ (ของครู) จำแนกเป็น

3.1.3.1 ต่ำกว่า 4 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อน

ประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถวัดได้โดย แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยงาน 4 ด้านคือ

3.2.1 ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)

3.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน

3.2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาพร้อมอยู่ด้วย ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 420 โรงเรียน และได้แบ่งขนาดโรงเรียนโดยยึดจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้เป็น 2 ขนาดคือ

1.1 ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน

1.2 ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 คนขึ้นไป

2. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง การที่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเนนการ จัดเตรียมความพร้อมให้นักเรียน ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนชั้นเด็กเล็ก 1 ชั้น และชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 2 ชั้นเรียน โดยมีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี และ 4 - 6 ปี

3. การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่อง แนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) การจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายในโรงเรียน และการวัดผลและประเมินผล ตามกระบวนการบริหารการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา านงาน 4 ด้าน คือ

3.1 ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาเอกสารหลักสูตร การจัดมวลประสบการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียน ควบคุม ดูแลแนวการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็ก เรียนเกิดพัฒนาการทางด้านร่างกายอารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา ามีความพร้อมที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษา

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดครูเข้าสอน การวางแผน การสอนร่วมกับครู การส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ให้ดำเนินไปตามตารางกิจกรรมประจำวัน การรู้จักปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม การส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ จัดให้มีและใช้สื่อการสอน ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน

3.3 การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารในการ ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหา การปรับปรุงกิจกรรมมาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์และส่งเสริมกระตุ้นให้ครูมีขวัญและกำลังใจให้ทำหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การจัดหาเอกสารการวัดผลและประเมินผล การวิเคราะห์จุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการวัดผล การควบคุมดูแลการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์ การนำผลและประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

4. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือขัดข้องจากการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในการจัดแนวการจัดประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายในโรงเรียน การวัดและประเมินผลของผู้บริหารและครู

5. ผู้บริหาร หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ รวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งต่าง ๆ ดังกล่าวด้วย

6. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

7. ทักษะ หมายถึง ความเข้าใจ ความรู้สึกที่แสดงออกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

8. ประสบการณ์ในการบริหารงาน หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนถึงปีการศึกษา 2538 จำแนกเป็น

8.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

8.2 ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

9. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูเริ่มปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนถึงปีการศึกษา 2538 จำแนกเป็น

9.1 ประสบการณ์ต่ำกว่า 4 ปี

9.2 ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามขอบข่ายงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้มุ่งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
2. การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
3. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
  - 3.1 ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)
  - 3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
  - 3.3 ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน
  - 3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล
4. ประสบการณ์ของผู้บริหารและครูที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
  - 4.1 ประสบการณ์ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
  - 4.2 ประสบการณ์ของครูในการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

การจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา เป็นการให้บริการทางการศึกษาขั้นต้นที่รัฐมุ่งจัดให้กับประชาชนในวัยแรกของชีวิต เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา) และเป็นการวางรากฐานของการดำเนินชีวิตในสังคมต่อไปในอนาคต การศึกษาระดับนี้ในวันจะมีความสำคัญทั้งต่อเด็กและครอบครัวมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะในภาวะที่ประเทศกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมมากยิ่งขึ้น การอบรมเลี้ยงดู

กล่อมเกลาคำเด็กโดยครอบครัวไม่อาจกระทำได้ดีตั้งสมัยก่อน และก่อให้เกิดปัญหาในหลายด้านตามมา ขณะเดียวกันความจำเป็นในการเตรียมประชาชนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ เป็นสิ่งที่จะต้องเร่งดำเนินการและจำเป็นต้องเตรียมตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นได้มีโอกาสเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (คณะกรรมการจัดทำแนวดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. 2536 ก : คานา) และเกี่ยวกับเรื่องนี้รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้เห็นความสำคัญจึงมีนโยบายที่จะเร่งขยายบริการการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาให้กว้างขวาง

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ดำเนินงานการจัดการศึกษาระบบโรงเรียนให้เด็กวัยก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ กลุ่มอายุ 4 - 6 ปี โดยจัดประเภทการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างให้เกิดพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามศักยภาพและให้มีความพร้อมในการเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา โดยจัดเป็น 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรอนุบาล 2 ปี จัดในโรงเรียนอนุบาลในเมือง จังหวัดละ 1 โรงเรียนและระดับอำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นศูนย์กลางพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งจัดในพื้นที่ที่มีปัญหาทางภาษาและพื้นที่ที่มีความพร้อม หลักสูตรเด็กเล็ก 1 ปี จัดในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทุกพื้นที่ คณะทำงานจัดทำแนวดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (2536 ข : 26 - 27)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 ข : 10) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาว่า มุ่งเตรียมความพร้อมให้กับเด็กมิใช่เตรียมมาให้เด็กเขียนหนังสือและอ่านหนังสือ แต่ต้องการให้เตรียมประสาทมือ เตรียมตา เตรียมประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา เตรียมการสังเกต เตรียมหู คือการหัดฟัง เตรียมปาก คือการหัดให้พูด ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เกิดความพร้อมในด้านต่อไปคือ

1. ด้านร่างกาย ส่งเสริมความเจริญเติบโตความแข็งแรงของร่างกายปลูกฝังนิสัยทางสุขภาพอนามัย ฝึกกิจนิสัย และสุขนิสัยที่ดำเนินเรื่องรักษาความสะอาด เลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ถูกต้อง ฝึกให้เล่นออกกำลังกายและพักผ่อนอย่างถูกวิธี

2. ด้านจิตใจ - อารมณ์ ส่งเสริมสุขภาพจิต ปลุกฝังให้รู้จักควบคุมอารมณ์จิตใจ ว่างใจ แจ่มใส ชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงาม มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ชื่อสัตย์ กตัญญูทวาที ขยันอดทนและเชื่อถือในคำสั่งสอนของศาสนา

3. ด้านสังคม ส่งเสริมการพัฒนาลักษณะนิสัยปลุกฝังให้เด็กเคารพตนเอง มีสัมมาคารวะ มีระเบียบวินัย กล้าพูดกล้าแสดงในทางที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี รู้จักเล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพสิทธิหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ฝึกการรับการให้และพร้อมที่จะปรับ ให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี

4. ด้านสติปัญญา ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา รู้จักหาเหตุผลให้เกิดความเข้าใจ ตัดสินใจด้วยตนเอง สนใจต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับการเรียนรู้ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ตามระดับสติปัญญา และมีความพร้อม ที่จะรับการศึกษาระดับต่อไป

จะเห็นว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา นับว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะ การจัดประสบการณ์ให้เด็กในช่วงนี้ เป็นการสร้างพื้นฐานความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และจัดให้สอดคล้องตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการเด็กให้มีคุณภาพ รวมทั้งส่งเสริม พัฒนาสุขภาพพลานามัย อันจะส่งผลให้เด็กเรียนในระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี

2. การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่คณะบุคคลร่วมกันกระทำตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดที่ได้วางไว้ร่วมกันก่อนแล้ว และในการทำกิจกรรมเช่นนั้นมีการใช้ ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะสม และเกิดประโยชน์ สูงสุด (ธีรวุฒิ ประทุมพรรัตน์. 2529 : 3) นอกจากนี้ ความหมายที่แท้จริงของการบริหาร ในอีกทัศนะหนึ่งนั้นอาจหมายถึงการแก้ปัญหาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ลักษณะของการแก้ปัญหาอาจ ดำเนินไปในรูปของการตัดสินใจ และหรือการปฏิบัติงานก็ได้ทั้งสองประการ (ถวิล เกื้อกุลวงศ์. 2530 : 17)

เซอร์จิโอวานนิ (สุชีพ อินทรวิชัย. 2537 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Sergiovanni. 1980 : 5 ; Koontz and O,Donnel. 1980 : 1- 3) ได้ให้ความหมายการบริหารว่า คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้บรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ประชุม รอดประเสริฐ (2525 : 2) ที่ว่า การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ เป็นกลไกในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม นอกจากปัจจัยด้านทรัพยากรที่ส่งผลให้การบริหารประสบความสำเร็จ ยังมีปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ กระบวนการบริหารงาน ตลอดจนความรู้ความสามารถของตัวผู้บริหารเอง

ดังนั้น จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การบริหารคือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นกระบวนการโดยใช้ทรัพยากรการบริหาร ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

"โรงเรียน" เป็นหน่วยงานการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด และผลการจัดการประถมศึกษาจะเป็นเช่นใดนั้น ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ดังนั้น ภารกิจหลักของโรงเรียน คือการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นั่นคือ คุณภาพที่พึงประสงค์ทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มประสบการณ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสุขภาพอนามัยที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ .

2534 : ก 6) ซึ่งในส่วนของภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 ข : 9) ได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาไว้เป็น 6 งานคือ

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการและการเงิน

5. งานอาคารสถานที่

6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ในการดำเนินงานของสถานศึกษาใด ๆ งานวิชาการต้องเป็นงานหลักหรืองานแทนที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษานั้น เพราะเป็นงานที่ส่งผลให้การจัดการศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับงานวิชาการ ถ้างานวิชาการด้อยเสียแล้ว สถานศึกษานั้น ๆ ก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพด้อยไปด้วย (บุญมี เพรยอด. 2528 : 160) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 9) ได้สรุปว่า งานวิชาการมีความสำคัญเป็นอันดับ 1 และถือว่าเป็นงานหลัก ส่วนงานอื่น ๆ อีก 5 งาน เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการทำให้มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับที่ กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 47) ได้กล่าวไว้ว่า "งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญยิ่ง เพราะวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณค่านับสูง" และสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ก : 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากหน้าที่ของโรงเรียน คือ การเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดดำเนินการ และปรับปรุงการเรียนการสอน นับว่าเป็นงานด้านวิชาการทั้งสิ้น

ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีความรอบรู้ในด้านวิชาการ มีความรับผิดชอบและสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการได้ แต่เนื่องจากการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างไปจากการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา คือ ไม่ได้มุ่งหวังให้อ่านเขียนคิดเลขเป็นหรือเน้นเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จนขึ้นใจ แต่เป็นการปูพื้นฐานวิชาต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมแก่นักเรียน งานการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักของโรงเรียนเป็นสำคัญ นั่นคือ คุณภาพของนักเรียนที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกิจกรรมใด ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ต้องมุ่งประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญมีการบริหารงานที่เป็นระบบโดยใช้กระบวนการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537 ข : 9) กล่าวว่า ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามกระบวนการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีบทบาทดังนี้

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และวางแผนของงานสถานศึกษาอย่างชัดเจน พร้อมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา

2. จัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร และสิ่งเอื้ออำนวยต่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ

3. กำหนดติดตามและนิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบ

4. จัดทำคู่มือผลิต จัดทำสื่อการเรียนการสอนและดูแลให้ครูนำไปใช้

5. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการเสริมประสบการณ์สำหรับเด็ก

6. ดำเนินการวัดผลการศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักการวัดผลทางการศึกษาก่อนประเมินศึกษา

7. จัดให้มีห้องสมุดหรือแหล่งวิชาการเพื่อเสริมสร้างความรู้ให้แก่ครู

8. ส่งเสริมให้และนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่เหมาะสม มาใช้ดำเนินงานทางวิชาการ

9. จัดให้มีการพัฒนาความรู้ทางวิชาการแก่บุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน

ตามที่กล่าวมาแล้วเบื้องต้น จะเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบอย่างใกล้ชิดกับการจัดการศึกษา จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจงานเรื่องของการบริหารโรงเรียนอันเป็นที่รับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

ในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรยึดหลักสำคัญ 2 ประการคือ การบริหารการศึกษา และกระบวนการบริหารการศึกษา เช่นเดียวกับโรงเรียนประถมศึกษาทั่ว ๆ ไป โดยส่วนหนึ่งของการสร้างความสำเร็จของงานบริหารวิชาการ คือ การที่ผู้บริหารต้องมีกระบวนการบริหารที่ดี และกระบวนการบริหารวิชาการก็เช่นเดียวกับกระบวนการบริหารการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ก : 5 - 6) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารการศึกษาที่นำมาใช้ควบคู่กับงานบริหารการศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาไว้ว่า งานบริหารการศึกษาทั้ง 6 งาน จะบรรลุผลตามเป้าหมายทุกงาน จะต้องดำเนินการเป็นกระบวนการ ซึ่งมี 3 ขั้นตอนคือ การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผลงานซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผนงาน คือ การกำหนดล่วงหน้าในเรื่องเป้าหมาย วิธีดำเนินการทางเลือก และผลที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต การวางแผนพัฒนา ซึ่งได้แก่ การกำหนดเป้าหมายทั้งด้านปริมาณ

และคุณภาพของการศึกษา วิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับโดยกำหนดไว้ล่วงหน้าตั้งแต่ต้นปีการศึกษา

2. การดำเนินงาน คือ การปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การดำเนินงาน ส่วนใหญ่ จะเป็นเรื่องของการสั่งการ การควบคุม การนิเทศ เพื่อให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

3. การประเมินผลงาน คือ การเปรียบเทียบระหว่างเป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งกำหนดไว้ในแผนตั้งแต่ต้นปีศึกษากับผลที่ได้จากการดำเนินการจริงว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด โดยปกติหากพบว่า การดำเนินงานใดมีประสิทธิภาพ เป้าหมายที่วางไว้กับผลที่ได้รับต้องใกล้เคียงกัน หากผลที่ได้ต่ำกว่าหรือสูงกว่าเป้าหมายมาก งานที่วางแผนต่อไปจะได้มีการศึกษาเพื่อพิจารณาว่าทำไมผลที่ได้จึงแตกต่างจากเป้าหมายที่วางไว้

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ตั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีภารกิจหลักและรับผิดชอบในการจัดการศึกษาในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

1. จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาให้แก่เด็กวัย 4 - 5 ปี หรือเด็กก่อนเกณฑ์ ภาคบังคับที่อยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจและพื้นที่ชนบท โดยจำแนกเป็น หลักสูตรอนุบาล 2 ปี และหลักสูตรเด็กเล็ก 1 ปี (ตั้งแต่ปี 2536 จะทยอยปรับหลักสูตรอนุบาล 2 ปี) เพื่อให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา และมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ

2. จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้แก่เด็กทุกคนในจังหวัด ที่มีอายุในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523

3. จัดขยายโอกาสทางการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตร 3 ปี ให้แก่เด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาสศึกษาต่อเพิ่มขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงเรียนสังกัด 420 โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน 56 กลุ่ม และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 16 แห่งดังนี้

1. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพระนครศรีอยุธยา
2. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางบาล
3. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางซ้าย
4. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางไทร
5. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางบัวทอง
6. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางปะหัน
7. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางปะอิน
8. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแพรก
9. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอผักไห่
10. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอภาชี
11. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมหาราช
12. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดบัวหลวง
13. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังน้อย
14. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสนา
15. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุทัย

ในจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 420 โรงเรียนนั้น ได้ทำการเปิดดำเนินการสอนระดับก่อนประถมศึกษาครบถ้วนทุกโรงเรียน แยกเป็นหลักสูตรเด็กเล็ก 1 ปี จำนวน 32 โรงเรียน หลักสูตรอนุบาล 2 ปี จำนวน 338 โรงเรียน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2537 ข : 24 - 27) จะเห็นได้ว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถดำเนินการเปิดขยายการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาได้ครบทุกโรงเรียนตั้งตั้งแต่ปีการศึกษา 2537 โดยเริ่มเปิดทำการสอนในปีการศึกษา 2529

ภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต้องเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะงานด้านวิชาการ ผู้บริหารจะต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะงานวิชาการเป็นหัวใจของการจัด

การศึกษาทุกระดับ การบริหารงานวิชาการจึงเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่บุคคลหลายฝ่ายต้องร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน ซึ่งการบริหารงานวิชาการจะบรรลุผลสำเร็จได้ ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 ก : 5)

ดังนั้นในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ผู้บริหารต้องยึดภารกิจหรือวัตถุประสงค์หลักของโรงเรียนเป็นสำคัญ นั่นคือ คุณภาพของนักเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและการที่โรงเรียนจะบรรลุภารกิจหลักได้นั้นย่อมต้องอาศัยการวางแผนบริหารที่เป็นระบบและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้มีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดงานวิชาการเป็นหลัก

3. ขอข่ายการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา

เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักที่จะช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่มุ่งหวัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษานั้น การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญงานหนึ่งเช่นเดียวกับงานการจัดการศึกษาในระดับอื่น และมีขอข่ายที่กว้างขวาง ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 62) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนว่ามี 5 งาน คือ งานด้านเกี่ยวกับตัวครู งานด้านเกี่ยวกับตัวนักเรียน งานด้านการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน งานด้านการจัดหาอุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา และงานเกี่ยวกับบุคลากรด้านการสอน

นอกจากนี้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 17 - 19) ได้อธิบายว่า ความสำเร็จของสถานศึกษานั้นอยู่ที่การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งงานวิชาการมีขอข่ายกว้างขวางครอบคลุมถึงงาน 4 งานดังนี้คือ การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัด

ตารางสอน การจัดครูเข้าชั้น การจัดแบบเรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอน ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 ช : 18 - 19) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญ โดยสรุปดังนี้คือ

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การที่ผู้บริหารศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตร อบรมครูให้เข้าใจหลักสูตรและวิธีใช้ จัดทำหลักสูตรตลอดจนเอกสารหลักสูตรคู่มือการใช้หลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและจัดทำพอเพียงสำหรับการใช้ ตลอดจนการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตรและการสอน การสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ครูได้มีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมอยู่เสมอ

2. งานการจัดประสบการณ์ เป็นการดำเนินการเพื่อให้การจัดประสบการณ์ในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ ซึ่งได้แก่ การจัดตารางกิจกรรมประจำวันการกำหนดชั้นเรียน และการจัดครูเข้าชั้น การปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนจัดทำมีการอบรมสวัสดิการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดและประสบการณ์กับเพื่อนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เกี่ยวกับเทคนิคการจัดประสบการณ์แบบใหม่ ๆ

3. งานสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกิจกรรม ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำใช้อุปกรณ์การสอนให้ตรงกับกิจกรรมรวมทั้งจัดหาวัสดุต่าง ๆ สำหรับให้ครูได้นำไปใช้ผลิตสื่ออย่างเพียงพอ การจัดสื่อการเรียนอย่างมีระบบ เช่น จัดบริการสื่อการสอนโดยมีห้องสื่อหรือผู้รับผิดชอบ จัดให้มีทะเบียนสื่อ ทั้งนี้โดยเน้นให้ผู้เข้าได้รับความสะดวก ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. งานวัดผลและประเมินผล ครอบคลุมถึงการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผล ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการประเมินผลอย่างถูกต้อง จัดให้มีการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง จัดให้มีการวัดและประเมินผลที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ปรับปรุงการสร้างเครื่องมือวัดผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งการตรวจสอบการจัดทำสมุดประจำชั้นและสมุดประจำตัวเด็กให้ถูกต้องเรียบร้อย และเป็นปัจจุบันเสมอ

5. งานห้องสมุด ได้แก่ การจัดหาและจัดหาเอกสาร หนังสือ สำหรับค้นคว้าหาความรู้

สำหรับครูอย่างเพียงพอเพื่อให้ครูได้รับความรู้ที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งจะนำมาสู่การสนับสนุนกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีวิถีทัศนศึกษา นิทานสำหรับเด็ก เทปเพลงสำหรับเด็ก เป็นต้น

6. งานนิเทศการศึกษา ครอบคลุมถึงการช่วยเหลือแนะนำทางวิชาการเพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาเป็นไปอย่างสอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารสามารถใช้วิธีการนิเทศหลายวิธี แต่ต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ

7. งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงานคือ การกำหนดให้มีการวางแผนปฏิบัติงานวิชาการล่วงหน้าอย่างมีขั้นตอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน กำหนดหน้าที่และขอบเขตในการปฏิบัติงาน และประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

8. งานส่งเสริมการจัดประสบการณ์ ได้แก่ กิจกรรมที่ผู้บริหารและครู จัดให้มีขึ้นเพื่อสนับสนุนให้การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูมีความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรในรูปการจัดประชุมครู เพื่อหาแนวทางในการทำงานร่วมกันและช่วยกันพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและขณะเดียวกันจะได้นำความรู้ใหม่ ๆ มาสู่ครู เพื่อจะได้พัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำหรับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537 ข : 11) กล่าวว่า การบริหารงานด้านวิชาการของเด็กก่อนประถมศึกษา หมายถึง การจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กให้พัฒนาในทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะต้องครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ การนำแผนการสอนไปใช้ การจัดหาและผลิตสื่อ การจัดสภาพแวดล้อม การจัดกิจกรรมประจำวัน การนิเทศ และการประเมินความพร้อม

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่างานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษานั้นเป็นงานส่งเสริมการเตรียมความพร้อมพื้นฐานต่าง ๆ ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และคุณธรรมของเด็กให้พร้อมก่อนที่เด็กจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา มีขอบเขตกว้างขวางมาก เพราะนอกจากจะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนโดยตรงแล้ว ยังรวมถึงการจัดกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และบรรลุ

ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาแล้ว จะเห็นได้ว่าโดยลักษณะงานดังที่ได้กล่าวสามารถจะรวมเป็นงานต่าง ๆ ตามขอบเขตการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาไว้ 4 ด้านคือ

1. ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

1. ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) การจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดมวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน หลักสูตรจะบอกให้ครูผู้สอนรู้ว่าจุดหมายปลายทางของการสอนคืออะไร นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ ภิญญู สาธิต (2526 : 326) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง บรรดาประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนตามระดับชั้น ตามความต้องการของนักเรียน ตามความสนใจของนักเรียนและตามความสนใจของสังคม ทั้งนี้รวมทั้งมวลประสบการณ์ที่จัดขึ้นภายในและภายนอกเวลาเรียนตามปกติในโรงเรียน นอกจากนี้ กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 60) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรของนักการศึกษาหลายท่านแล้วนำมาสรุปว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการการศึกษาของผู้สอนโดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาของความรู้และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล ส่วนเยาวพา เดชะคุปต์ (2536 : 12) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในตัวเด็ก ในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งหมายรวมถึงโรงเรียน ชั้นเรียน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนต่าง ๆ เพื่อน กิจกรรมหลักสูตร สนามเด็กเล่น วิธีการสอน กิจกรรม การวางแผน หนังสือความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ครู เพื่อนบ้าน ฯลฯ รวมทั้งบรรยากาศต่าง ๆ ที่ครูสามารถจัดขึ้น เพื่อให้เด็กเกิดพัฒนาการไปตามที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ เจนส์ (หรรษา นิลวิเชียร. 2535 : 45 ; อ้างอิงมาจาก Jones. 1970) นักปฐมวิทยศึกษายังได้กล่าวว่า "หลักสูตรคือ สิ่งที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา อาจจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาล่วงหน้า หรือเกิดขึ้นเองโดยไม่คาดฝัน ไม่สามารถบ่งบอกอย่างชัดเจนได้"

งานการจัดการศึกษาทุกระดับจะเรียกประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียนว่า หลักสูตร แต่สำหรับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบงานการจัดทำหลักสูตร และเรียกหลักสูตร นั้นว่า "แนวการจัดประสบการณ์" ซึ่งมีจุดมุ่งหมายดังนี้คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 ก : 1)

1) ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เกิดความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2) จัดประสบการณ์ที่ช่วยให้เด็กดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข

3) เตรียมเด็กให้มีทักษะพื้นฐานที่จะเรียนในระดับประถมศึกษา

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มิใช่เพียงแต่เตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเข้าเรียนต่อในประถมศึกษาเท่านั้น แต่เป็นการช่วยเด็กให้มีชีวิตสมบูรณ์ตามแบบที่เด็กวัยก่อนประถมศึกษาพึงจะมี เพราะเด็กวัยนี้เป็นวัยที่พร้อมจะเรียนรู้ ครูและผู้เกี่ยวข้องต้องปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสม ให้เด็กดำรงชีวิตในวัยเริ่มต้นนี้ด้วยความสุข แนวการจัดประสบการณ์และกิจกรรมเป็นเรื่องสำคัญมาก (ผ่องศรี รัตนสถิตย์. 2535 : 19 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 31) ผู้บริหารจึงต้องคอยกำกับติดตามดูแลสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูของตนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการจัดประสบการณ์ ดังนั้น การบริหารแนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษานั้น สิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารควรคำนึงถึงก็คือ ความพร้อมในการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การบริหารแนวการจัดประสบการณ์บรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่ง สุนาดัตยเวศย์ (2534 : 27) ได้กล่าวไว้ว่า ความพร้อมในการเรียน หมายถึง ความสามารถระดับหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กสามารถเรียนได้โดยมีอุปสรรคไม่มากนัก เรียนได้ด้วยความพึงพอใจและสามารถเรียนได้ในอัตราเร็ว ซึ่งเป็นอัตราปกติสำหรับเด็กทั่วไป จากความหมายนี้ ความพร้อมในการเรียนจึงหมายความรวมถึงพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ลักษณะนิสัย และสังคมนิสัยที่ประสานสัมพันธ์กัน ความพร้อมในการเรียนดังกล่าว อาจเกิดจากการที่เด็กมีพัฒนาการตามวุฒิภาวะหรือเกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากอิทธิพลของทั้งสองอย่างประกอบกันก็ได้ ซึ่ง นางเยาว์ แข่ง เพ็ญแข (2529 : 2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านร่างกาย ได้แก่ ความเจริญงอกงามโดยทั่วไปด้านร่างกาย ได้แก่ มีสุขภาพดี อนามัยสมบูรณ์ สามารถบังคับกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กได้ ตลอดจนประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทำงานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี

2. องค์ประกอบด้านสติปัญญาหรือการรู้ การคิด หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญา ได้แก่ ความสามารถด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ สังเกตจำแนกด้านการคิด จัดกระทำสรุปคาดคะเน ยอมรับกฎเกณฑ์ และความสนใจ

3. องค์ประกอบด้านลักษณะนิสัยและสังคมนิสัย หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านกิจนิสัย สุชนนิสัย และสังคมนิสัย ได้แก่ ขยัน ช่วยตัวเองได้ รับผิดชอบ มีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่ร้องไห้พึมพาย ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ รักษาความสะอาดของร่างกายของใช้ และการรักษาสมบัติส่วนรวม ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นผู้นำและผู้ตาม ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น

นอกจากนี้ สมใจ พิชัยเมธา (2526 : 109 - 110) ได้กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมว่า หมายถึง ความพร้อมที่จะไปเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ส่วนใหญ่เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ อันได้แก่

1. ทางร่างกาย คือ การจัดให้มีการรับประทานอาหาร การพักผ่อน การนอนและการเล่นที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของแต่ละบุคคลให้เด็ก ๆ ได้ออกกำลังกายและทำกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กทั้งหลายมีความแข็งแรง และสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี นั่นคือ เด็กจะมีความคล่องแคล่วในการเดิน ยืน นั่ง วิ่ง กระโดด ฯลฯ นอกจากนั้นจะต้องมีน้ำหนักและส่วนสูงเพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสมกับอายุ เป็นต้น

2. ทางสังคมและอารมณ์ เป็นการฝึกฝนตนเองในการเล่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่น กิจกรรมเพื่อพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญมาก เพราะเด็กแต่ละคนที่มาจากแต่ละครอบครัวนั้น มีสภาพอารมณ์ที่ต่างกัน นอกจากนั้นเด็กแต่ละคนยังมีระยะการปรับตัวทางอารมณ์และสังคมในลักษณะที่ต่างกันอีกด้วย ดังนั้นการที่เด็กเหล่านี้มาอยู่ร่วมกันในโรงเรียน จึงมีความจำเป็นจะต้องจัดกิจกรรมเพื่อช่วยพัฒนาทางด้านสังคมและอารมณ์ ซึ่งได้แก่การฝึกฝนให้เด็กเข้าใจระเบียบของการอยู่ร่วมกัน เล่นด้วยกัน การแบ่งปันสิ่งของกันเล่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พัฒนาการทางอารมณ์ และสังคมดังกล่าวนับเป็นพื้นฐานการศึกษาที่สำคัญของเด็กในโรงเรียนประถมศึกษา

3. ทางสติปัญญา สามารถทำได้โดยการจัดของเล่นเพื่อการศึกษาให้เด็กได้เล่นตามความสนใจ และความต้องการของเด็กแต่ละคน ของเล่นเพื่อการศึกษาดังกล่าวอาจแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท แต่ละประเภทก็จะมี การแบ่งจากง่ายไปหายาก รวมทั้งการฝึกทักษะอันเป็นพื้นฐานความพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 2 - 8) ระบุว่า แนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษาไม่ได้จัดเป็นรายวิชาแต่จะนำประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเด็กมารวบรวมจัดเป็นหมวดหมู่เป็น 3 หมวดประสบการณ์ คือ

1. เตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์

เตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทย เนื้อหาของเตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทยนี้จะเน้นเรื่องของการฝึกฟัง พูด มารยาทในการฟัง การพูด และการฝึกประสาทสัมผัสระหว่างมือ สายตา และการฟัง ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่านและเขียน

เตรียมสร้างเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์ มุ่งปูพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย การเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ตามรูปร่าง ขนาด สี น้ำหนัก และปริมาตร การบอกตำแหน่งสิ่งของ ใกล้ - ใกล้ บน - ล่าง หน้า - หลัง การจัดลำดับเวลาและเหตุการณ์ ก่อน-หลัง การนับปากเปล่า 1 - 30 การเปรียบเทียบจำนวนโดยจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง การนับโดยรู้ค่าและความหมาย จำนวน 1 - 10 ความหมายของคำว่า มี - ไม่มี รวมของเป็นหมวดหมู่ หรือแยกเป็นหมู่ย่อย โดยเพิ่มหรือลดจำนวนภายใน 1 - 10 การฝึกสีละมือนิ้ว

2. เตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ ประกอบด้วย ประสบการณ์พื้นฐานในการดำเนินชีวิต ที่สืบสังคม ความสนใจในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการคิดแก้ปัญหาด้วยเหตุผล และกระบวนการวิทยาศาสตร์

3. เตรียมสร้างเสริมลักษณะนิสัย เป็นประสบการณ์ที่มุ่งปูพื้นฐานทางอารมณ์ จิตใจ บล็อกฝัง ให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไทย รักสิ่งสวยงาม และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง หมวดประสบการณ์ที่ทางโรงเรียนจัดให้กับเด็ก สำหรับหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษานั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีคุณภาพ และพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

เมื่อพิจารณาโครงสร้างมวลประสบการณ์ที่ทางโรงเรียนจัดให้กับเด็กก่อนประถมศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ดีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ แนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) เป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำ ควบคุมให้ดำเนินการจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้เป็นไปตามหลักสูตรได้อย่างถูกต้อง ซึ่ง วิชัย วงษ์ใหญ่ (2528 : 184 - 185) ได้ให้แนวคิดที่ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตรดังนี้

1. มีการวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรทั้งหมด
2. จัดอบรมครูในการใช้หลักสูตร
3. จัดบริหารสื่อประกอบหลักสูตรตลอดจนวัสดุต่าง ๆ
4. จัดอาคารสถานที่โครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้เอื้อ

อำนวยความสะดวกการใช้หลักสูตร

5. มีการประชาสัมพันธ์ใช้ชุมชน คณะกรรมการการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนได้ทราบในเรื่องของจุดมุ่งหมาย หลักการโครงสร้างกิจกรรมของหลักสูตร

6. จัดให้มีการประเมินผลและปรับปรุงการใช้หลักสูตร

สังจิต อุทรานันท์ (2529 : 260 - 261) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารในการนำหลักสูตรไปใช้ว่า

1. ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน
2. ใช้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู
3. ดำเนินการนิเทศ ติดตามผล การใช้หลักสูตรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
4. กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น การจัดอบรมหรือประชุม

สัมมนา

5. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครู

ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี ในฐานะที่ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่บริหารหลักสูตร ส่วนครูผู้สอน มีหน้าที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง นั่นคือ การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ขณะเดียวกันผู้บริหารโรงเรียนสามารถให้คำแนะนำ

ช่วยเหลือรื้อให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผน การใช้หลักสูตรศึกษาหาความเข้าใจหลักสูตรจัดอบรมครู เกี่ยวกับหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร สิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน ซึ่งจำเป็นการส่งเสริมให้หลักสูตรบรรลุตามจุดมุ่งหมายอีกด้วย

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

การเรียนรู้ของเด็กจะบังเกิดผลมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในการใช้หลักสูตร เพราะเป็นกิจกรรมที่ใกล้ชิดกับเด็ก ครูเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้กับเด็ก โดยคำนึงถึงการพัฒนาการของเด็กแต่ละคน การจัดประสบการณ์จึงต้องมีความยืดหยุ่น และประยุกต์ใช้อยู่ตลอดเวลา

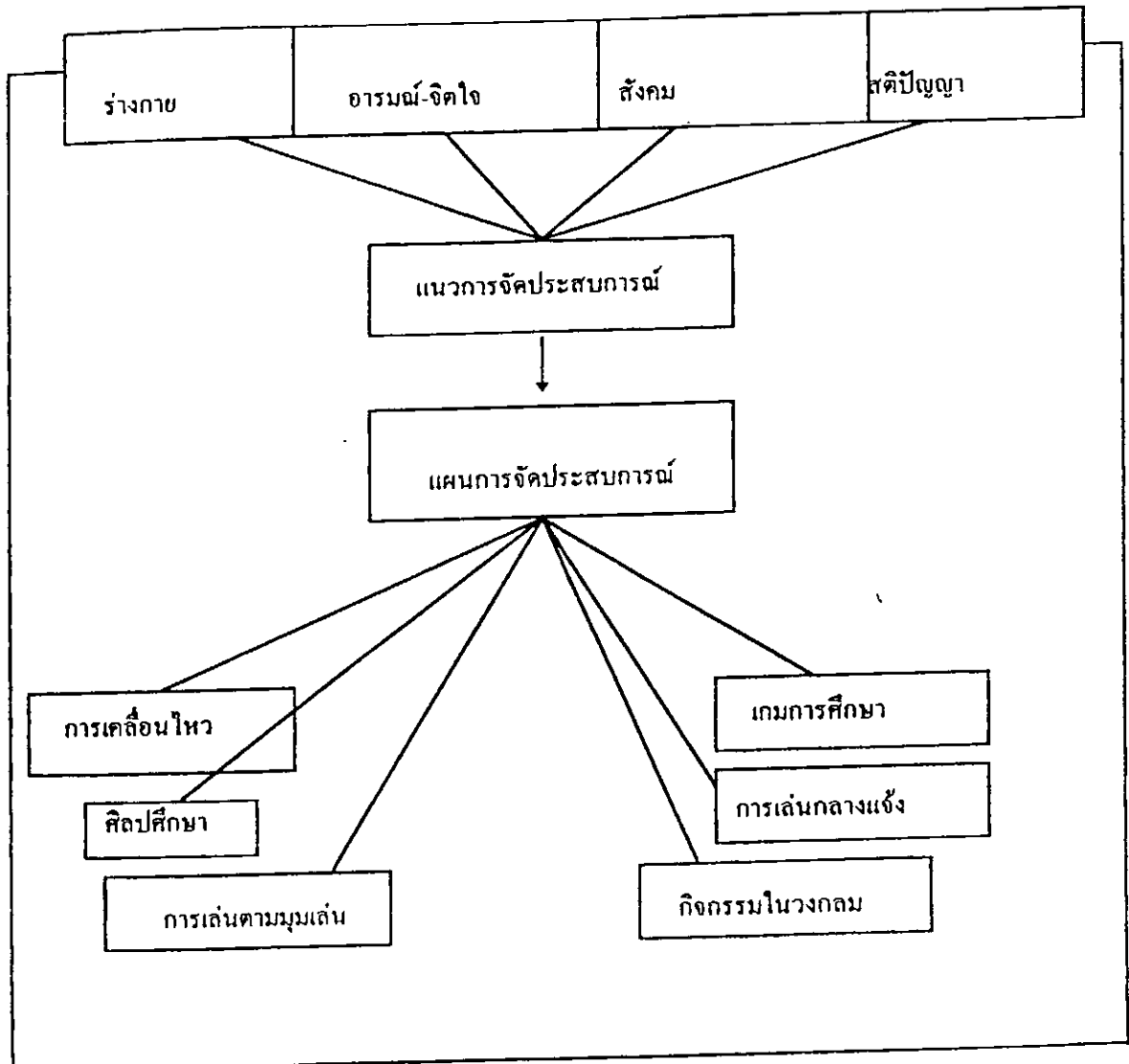
กมล ภูประเสริฐ และคนอื่น ๆ (2528 : 152) ให้ทัศนะว่าการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมิตร คุณากร (2523 : 137) มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การกระทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่ต้องการ

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอน จึงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอนร่วมมือกันทำอย่างไร จึงทำให้เด็กได้รับความรู้ความสามารถ จนมีประสบการณ์ชีวิตที่มีคุณค่า เพื่อจะได้เป็นพลเมืองดีของสังคม ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอน จึงถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน ซึ่ง ราศี ทองสวัสดิ์ (2538 : 7 - 10) ให้ทัศนะว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้เด็กแต่ละคนได้ทำอย่างอิสระ ย่อมจะช่วยให้เด็กพัฒนาเต็มตามความสามารถของแต่ละคน กล่าวคือ แทนที่จะสอนเลข ภาษาไทย ธรรมชาตศึกษา สังคมศึกษา หรือทักษะเตรียมสร้างประสบการณ์ และสร้างเสริมลักษณะนิสัย ก็เปลี่ยนมาเป็นจัดกิจกรรมแทนดังนี้คือ

1. การเคลื่อนไหว
2. กิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะศึกษา)

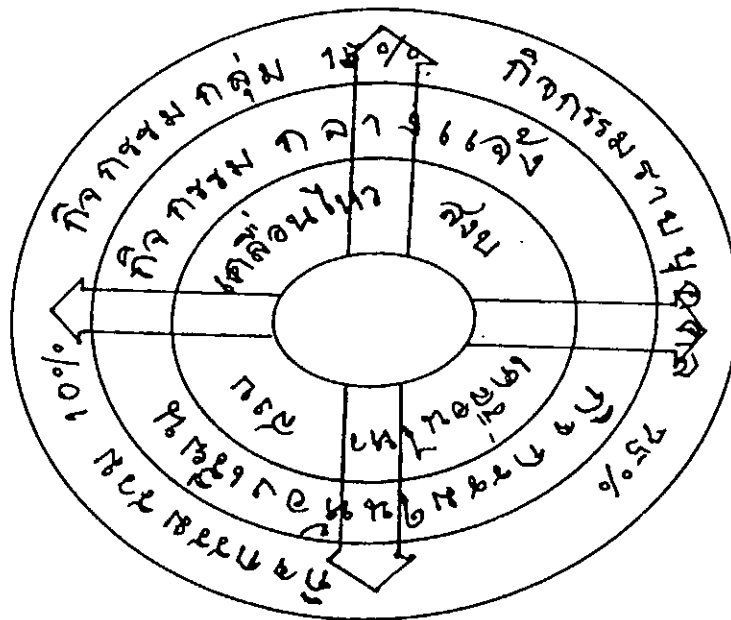
3. การเล่นในห้องเรียน
4. กิจกรรมในวงกลม
5. การเล่นกลางแจ้ง
6. การรับประทานอาหาร
7. การนอนพักผ่อน
8. เกมการศึกษา

การจะกำหนดว่าควรมีกิจกรรมใดบ้างย่อมขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมใดจะช่วยพัฒนาเด็กได้
ทั้งทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้มากที่สุด ดังแผนภูมิภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างการจัดประสบการณ์ขั้นก่อนประถมศึกษา
(สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2538 : 9)

นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมในแต่ละวันเพื่อให้เด็กในวัยนี้ ได้รับการพัฒนาที่ดีที่สุด จึงคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมจิตวิทยา และพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ ดังภาพประกอบ ดังนี้

ภาพประกอบ 2 หลักการจัดกิจกรรมในแต่ละวัน ชั้นก่อนประถมศึกษา
(สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2538 : 10)

เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์และหลักการจัดกิจกรรมในแต่ละวัน ควรกำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน ซึ่งมีความสำคัญคือ (ราศี ทองสวัสดิ์. 2538 : 10 - 11)

1. การกำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน ที่สอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์และนโยบายของรัฐที่จะฝึกเด็ก ว่าต้องการให้เป็นคนแบบไหน จะช่วยวางรากฐานให้ไปสู่เป้าหมายนั้นได้อย่างดี

2. การกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมให้เด็กได้ทราบนั้นจะช่วยให้เด็กทราบว่า เวลาใดจะต้องทำอะไร ช่วยให้เกิดความสบายใจ และช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สิ่งที่ควรคำนึงถึง กิจกรรมใดควรกำหนดเวลาเป็นเท่าไร จึงยึดหลักคือ กิจกรรมที่เด็กต้องออกกำลัง หรือต้องอยู่กับที่ระยะเวลาที่ใช้จะสั้น แต่หากกิจกรรมนั้น ๆ เด็กทำได้ตามชอบ ทาได้ตามสบายก็อาจใช้เวลาตามใจได้ ด้วยเหตุนี้เวลาที่ใช้จะเป็นดังนี้

1. การเคลื่อนไหว	9.10 - 9.30
2. กิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะศึกษา)	9.30 - 10.30
3. การเล่นในห้องเรียน	10.30 - 10.40
4. กิจกรรมในวงกลม	10.40 - 11.00
5. การเล่นกลางแจ้ง	11.00 - 11.30
6. การรับประทานอาหาร	11.30 - 12.30
7. การนอนพักผ่อน	12.30 - 14.00
8. เกมการศึกษา	14.30 - 15.00

ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา จะไม่เหมือนการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา คือไม่ได้มุ่งให้เด็กอ่านและเขียน แต่เป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ไปตามวัยพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป ดังนั้น การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กในระดับก่อนประถมศึกษา จึงทำในรูปแบบกิจกรรมแทนการสอนเป็นรายวิชา โดยคำนึงถึงความต้องการและพัฒนาการของเด็ก ในการจัดประสบการณ์จึงควรจัดในรูปแบบการผสมผสานวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มีทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังนั้น การบริหารการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ (สัจจ อูทรานันท์. 2529) ที่กล่าวว่า การที่บุคลากรจะนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายหรือจุดประสงค์นั้นผู้บริหารมีหน้าที่ให้บริการและสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. เอกสารหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร ได้แก่

1.1 เอกสารหลักสูตร เช่น แนวการจัดประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คู่มือครูต่าง ๆ เช่น หลักสูตร การจัดอนุบาลศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

แผนการจัดประสบการณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ขึ้น โดยนำมวลประสบการณ์ทั้ง 3 กลุ่มคือ กลุ่มสร้างเสริมทักษะ ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มาบูรณาการ สร้างเป็นหน่วยการเรียนรู้ขึ้น 40 หน่วย "ในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์นี้ ได้ใช้กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตเป็นแกน แล้วนำกลุ่มอื่น ๆ เข้ามาจัดผสมผสานออกมาในรูปกิจกรรม อันเป็น ลักษณะการจัดการศึกษาแก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา ในการนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ บางเรื่องอาจไม่เหมาะสมกับสภาพของธรรมชาติ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจ ผู้สอน จะต้องปรับให้เข้ากับสภาพดังกล่าว" ในแผนการจัดประสบการณ์จะระบุแนวทางที่จะจัดกิจกรรม ให้แก่เด็ก ครอบคลุมตั้งแต่จุดประสงค์การเรียนรู้ แนวคิด เนื้อหา กิจกรรม อุปกรณ์และการ ประเมินผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531 ค : คำชี้แจง)

1.2 เอกสารเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือนิทาน เพลงคำคล้องจองต่าง ๆ

1.3 วัสดุทัศนูปกรณ์ ได้แก่ เครื่องมือเครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกในการ ปฏิบัติงานทั้งในด้านความรู้ การเพิ่มพูนทักษะการสอน ตลอดจนเครื่องช่วยในกระบวนการเรียน การสอน เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง วีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง

1.4 โครงการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2532 : 5) ได้เสนอแนะว่า เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามแนวการจัดประสบการณ์โรงเรียนควร ดำเนินการดังนี้คือ

1.4.1 จัดโครงการปฐมนิเทศครูทุกคนทุกต้นปีการศึกษา เพื่อชี้แจงให้ ครูเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็ก ตามแนวการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาล และให้ครูมีความเชื่อมั่นในหลักของการเตรียมความพร้อม

1.4.2 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูทุกคนก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อให้ครูช่วยกันจัดทำโครงการสอนตลอดปี โครงการสอนประจำภาค ประจำเดือน และประจำสัปดาห์ เพื่อกำหนดช่วงเวลาและเนื้อหาในการสอน โดยมีตัวอย่างโครงการสอนของโรงเรียนอื่น ๆ ให้ศึกษาดูด้วย

1.4.3 จัดระบบงานการสอน โดยให้ครูใช้แนวการจัดประสบการณ์ระดับอนุบาล และแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหลัก ในการทำแผนการสอนที่จะสอนแต่ละวันตลอดสัปดาห์ส่งผู้บริหาร โดยให้ทำล่วงหน้าก่อนสอน 1 สัปดาห์ เพื่อครูจะได้มีเวลาเตรียมสื่อไว้ให้พร้อมก่อนสอน ขณะสอนครูก็ดำเนินกิจกรรมไปตามแผนการสอนที่เตรียมไว้ หลังจากสอนเสร็จแล้วในแต่ละวันต้องบันทึกว่ากิจกรรมนั้นทำให้เด็กสนใจและเรียนรู้ได้ดีหรือไม่ มีปัญหาอย่างไร ลำดับการสอนเหมาะสมหรือไม่และสอนได้ตามเวลาที่กำหนดเพียงใด ตอนปลายภาคเรียนครูที่สอนแต่ละระดับชั้นจะจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือกันปรับโครงการสอน และแผนการสอนของครูเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนปีต่อไป

2. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการทั้งของเด็กและผู้ใหญ่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2533) หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่เพียงใดนั้น สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก กล่าวคือ

2.1 ด้านบรรยากาศ บรรยากาศที่อบอุ่นในสถานศึกษามีส่วนช่วยให้หลักสูตรประสบผลสำเร็จ (หรรษา นิลวิเชียร. 2535) นอกจากนั้น การจัดบรรยากาศให้คล้ายคลึงกับบ้านจะทำให้บุคลากรในสถานศึกษารู้สึกสบายเป็นกันเอง โดยเฉพาะเด็กระดับก่อนประถมศึกษาจะมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษาเกิดความรู้สึกอยากมาทุกวัน บรรยากาศที่อบอุ่นของสถานศึกษาคือ บุคลากรของสถานศึกษาที่มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส พูดจาไพเราะ ให้ความรักยอมรับชื่นชมในตัวเด็กทุกคนเท่าเทียมกัน

2.2 บริเวณสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523) ได้เสนอแนะบริเวณสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาว่า ควรมีพื้นที่สำหรับเด็กเล่น

ประมาณ 4 ตารางเมตรต่อเด็ก 1 คน สำหรับเด็ก 4 - 5 ขวบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2533) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอกห้องเรียนต้องปลอดภัย สะอาด ปลอดจุง และกว้างขวางพอ อย่างน้อยห้องเด็กเล่นควรมีพื้นที่ 35 ตารางฟุตต่อเด็ก 1 คน และ 75 ตารางฟุตต่อเด็ก 1 คน สำหรับสนามเด็กเล่นพื้นที่นอกอาคารควรมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า เนิน ที่ราบ และพื้นที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ พื้นนอกอาคารนี้รวมทั้งที่ร่ม ที่แสงแจ้งสำหรับชุดบอทราย และเครื่องเล่นที่ปั่นปาย ทรงตัว เป็นต้น รอบ ๆ บริเวณสถานศึกษา ไม่ควรติดกับถนนหรือบริเวณที่มีอันตราย ควรปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อให้สวยงาม

2.3 อาคารเรียน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2523)

ได้เสนอแนะอาคารเรียนของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาว่า ควรมีลักษณะเป็นอาคารถาวรชั้นเดียวหรือหากจำเป็นก็ไม่ควรเกิน 2 ชั้น มีสภาพแข็งแรง ตัวอาคารอยู่ในตำแหน่งที่รับแสงสว่างเพียงพอ ในทิศทางที่ถูกต้องและอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีระเบียบหน้าต่างต่าง ๆ กว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร ตามระเบียบอาคารมีรั้วในระดับสูงพอเหมาะแข็งแรง ให้ความปลอดภัยและสวยงาม ในกรณีที่เป็นอาคาร 2 ชั้น บันไดขั้นขึ้นสองควรกว้าง 1.25 เมตร ส่วนของอาคารที่เป็นแง่มุม ทาให้มันและไม่มีส่วนยื่นล้ำออกไป เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ปลั๊กไฟ ถังแก๊ส และของมีคม ฯลฯ ต้องจัดให้อยู่ในที่ที่ปลอดภัยและสูงกว่าระดับมือเด็ก ตัวอาคารทาสีสวยงามเย็นตา ภายในอาคารมีทางออกฉุกเฉิน ทางหนีไฟ อาคารควรมีห้องต่าง ๆ เช่น ห้องเรียน ห้องส้วม ห้องน้ำ ห้องธุรการ ห้องพัสดุ ห้องพยาบาล ห้องครัว ฯลฯ

ข้อ 2.4 ห้องเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2533) เสนอแนะ

หลักการจัดห้องเรียนสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษาว่าควรจัดให้สะดวกสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ มีมุมสงบให้เด็กได้อยู่ตามลำพัง หลังจากที่ได้กู่อยู่ในกลุ่มเป็นเวลานาน แต่ครูก็ยังสามารถดูแลเด็กได้ ภายในห้องเรียนควรมีส่วนที่อ่อนนุ่มบ้าง เช่น พรม เบาะ เป็นต้น มีตู้หรือชั้นเก็บของใช้ส่วนตัวของเด็กและเก็บวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งที่แสดงผลงานของเด็กและภาพต่าง ๆ ในระดับสายตา นอกจากนี้ห้องเรียนควรจัดให้มีสภาพคล้ายคลึงกับบ้าน ปลอดจุง มีสีเส้นสดใส ปลอดภัยและสะอาด

2.5 การจัดอุปกรณ์ภายในและนอกอาคาร

2.5.1 อุปกรณ์ภายในอาคาร ได้แก่ เก้าอี้เด็ก ควรพิจารณาให้มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก ของเล่นตามมุมต่าง ๆ บางส่วนอาจจัดซื้อ เช่น บล็อก ภาพตัดต่อ บางส่วนอาจจัดหาหรือจัดทำขึ้นจากวัสดุในท้องถิ่น บางส่วนอาจเน้นของที่นำมาใช้แล้ว เช่น โทรทัศน์ เครื่องเล่นในมุมบ้าน หม้อข้าวหม้อแกง หูฟัง ขวดยาพลาสติก เป็นต้น อุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมศิลปะ ได้แก่ สี พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ เกมการศึกษา และอื่น ๆ การจัดซื้อและอุปกรณ์ต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีปริมาณเพียงพอหลากหลายและมีความทนทานโดยจัดวางไว้บนชั้นในระดับสายตาเด็กให้เด็กสามารถหยิบใช้ได้เองอย่างอิสระ ควรหมุนเวียนเปลี่ยนสื่อเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย สอดคล้องกับรูปแบบกิจกรรม

2.5.2 อุปกรณ์นอกอาคาร ได้แก่ เครื่องเล่นสนามประเภทห้อยโหน เช่น บาร์โหน ราวไต่ซิงช้า ไม้สั่น ไม้หมุน กระดานหก อุโมงค์ลอด บ่อทราย อุปกรณ์นอกอาคารเรียนเหล่านี้ ควรจัดและเลือกให้เหมาะสมกับสถานที่ไม่จำเป็นต้องมีครบ เครื่องเล่นดังกล่าวข้างต้นนี้อาจจัดหาจากวัสดุในท้องถิ่นได้ เช่น ไม้ไผ่ ยางรถยนต์ เป็นต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2533) ได้เสนอแนะการจัดเครื่องเล่นสนามให้มีความปลอดภัยโดยแนะนำให้จัดวัสดุกันกระแทก เช่น ขี้เลื่อย ทราย มารองรับไว้ใต้เครื่องเล่นต่าง ๆ และเครื่องเล่นทุกชิ้นต้องได้รับการดูแลรักษาตรวจสอบสภาพให้ปลอดภัยอยู่เสมอ

3. สื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก นักการศึกษาเรียกสื่อการเรียนการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน วัสดุการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา สื่อการศึกษา ผู้บริหารมีหน้าที่แนะนำและอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรของสถานศึกษาในการจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2533 และ ฉวีวรรณ จึงเจริญ. ม.ป.ป.)

3.1 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็ก มีคุณค่าใช้ประโยชน์ทางการศึกษาและพัฒนาเด็ก

3.2 ขนาดจับต้องได้ง่าย เพราะเด็กเล็กกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ยังไม่พัฒนาพอที่จะหยิบจับของชิ้นเล็ก ๆ ได้

3.3 ชิ้นส่วนไม่มากนัก

3.4 สามารถดัดแปลงรูปแบบได้หลายอย่าง เช่น บล็อก พลาสติกสร้างสรรค์

3.5 ความทนทานปลอดภัย ไม่มีคม มีคุณภาพดี แข็งแรงไม่แตกหักง่ายและ

จะต้องผลิตด้วยวัสดุและสีที่ไม่เป็นพิษแก่เด็ก อุปกรณ์มีการล้างทำความสะอาดได้

3.6 ควรเป็นของที่เด็กมีโอกาสได้เล่นร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยบ้าง

3.7 ลักษณะประหยัดหรืออาจทำขึ้นมาได้เอง

3.8 ปริมาณเพียงพอและมีหลากหลายเด็กสามารถหยิบมาใช้ได้เอง

การดำเนินการเกี่ยวกับสื่อวัสดุอุปกรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 ข : 28) ได้ใช้เสนอวิธีดำเนินการอำนวยความสะดวกของผู้บริหารในเรื่องการจัดสื่ออุปกรณ์ไว้ดังนี้

1. จัดหาวัสดุต่าง ๆ สำหรับผลิตสื่อให้เพียงพอ วัสดุที่จัดหาให้บางส่วนอาจจัดซื้อด้วยเงินบำรุงการศึกษา หรือจากการเก็บสะสมเศษวัสดุการขอบริจาค
2. สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อหรือจัดหาสื่อประกอบการสอน ผู้บริหารอาจใช้วิธีจัดอบรมหรือจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการทำสื่อ ให้กำลังใจชมเชย จัดสื่อสิ่งประกวด
3. จัดให้มีห้องสื่อการเรียนและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ จัดเก็บไว้ให้เป็นระบบตามพัฒนาการด้านต่าง ๆ ถ้าโรงเรียนมีห้องเรียนและบุคลากรเพียงพอก็จัดให้มีห้องสื่อ แต่ถ้าไม่เพียงพอก็ไม่มีความจำเป็น
4. จัดให้มีทะเบียนสื่อและสถิติการใช้สื่อต่าง ๆ ในห้องเรียน เพื่อสะดวกต่อการหยิบใช้ค้นหา ฝ่ายบริหารอาจเป็นผู้จัดพิมพ์รูปแบบของทะเบียนสื่อให้ครูแต่ละห้อง
5. จัดบริการสื่อการสอนให้ได้รับความสะดวกในการนำไปใช้
6. ควบคุมกำกับให้ครูใช้สื่อในการสอน โดยอาจสังเกตจากบันทึกการสอน การเยี่ยมเยียนห้องเรียน
7. จัดการบริการและสวัสดิการนำสื่อไปใช้และการเก็บรักษา ถ้ามีสื่อหมดเปลืองเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารจะต้องหาผู้ที่มีความรู้มาสวัสดิการนำสื่อ การเก็บรักษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับครูและเด็ก

8. คิดค้นและส่งเสริมให้ใช้วัสดุท้องถิ่นผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อทำให้เกิดการประหยัดและหาง่าย

4. บุคลากร สิ่งสำคัญที่จะกำหนดคุณภาพของสถานศึกษาที่เปิดสอนก่อนประถมศึกษา คือ การจัดครูเข้าสอน ซึ่งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถและอัตราส่วนที่เหมาะสม ซึ่งจะมีผลต่อการดูแลเด็ก จากผลการวิจัยยืนยันว่าบุคลากรที่รับผิดชอบเด็กจำนวนน้อยจะมีผลต่อพัฒนาการของเด็ก เช่น ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก ลดความก้าวร้าว และทำให้เด็กมีความร่วมมือมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2533)

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า งานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน การวางแผนการจัดกิจกรรม การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน การนำเทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ การจัดห้องสมุดหรือมุมหนังสือ รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3. ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน

ในระดับโรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียนจึงมุ่งให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนอันจะทำให้เด็กมีพัฒนาการตามจุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) และเนื่องจากครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่จะเป็นครูในระดับประถมศึกษามาก่อน ประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษามีน้อย จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะจัดให้ครูผู้สอนได้รับประสบการณ์ มีความรู้และความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ตลอดจนให้ขวัญและกำลังใจในการทำงาน ให้ความสำคัญใกล้ชิดกับครู ได้ปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ร่วมกันแก้ปัญหา จะช่วยให้ครูเกิดความอบอุ่น มีกำลังใจในการทำงานยิ่งขึ้น

บุญเลิศ แสนศักดิ์ (2525 : 23 - 33) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนกับการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. วางแผนปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนร่วมกับคณะครูและเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงต่อคณะกรรมการการดำเนินงานของโรงเรียน

2. ประสานงานระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาทุกระดับ
3. ช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน การจัดหาอุปกรณ์ตลอดจนการวัดผลประเมินผล
4. จัดอบรมครูภายในโรงเรียนตามความเหมาะสม
5. วิจัยปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ

ที่เกิดขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ข : 35 - 36) ได้กล่าว

ถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ดังนี้คือ

1. เพื่อให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา
2. เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องเด็ก มองเห็นปัญหาความต้องการและ

ธรรมชาติของเด็ก

3. เพื่อให้ครูได้พัฒนากระบวนการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะเป็ผลให้ครูมีความสามารถ

ดังนี้

3.1 สอนอย่างมีเป้าหมาย มีวัตถุประสงค์ชัดเจน

3.2 มีความรู้และทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนของตนเอง

และประเมินผลงานได้ดีขึ้น

3.3 สามารถประเมินผลตนเอง รู้จักตนเองมากขึ้นว่าตนเองมีความสามารถบ้าง

และต้องแก้ไขปรับปรุงด้านใดบ้าง

3.4 มีกระบวนการทำงานร่วมกันตามแบบประชาธิปไตยมีลักษณะการเป็นผู้นำและ

ผู้ตามที่ดี เป็นที่ยอมรับของคณะครูในโรงเรียน

4. เพื่อให้ครูมีความรัก ความผูกพัน มีวิญ่ากำลังใจในการทำงานดีขึ้น เพราะทุกคน

มีศรัทธาต่อกัน ทำให้การปฏิบัติงานได้ผลดี และทำงานด้วยความสุข

จากวัตถุประสงค์และแนวคิดของการนิเทศภายในโรงเรียนดังกล่าว จะเห็นว่า การนิเทศภายในโรงเรียนนั้น เป็นลักษณะของการดำเนินการทางวิชาการ อันอื่นที่จะพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียน

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ดำเนินการเช่นเดียวกับการนิเทศในระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 ก : 36 - 37)

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน เป็นการศึกษาเพื่อหาความจำเป็นในการนิเทศ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันจะสามารถกำหนดปัญหาหรือความต้องการในการนิเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการวางแผนนิเทศขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ จากการศึกษาสภาพปัจจุบันจะทำให้ทราบว่าการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาหรือไม่มีปัญหาอะไรที่จะต้องแก้ไข งานในขั้นต่อไป คือ การพิจารณาว่าจะให้ความช่วยเหลือ หรือให้คำแนะนำหรือจัดกิจกรรมเสริมอย่างไร จึงจะช่วยให้ครูในโรงเรียนแก้ปัญหา นั้นได้

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ เป็นขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ/แผนนิเทศ ที่จัดทำขึ้น

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและรายงานผลการประเมิน เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าตรงตามจุดประสงค์เพียงใด ควรปรับปรุงขั้นตอนใด และเมื่อประเมินเสร็จแล้ว ควรจัดเก็บข้อมูลทุกอย่างไว้เป็นหลักฐานเพื่อปรับปรุงต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 ก : 36 - 37)

อาจกล่าวได้ว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการของการจัดดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนที่ครอบคลุมงานนิเทศการเรียนการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่ผลผลิตของการศึกษาในโรงเรียนที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพสูง ตอบสนองหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

จุดมุ่งหมายสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนก็เพื่อที่จะช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ผู้นิเทศจะทำงานกับครูในเรื่องเนื้อหา วิธีการ เสนอสื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ตลอดจนปัญหาการเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่ต้องการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ก : 11) ได้กล่าวถึง กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนในระดับก่อนประถมศึกษาที่โรงเรียนต้องดำเนินการมีดังนี้

1. การประชุมนิเทศ เป็นการประชุมครั้งแรก เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ให้มีความรู้ความเข้าใจในงานที่จะต้องปฏิบัติ ช่วยให้ครูผู้สอนเข้าใจ เห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อม สามารถปรับปรุงจัดประสบการณ์ให้ได้เกิดได้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายได้
2. การประชุมปรึกษาหารือ อาจจัดเป็นการประชุมย่อยหรือการประชุมใหญ่ เพื่อหาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยกันแก้ปัญหา ให้ข้อเสนอแนะ ให้ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนแสดงผลงานต่าง ๆ เกี่ยวกับงานที่กำลังจะทำการแล้ว หรือให้ความรู้เพิ่มเติม
3. การอบรมสัมมนา เป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เมื่อมีปัญหาทางปฏิบัติ หรือต้องการจะเน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ เพื่อช่วยให้ครูเกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เช่น การจัดกิจกรรมช่วยให้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหมู่เพื่อนครูด้วยกันและสามารถรวบรวมข้อมูล ข้อสรุปต่าง ๆ สำหรับนำไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป
4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นวิธีการนิเทศแบบหนึ่งซึ่งช่วยให้ครูได้รับความรู้จากวิทยากร และลงมือปฏิบัติงานแก้ปัญหา หรือศึกษาดูด้วยกันเป็นกลุ่มย่อย ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการจะได้ผลงาน หรือคำตอบเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิช่วยคำปรึกษาแนะนำ

5. การพบปะสนทนา เป็นการนิเทศรายบุคคลอย่างหนึ่ง มีจุดประสงค์คือ

- 5.1 สืบรวจความต้องการของครู
- 5.2 กระตุ้นให้ครูปรับปรุงการสอน
- 5.3 แนะนำครู
- 5.4 ศึกษาปัญหาของครู
- 5.5 ประเมินผลการสอนของครู

การพบปะกันระหว่างครูกับผู้นิเทศ เป็นวิธีการสำคัญที่ทำให้โอกาสผู้นิเทศได้ทำงานเป็นรายบุคคลกับครูในเรื่องปัญหาทางวิชาการของแต่ละคน การแนะนำเป็นรายบุคคลนี้จะได้ผลมาก ถ้าหากใช้ถูกวิธี

6. การสังเกตการสอน จำเป็นที่ผู้นิเทศจะต้องทำความเข้าใจกับครู เพื่อให้เข้าใจ จุดประสงค์ของการสังเกตการสอน สร้างเจตคติที่ดีด้านการนิเทศให้แก่ครู ให้คำแนะนำและ ข้อเสนอแนะที่ถูกต้องแก่ครูได้ โดยทั่วไปการสังเกตการสอนจะสังเกตในสิ่งต่อไปนี้คือ

- 6.1 การจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อม
- 6.2 การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน
- 6.3 บุคลิกภาพและการทำงานของครู
- 6.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู
- 6.5 การดูแลเด็กทั้งในและนอกห้องเรียน
- 6.6 พฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก
- 6.7 การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมมาให้กับเด็ก

7. การสาธิตการสอน เพื่อให้ครูได้มีโอกาสสังเกตการสอนของครูอื่น ๆ จะทำให้เห็น และเรียนรู้วิธีสอน การใช้อุปกรณ์ กระบวนการที่ดี ตลอดจนเทคนิคการสอน โดยผู้นิเทศอาจเชิญ ครูหรือผู้เชี่ยวชาญและมีความสามารถในเรื่องนั้น ๆ เป็นพิเศษมาสาธิตให้ดู จะช่วยให้ครูเกิด ความมั่นใจ มีความกระตือรือร้นหรือเกิดความคิดที่จะนำสิ่งที่ตนได้ดูไปปรับปรุงการสอนของตน

8. การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดหาครูไปศึกษานอกสถานที่เพื่อให้เห็นวิธีจัดการเรียนการสอนแก่เด็กในระดับก่อนประถมศึกษา หรือโรงเรียนที่มีชั้นอนุบาลที่มีผลงานดีเด่น และเป็นที่ยอมรับทั่วไป เพื่อกระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั่นเอง

9. การบรรยายหรือปาฐกถา คือการเชิญบุคคลที่เป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายพิเศษ เป็นครั้งคราว หรือเรื่องที่น่าสนใจส่วนใหญ่สนใจ เช่น วิธีการสอน การจัดกิจกรรมการทำอุปกรณ์ เป็นต้น

10. การแจกเอกสาร การจัดทำเอกสารเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน และช่วยครูผู้สอนได้มาก สามารถใช้เป็นคู่มือการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านการศึกษาก็ด้วย

จึงอาจกล่าวได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารและครูใน การที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาครู ผู้สอนให้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการวัดผลประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญอีกกระบวนการหนึ่งที่สอดแทรกอยู่ในการเรียนการสอนทุกชั้นตอน เริ่มตั้งแต่ประเมินสภาพของผู้เรียนก่อนการเรียน ประเมินพฤติกรรมขณะเรียนและประเมินผลการเรียนทั้งด้านความสามารถในการทำงานและความรู้สึกที่ได้จากการทำกิจกรรมมาแล้ว ดังนั้นการวัดผลและการประเมินผลจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย โดยช่วยชี้ให้เห็นว่าจะสอนนักเรียนเน้นย้ำจุดใดได้ผลอย่างไร จะเพิ่มพูน ปรับปรุงให้ดีขึ้นในด้านใด เนื่องจากการวัดและประเมินผลการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา เป็นกระบวนการวัดและประเมินความสามารถ (พัฒนาการ) ของพฤติกรรมทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีชี้เพื่อตัดสินว่าได้หรือตก แต่ประเมินเพื่อดูความก้าวหน้าของพัฒนาการ และเพื่อใช้ผลการประเมินมาเป็นฐานในการคิด จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน เพื่อให้เขาพัฒนาเต็มตามศักยภาพ จึงเรียกการวัดและประเมินผลนี้ว่า การประเมินพัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา (กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 3)

นิตยา ภัทสรศิริ (2533 : 840) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการของเด็กในระดับก่อนประถมศึกษาไว้ดังนี้คือ

1. การประเมินพัฒนาการของเด็กในวันนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อความเข้าใจพฤติกรรมขณะใดขณะหนึ่ง หรือเพื่อศึกษาพัฒนาการของเด็กในช่วงระยะเวลาที่กำหนด
2. การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทั้งพ่อแม่ ครู และผู้เลี้ยงดูเด็ก และเป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งเด็กทำได้น่ายกนิก
3. เด็กปฐมวัยควรได้รับการประเมินพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เด็กที่มีพัฒนาการทุกด้านตามวัย การประสานสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดี จะเป็นเด็กที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ในขั้นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาความพร้อมหรือพัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็กปฐมวัย ต้องอาศัยปัจจัยทางด้านอาหาร การได้รับความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจและความจริงใจจากผู้ใหญ่ ตลอดจนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเป็นแรงเสริมการพัฒนาให้แก่เด็ก เด็กที่มีพัฒนาการไม่เป็นไปตามวัยจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยอาศัยความเข้าใจดังกล่าว

5. การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ท้าให้ผู้เกี่ยวข้องกับผู้รู้จักและเข้าใจเด็กในด้านความสนใจ ความต้องการ ทักษะ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ให้ตรงกับความต้องการ และความต้องการของเด็ก

6. การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการต่อเนื่องและถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก ผลการประเมินควรนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก เพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

7. ในการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้ยึดหลักการสำคัญคือ ควรประเมินพัฒนาการทุกด้าน เลือกรูปแบบการประเมินและพฤติกรรมที่จะประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยใช้มาตรฐานเดียวกันในการเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กวัยเดียวกัน สรุปผลการประเมินโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินหลาย ๆ ครั้ง สรุปผลตามข้อมูลที่ปรากฏและจัดความละเอียดงานในกรณีที่ความ

8. การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่ใช้การสังเกตแล้วจดบันทึกในรูปแบบของระเบียบพฤติกรรม แบบตรวจสอบรายการ และมาตราประมาณค่า นอกจากการสังเกตแล้วยังมีการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง การใช้แบบทดสอบ การเก็บตัวอย่างผลงานของเด็กและการทำแผนภาพสังคมนาติ

/ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ข : 45 - 53) กล่าวว่าการประเมินพัฒนาการของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา คือการนำข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการมาสรุปเพื่อตัดสินใจจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละด้าน ต้องดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอนคือ

1. ชั้นศึกษาพฤติกรรมเด็ก โดยการสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยการสนทนา โดยการสะสมผลงาน การทดสอบด้วยวาจา

2. ชั้นบันทึกและสรุปพฤติกรรมเด็ก โดยครูจดบันทึกของพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกต สนทนา หรือดูจากผลงานของเด็กตามความเป็นจริงที่ปรากฏ โดยไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไป

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมเด็กนานพอสมควร แล้วจึงสรุปความสามารถของเด็กแต่ละด้าน และนำไปเทียบกับแบบประเมินพัฒนาการ

3. ชั้นบันทึกแบบประเมินพัฒนาการ แบบประเมินพัฒนาการ คือ เครื่องมือ ซึ่งรวบรวม พฤติกรรมที่เด็กแต่ละวัยทำได้ เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก การบันทึก บันทึกเฉพาะพฤติกรรม ที่ได้ศึกษาจนแน่ใจว่าเด็กมีความสามารถในพฤติกรรมนั้นอย่างแท้จริง

4. ชั้นพิจารณาจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก ผลจากการประเมินช่วยให้นักการศึกษาที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กได้เป็นอย่างดี

ราศี ทองสวัสดิ์ (2529 : 47 - 52) ได้กล่าวว่า การประเมินสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง การประเมินว่าเด็กมีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเพียงใด ครูอาจทำการประเมินได้ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อพัฒนาส่วนที่เด็กยังบกพร่องอยู่ และได้เสนอแนะการ ประเมินไว้ดังนี้

1. การสังเกต ขณะเด็กทำกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มโดยสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ทราบ พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งจะ เป็นข้อมูลในการเลือกจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก ต่อไป

2. การสนทนา ทำให้ทราบพัฒนาการต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านภาษาและความคิดของเด็ก ซึ่งจะ ทำให้ครูเข้าใจเด็ก เป็นข้อมูลในการหาทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาเด็ก

3. การสัมภาษณ์หรือการทดสอบปากเปล่า ทำให้ครูทราบถึงพัฒนาการทางภาษา การพูดที่ บกพร่อง เช่น คำควบกล้ำ การพูดไม่ชัด นอกจากนี้ ยังทำให้ทราบถึงพัฒนาการทางสติปัญญา ความ สามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการคิดของเด็กแต่ละคน

4. การสะสมผลงาน โดยเก็บเป็นระยะ และเรียงตามลำดับวันที่ทำ จะช่วยให้ครูทราบ ถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กแต่ละคนอย่างต่อเนื่อง

5. การใช้แบบทดสอบที่เป็นรูปภาพ เป็นการบันทึกคะแนนอย่างเป็นหลักฐาน เพื่อช่วยให้ ครูทราบถึงข้อมูลที่ต้องการ

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การประเมินพัฒนาการเด็กระดับก่อนประถมศึกษา เป็นกระบวนการ วัดและประเมินความสามารถ (พัฒนาการ) ของพฤติกรรมทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม

และสติปัญญา มิใช่เพื่อตัดสินว่าจะได้เลื่อนขั้นหรือไม่ แต่ประเมินเพื่อดูความก้าวหน้าของการพัฒนาการและเพื่อใช้ผลการประเมินมาเป็นฐานในการคิดจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

การวัดผลและประเมินผล เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมประสบการณ์เพื่อติดตามการปฏิบัติงานว่าได้ผลแค่ไหน เพียงไร หรือจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ ราศี ทองสวัสดิ์ (2538 : 50 - 51) กล่าวว่า หน้าที่ผู้ประเมินพัฒนาการก็คือครูผู้สอน ซึ่งต้องทำตลอดเวลาเริ่มตั้งแต่ครูรับเด็กจากผู้ปกครอง ในตอนเช้าของทุกวัน ระหว่างทำกิจกรรมต่าง ๆ จนหมดแต่ละวันจนกระทั่งสิ้นปีการศึกษา ครูจะต้องเก็บข้อมูลด้วยวิธีต่าง ๆ อย่างละเอียดเป็นระบบเพื่อใช้ประกอบการวินิจฉัย การที่ครูประเมินพัฒนาการได้ถูกต้องนั้นจะต้องวางอยู่บนรากฐาน 2 ประการคือ

1. เข้าใจพัฒนาการเด็กอย่างละเอียดแม่นยำ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา เข้าใจพัฒนาการความเจริญเติบโตด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นไปตามปกติ และผิดปกติ เข้าใจพฤติกรรมต่าง ๆ วิธีการเรียนรู้และขีดความสามารถตามวัย
2. เข้าใจหลักการประเมินพัฒนาการ ว่ามีกระบวนการที่ครบวงจรอย่างไรบ้าง เช่น
  - 2.1 จะประเมินอะไรและเมื่อไร
  - 2.2 เพื่ออะไร
  - 2.3 มีวิธีการและเครื่องมืออะไรบ้าง

อย่างไรก็ตาม การประเมินพัฒนาการจะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนรับผิดชอบในเรื่องการวัดและประเมินพัฒนาการ ในเรื่องของการติดตามดูผลการสอนของครูว่าเป็นอย่างไร ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญที่จะดูแล ส่งเสริมให้การวัดและประเมินพัฒนาการเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ผู้บริหารควรปฏิบัติดังนี้

1. ประชุมชี้แจงให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษา โดยเฉพาะครูรวมทั้งผู้ปกครองให้เข้าใจนโยบายหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา รวมทั้งการประเมินพัฒนาการเด็ก โดยเน้นการวัดและประเมินพัฒนาการ ที่เหมาะสมกับเด็ก
2. จัดเครื่องมือการประเมินพัฒนาการเด็กให้ครูมีความสะดวกในการประเมินเด็ก พร้อมทั้งแนะนำการใช้ และการนำผลไปใช้ให้ถูกต้อง เหมาะสมกับเด็กก่อนประถมศึกษา โดยการเน้นการประเมินพัฒนาการเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมเป็นสำคัญ มิใช่สอนเพื่อทดสอบเด็ก

3. การที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการเด็กนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องสังเกต รับฟังปัญหาในการประเมิน เพื่อจะได้แนะนำช่วยเหลือหรือนิเทศครูได้ถูกต้อง

4. ผู้ปกครองมีความสำคัญในการสนับสนุน ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก ผู้บริหารจำเป็นต้องประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครอง เพื่อให้ทางบ้านมีส่วนรับรู้ เกิดความเข้าใจพัฒนาการเด็กของตนและสามารถสนับสนุนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่บุตรหลานของตน ซึ่งสอดคล้องกับ พันัส หันนาคินทร์ (2524 : 200) ได้เสนอแนะบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการประเมินผลว่า ผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบายโดยทั่วไปเกี่ยวกับการประเมิน จัดเตรียมเครื่องมือการประเมินหาทางส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการประเมิน และผู้บริหรจะต้องมีการกำกับ ตรวจสอบให้ดำเนินการไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ และติดตามผลเพื่อหาทางแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นต่อไป

ในการกำกับติดตามประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยนี้ ผู้บริหารควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การตรวจบันทึกการสอน และการสังเกตการจัดประสบการณ์ชั้นเรียนของเด็ก ผู้บริหารสามารถทราบว่า ครูผู้สอนมีความเข้าใจนโยบายและหลักการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเพียงใด

2. การตรวจเครื่องมือการประเมินพัฒนาการเด็ก เช่น แบบบันทึกพัฒนาการเด็กแบบประเมินรายการพัฒนาเด็ก แฟ้มผลงานเด็ก ฯลฯ เครื่องมือประเมินเหล่านี้ จะบอกให้ผู้บริหารทราบว่า ครูผู้สอนดำเนินการประเมินอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ มีการบันทึกวันเดือนปีหรือไม่ มีการรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบหรือไม่ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวจะช่วยให้การประเมินพัฒนาการเด็กมีประสิทธิภาพ

3. การนำผลการประเมินไปใช้ในการจัดกิจกรรม เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องติดตามนำผลการประเมินไปใช้ เมื่อครูผู้สอนทราบพัฒนาการของเด็กแต่ละคน จากการประเมินแล้ว ครูได้นำผลการประเมินนี้มาช่วยในการปรับปรุงกิจกรรมประสบการณ์ให้เด็กหรือไม่ ผู้บริหารยังสามารถใช้ข้อมูลจากการติดตามนี้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบาย วางแผนบริหารงานวิชาการอีกด้วย

4. การสนทนากับครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา การกำกับติดตามการประเมินพัฒนาการเด็กนั้น ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานอย่างมีระบบเพื่อรักษาคุณภาพ

านการดูแลและให้การศึกษแก่เด็ก การหาโอกาสสนทนากับวิทยากร ผู้ปกครอง หรือผู้ร่วมงาน
ในสถานศึกษา เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารทราบผลการปฏิบัติงาน แนวคิดของบุคคลต่าง ๆ ใน
การประเมินพัฒนาการเด็ก

นอกจากนี้ มณี ภัคเกษม (2528 : 36) ได้เสนอแนะหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน
เกี่ยวกับกรวัดผลการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
ตลอดจนแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้เข้าใจอย่างละเอียด
  2. จัดหาเอกสารหรือคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้ครูได้ศึกษา
  3. จัดให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัด
และประเมินผล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนร่วมกันวางแผนปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและ
ประเมินผลการเรียนการสอนของโรงเรียน
  4. จัดหาแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับบันทึกผลการวัดและการประเมินผล ตลอดจน
จัดหาอุปกรณ์ และเครื่องใช้เพื่อเตรียมการวัดและประเมินผล
  5. ดูแลให้ครูปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน
  6. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ และตรวจผลงาน
  7. สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ผลการเรียนการสอน เพื่อวางแผนช่วยเหลือนักเรียน
และปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
  8. รายงานผลการเรียนของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ
- อาจกล่าวได้ว่า การวัดและประเมินผลระดับก่อนประถมศึกษา เป็นการประเมินผลพัฒนาการ
และความพร้อมในการเรียนเป็นหลัก พัฒนาการดังกล่าวแบ่งเป็นด้านร่างกายสติปัญญา ลักษณะนิสัย
และสังคมนิยม โดยจัดทำเป็นกลุ่มพฤติกรรมย่อย คัดเลือก เฉพาะที่สำคัญไม่ประเมินเนื้อหาสาระใน
แผนการสอนกิจกรรมและประสบการณ์ที่ครูจัดประสบการณ์หรือแผนการสอนนั้น เครื่องมือในการพัฒนา
ความพร้อมด้านต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกตการสนทนา ผลงานทดสอบด้วยวาจา ใช้แบบทดสอบเด็ก
ประเมินกันเอง ผลการประเมินไม่ใช้ตัดสินได้หรือตก แต่จะบอกได้ว่าพร้อมหรือไม่พร้อม เพื่อ
ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งการวัดและประเมินผลดังกล่าว เป็นหน้าที่ของครูที่จะ

กระทำเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานได้ผลแค่ไหน เพียงไร หรือจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร โดยผู้บริหารย่อมมีส่วนรับผิดชอบการวัดผลและประเมินผลในเรื่องของการติดตามดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้การวัดผลและประเมินผลเป็นไปตามที่คาดหวังไว้

5) ประสบการณ์ของผู้บริหารและครูที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้ในส่วนของผู้สอนนั้น คือผู้ให้การศึกษาและดูแลรับผิดชอบจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ส่วนผู้บริหารโรงเรียนนั้นคือ ผู้ที่กำกับ ควบคุม ดูแล ให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายที่ หลักสูตร มุ่งหวัง จึงจำเป็นต้องเป็นอย่างยิ่งที่ครูและผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ในการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของตน อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้งานจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาสัมฤทธิ์ผลตามที่หน่วยงานในระดับสูงมุ่งหวัง

5.1 ประสบการณ์ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2530 : 4) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนคือ การมีประสบการณ์ ความสามารถความรอบคอบ และรู้กว้างขวาง

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 ข : 11) ได้ระบุว่าการบริหารวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยอ้างถึงการศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร วิชาการใช้เวลาในการบริหารงานต่าง ๆ ในรอบสัปดาห์ (35 ชั่วโมง) แยกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งพบว่า โรงเรียนทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ให้เวลาในการบริหารงานวิชาการ สูงมาเป็นอันดับแรกคือ 12 ชั่วโมง ในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง และ 13 ชั่วโมง ในโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกระบวนการ ผู้บริหารจึงควรมีบทบาท หน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการดังนี้

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวางแผนงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจน พร้อมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา
2. จัดหาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร และสิ่งอื่นอันเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ
3. กำกับติดตามและนิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบ
4. จัดทำครูผลิต จัดหาสื่อการเรียนการสอนและดูแลให้ครูนำไปใช้
5. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการเสริมประสบการณ์สำหรับเด็ก
6. ดำเนินการวัดผลการศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักการวัดผลทางการศึกษาปฐมวัย
7. จัดให้มีห้องสมุดหรือแหล่งทางวิชาการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้แก่ครู
8. ส่งเสริมและนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ดำเนินงานทางวิชาการ
9. จัดให้มีการพัฒนาความรู้ทางวิชาการแก่บุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน เป็นต้น

เมื่อกล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่าประสบการณ์ทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนนี้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา นั้นเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องการความรู้และความเข้าใจในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนคือผู้ที่จะบริหารงานวิชาการในระดับก่อนประถมศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประสบการณ์คือปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ผู้บริหารมีความเข้าใจในงานที่ตนปฏิบัติและสามารถเลือกแนวทางการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

✓ 5.2 ประสบการณ์ครูในการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา

✓ ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนมานานย่อมจะเข้าใจเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอน รู้จุดอ่อนและปัญหา สามารถที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าได้สั่งสมประสบการณ์ในเชิงปฏิบัติมาพอสมควร ความชำนาญในการสอนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สามารถควบคุมสถานการณ์ต่าง ๆ ในการทำงานได้มาก

สาโรช ศรีนวล (2534 : 71) ได้กล่าวถึงประสบการณ์ทางการสอนของครูว่าผู้ที่มีประสบการณ์มากจะช่วยให้รู้วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับปรีชา ทัพพรหมเจริญ (2530 : 112 - 113) ได้กล่าวถึงประสบการณ์ในการทำงานของครูโดยสรุปว่า ครูที่มีประสบการณ์มากยิ่งขึ้นจะสะสมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานมากขึ้น เพราะเป็นผู้ทำงานมานานจึงมีแนวคิดและประสบการณ์มาก ส่วนครูที่มีประสบการณ์น้อยย่อมต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติงานมากกว่าครูที่มีประสบการณ์มาก

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนมีคุณภาพและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญนั้นต้องเกิดจากตัวครู ครูที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สูงย่อมจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนในชั้นเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงภารกิจของครูก่อนประถมศึกษาแล้วจะเห็นได้ว่า ประสบการณ์ทางการสอนของครูมีอิทธิพลต่อนักเรียนในวัยนี้เป็นอย่างยิ่ง

วิจิตรา น้ำเพชร (2537 : 12) ได้กล่าวถึงภารกิจของครูผู้สอนในระดับก่อนประถมศึกษาไว้ดังนี้คือ

1. จัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนให้บรรลุจุดหมายของการเรียนการสอนนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาตามที่กำหนดไว้ในแนวทางการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์

2. จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียน
3. สร้างบรรยากาศในห้องเรียน จูงใจให้นักเรียนมาเรียน
4. ศึกษาพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน
5. วัดและประเมินผลความพร้อมทางการเรียนของนักเรียน

เมื่อพิจารณาถึงภารกิจของครูผู้สอนในระดับก่อนประถมศึกษาแล้ว จะเห็นได้ว่าภารกิจดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทางการสอนของครูเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนมากจะเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจในจิตวิทยาของเด็กในระดับปฐมวัย เข้าใจงานเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กในระดับนี้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

ดังนั้นประสิทธิภาพของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการในระดับก่อนประถมศึกษาผนวกกับประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและเอื้ออำนวยให้การจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่มุ่งหวังอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดกรอบ แนวทางดำเนินงานวิธีการปฏิบัติของผู้บริหารและครู ประสิทธิภาพทั้งของผู้บริหารและครูในการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มิได้ผลกระทบต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยตรงและสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัจจัยอื่น ๆ เลย

ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา

ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามภารกิจของงานบริหารการศึกษาทั้ง 6 งานนั้น ความรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายคือภารกิจหลักโดยมุ่งให้เกิดคุณภาพที่พึงประสงค์ต่อนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องใช้ความพยายามในการดำเนินการอย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลดังกล่าวในตนเองเดียวกัน การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาที่ยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคจึงทำให้การบริหารงานวิชาการยังไม่บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของหน่วยงาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ได้ศึกษาผลการดำเนินงานตามภารกิจที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พบว่า ปัญหาในการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพนักเรียนมีสาเหตุของปัญหาดังนี้คือ วัสดุสนับสนุนกิจกรรมฝึกเตรียมความพร้อมได้คนละ 100 บาท/ปี ยังไม่เพียงพอ ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาขาดแคลน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่จบสาขาโดยตรง นักเรียนบางส่วนขาดแคลนอาหารกลางวัน อุปกรณ์ สื่อ และเครื่องเล่นของเด็กทั้งในร่มและกลางแจ้งสำหรับใช้พัฒนาความพร้อมทุกด้านยังไม่เพียงพอ การนิเทศติดตามผลยังไม่เพียงพอเพราะผู้นิเทศระดับนี้มีน้อย ผู้ปกครองมีเศรษฐกิจไม่ดีพอที่จะสนับสนุนบุตรหลาน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2538 : 21 - 27) นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาแนวทางพัฒนาเด็ก 0 - 5 ปี ในโครงการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูได้สรุปเป็นรายงาน" ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านวิชาการก่อนประถมศึกษาคือ หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผลประเมินผลยังเน้นความรู้ในด้านเนื้อหามากกว่าการพัฒนาบุคลิกภาพ

และลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่ได้มีการปรับเนื้อหาให้เข้ากับสภาพชีวิต
 ในสังคมชนบทในแต่ละท้องถิ่น สิ่งที่เด็กเรียนมักเป็นสิ่งที่ไกลตัวและดึงความคิดและจิตใจเด็ก
 ออกจากถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง การจัดการเรียนการสอนยังไม่ได้ช่วยให้เด็กเข้าใจสภาพ
 ชีวิต ความเป็นอยู่ ค่านิยม และวัฒนธรรมในชุมชนของตนเอง แต่กลับสนองสิ่งที่ป็นสังคมเมือง
 ซึ่งมีผลทำให้สังคมชนบทมีความอ่อนแอลง เพราะเด็กปฏิเสธรากเหง้า และสภาพชีวิตของตนเอง
 มาแต่ต้น (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรม และเลี้ยงดูเด็ก, ภาวะวิกฤตชีวิตเด็กไทยปัญหาที่
 ยังไม่สายเกินไป. 2535 : 39 - 42) ในการจัดกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาลและศูนย์เด็กเล็ก
 บางแห่ง พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูและผู้ดูแลเด็กเน้นตนเองเป็นศูนย์กลาง ใช้อิทธิพลทาง
 ตรงทำให้ผู้เรียนมีโอกาสริเริ่มน้อย ใช้การบรรยายและใช้คำสั่งเป็นส่วนใหญ่ให้เวลากับการสอน
 เนื้อหาวิชามาก แต่ให้เวลากับการอบรมมารยาทน้อย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 258)

เมื่อก้าวโดยสรุปแล้ว จะพบว่าปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการในระดับก่อน
 ประถมศึกษาที่มีกพบจากงานวิจัย และจากการประเมินผลการดำเนินงานในการจัดการเรียน
 การสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโดยต่อเนื่องและเป็นปัญหาสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 ระดับนี้คือ ปัญหาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การนิเทศ
 การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องควรรักษาความสนใจและ
 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อหาทาง
 ปรับปรุงแก้ไขให้การบริหารงานดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง :

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมธา ปรากฏแสงวิไล (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้แนวการจัดประสบการณ์
 ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษามีประสบการณ์
 ในการจัดการศึกษาชั้นอนุบาลศึกษา 1 - 2 ปี ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษามีคร่ำหวอดสอนและถนัดใน

การสอน มีการเพิ่มพูนความรู้และทักษะ โดยการเข้ารับการอบรม กิจกรรมที่ทำได้ยากคือ เกม การศึกษา กิจกรรมเสริมที่จัดมากคือ เพลง ส่วนการวัดและประเมินพัฒนาการใช้วิธีสังเกตปัญหาที่พบคือ เอกสาร สื่อ วัสดุ และอุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาไม่เพียงพอ ระดับสติปัญญาและความสามารถของนักเรียนแตกต่างกันมาก

พิชัย บานอ้ม (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานและปัญหาการนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก พบว่า งานด้านแนวการจัดประสบการณ์ มีการประชุมชี้แจง เตรียมตัวครูผู้สอน แนะนำให้ครูผู้สอนตามแผนการจัดประสบการณ์ และประเมินผลจากการสังเกตการสอน ด้านบุคลากร มีการสำรวจความสนใจและสมัครใจของครูให้โอกาสครูผู้สอนได้แสดงผลงานอย่างอิสระ และสังเกตพัฒนาการด้านการสอนของครูด้านสื่อสารการเรียนการสอน มีการส่งครูเข้ารับการอบรม สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อใช้เอง ให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ และมีศูนย์เก็บสื่อกลางของโรงเรียน ด้านการประเมินผล มีการประเมินผลโดยผู้บริหารและครูวิชาการ ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการและเก็บบันทึกผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษา คือ ขาดแคลนบุคลากร ขาดงบประมาณสนับสนุน เครื่องมือการประเมินไม่มีคุณภาพ โรงเรียนไม่มีโอกาสกำหนดวิธีการประเมินและขาดการติดตามผลการประเมิน

ไตรภพ คำเพชร (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามโครงการขั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมทั้ง 6 ด้านมีปัญหาปานกลาง และปัญหาที่เกิดขึ้นอันดับหนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือการวัดผลและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนิเทศครูผู้สอนชั้นเด็กเล็ก และหลักสูตร

จากผลการวิจัยดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และการวัดผลประเมินผล

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับผู้บริหารและครูในการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่พอ

จะนำมาเป็นแนวทางสำหรับการวิจัย เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยจึง
อาศัยข้อมูลที่ได้ศึกษาเหล่านี้ มาเป็นเหตุผลในการกำหนดสมมุติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ระดับก่อนประถมศึกษา แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่าง ๆ กัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหาร
งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา แตกต่างกัน
3. ครูที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อน
ประถมศึกษา แตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับ
ก่อนประถมศึกษา แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2538 ผู้บริหารจำนวน 420 คน ครูจำนวน 919 คน รวมทั้งหมด จำนวน 1,339 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูจากประชากร
งานข้อ 1 โดยมีวิธีการสุ่ม ดังนี้

2.1 ผู้บริหาร ใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 สุ่มรายชื่อโรงเรียนจากสถิติข้อมูลทางการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2538

2.1.2 สุ่มโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 91 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 110 โรงเรียน

2.1.3 ได้กลุ่มผู้บริหารจากโรงเรียนที่สุ่มได้ใน ข้อ 2.1.2 จำนวน 201 คน จำนวนเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 91 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 110 คน รวม 201 คน

2.2 ครู ได้จากโรงเรียนที่ผู้บริหารเป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 1 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวน 201 คน จำนวนเป็นครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 91 คน ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 110 คน รวม 201 คน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร และครู

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ขนาดเล็ก	191	378	569	91	91	182
ขนาดใหญ่	229	541	770	110	110	220
รวม	420	919	1339	201	201	402

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ เพื่อสอบถามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ใน 4 ด้านคือ ด้านแนว

ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน โรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 78 ข้อ แต่ละข้อจะมีระดับปัญหา 5 ตัวเลือกคือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด โดยแต่ละระดับปัญหาจะมีค่าคะแนน ดังนี้

ระดับปัญหาน้อยที่สุด	เทียบเป็นคะแนน	1
ระดับปัญหาน้อย	เทียบเป็นคะแนน	2
ระดับปัญหปานกลาง	เทียบเป็นคะแนน	3
ระดับปัญหามาก	เทียบเป็นคะแนน	4
ระดับปัญหามากที่สุด	เทียบเป็นคะแนน	5

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

งานการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา รวมทั้งได้จากความรู้และประสบการณ์จากการทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดของผู้วิจัยเอง
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดค่านิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางในการร่างข้อคำถามของแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาและนิยามเชิงปฏิบัติการที่กำหนดไว้
4. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษา ปรินญาณิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ
5. นำร่างแบบสอบถามไปตรวจวัดความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านประกอบด้วย

5.1 ดร.พัฒนา ชัชพงศ์ อาจารย์ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินตนา เวชมี รองอธิการบดีสถาบันราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา

5.3 อาจารย์บังอร พุ่มสะอาด หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผลการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5.4 อาจารย์วีระสิทธิ์ กิติพิเชษฐสรรค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพญาไท สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

5.5 อาจารย์เพ็ญพรรณ ยูวะเวส ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามเสน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

6. ประมวลความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถามแล้วมาปรับปรุง นำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณา

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่เกี่ยวข้องตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (- Coefficient) ของครอนบัค (ล้วยยศ และอังคณา ล้วยยศ. 2536 : 170 ; อ้างอิงมาจาก Cronbach 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ให้อำนวยความสะดวกออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ ผู้วิจัย

ได้นำแบบสอบถามไปมอบให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอแต่ละอำเภอด้วยตนเอง โดยบรรจุซองถึงผู้บริหารและครูที่สุ่มได้เรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนัดหมายไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไป จำนวน 402 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.76 จากแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 397 ฉบับ จำแนกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร จำนวน 199 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.00 ของแบบสอบถามที่แจกผู้บริหารจำนวน 201 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามของครู จำนวน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.51 ของแบบสอบถามที่แจกครู จำนวน 201 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้ เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระได้ดังนี้

เป็นแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 90 ฉบับ แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 109 ฉบับ แบบสอบถามของผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 88 ฉบับ แบบสอบถามของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 111 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามของครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 90 ฉบับ แบบสอบถามของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 108 ฉบับ แบบสอบถามของครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี จำนวน 91 ฉบับ แบบสอบถามของครูที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 107 ฉบับ

การจัดการระดมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมด มาตรวจสอบฉบับที่สมบูรณ์ โดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามซึ่งจำแนกตามข้อ 1 มาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อตามระดับปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติตามจุดมุ่งหมาย และสมมุติฐานที่ตั้งไว้

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบนำมาหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามโดยจำแนกกลุ่มผู้บริหารและครู ตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงาน ประสบการณ์ในการสอน จำแนกเป็นรายด้าน รายข้อ ตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 1
3. เปรียบเทียบค่าสถิติของกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครูจำแนกตามขนาดโรงเรียนและ ประสบการณ์ในการบริหารงาน ประสบการณ์ในการสอน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for IBM PC) ตามจุดมุ่งหมาย ข้อที่ 2. และข้อที่ 3.
4. การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามทัศนะของผู้ตอบแบบสอบถามใช้เกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์. (2538 : 8) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 2.20	หมายถึง	มีปัญหานในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.21 - 3.80	หมายถึง	มีปัญหานในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.81 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหานในระดับมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับหาค่าร้อยละของแบบสอบถามและ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean)
3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ t-distribution
*	แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน และรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงาน ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงานประสบการณ์ในการสอน

2.1 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

2.2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นรายด้าน จำแนกตามประสิทธิภาพในการบริหารงาน

2.3 เปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

2.4 เปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นรายด้าน จำแนกตามประสิทธิภาพในการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา เป็นรายด้าน และรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสิทธิภาพในการบริหารงาน ประสิทธิภาพในการสอน รายละเอียดดังตาราง 2 ถึงตาราง 22 ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของผู้บริหาร และครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ผู้บริหาร N = 199			ครู N = 198		
	X	S.D.	ระดับ ปัญหา	X	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)	2.85	.63	ปานกลาง	2.78	.59	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.88	.60	ปานกลาง	2.77	.63	ปานกลาง
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.76	.58	ปานกลาง	2.71	.63	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.76	.72	ปานกลาง	2.74	.67	ปานกลาง
รวม	2.80	.58	ปานกลาง	2.76	.59	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยมีด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

และพบว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา มีทัศนะต่อปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยมีด้าน แนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) มีค่าสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนคติของผู้บริหาร
ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)	2.97	.61	ปานกลาง	2.75	.63	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.98	.58	ปานกลาง	2.80	.61	ปานกลาง
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.84	.59	ปานกลาง	2.70	.56	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.86	.70	ปานกลาง	2.68	.74	ปานกลาง
รวม	2.90	.56	ปานกลาง	2.73	.58	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงาน
วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมี
ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยมีด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ
ปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารมีทัศนคติต่อปัญหาทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยมีด้านการจัด
การเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านเนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) เป็น
 รายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านเนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)						
1. การวิเคราะห์นโยบายและแผนการจัด การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ หน่วยงานระดับสูง	2.78	.79	ปานกลาง	2.75	.77	ปานกลาง
2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน/ปัญหาการจัดการ ศึกษาระดับก่อนประถมศึกษานโรงเรียน	2.94	.84	ปานกลาง	2.90	.90	ปานกลาง
3. การจัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ ของโรงเรียน	2.76	.90	ปานกลาง	2.77	.89	ปานกลาง
4. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีระดับ ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน	2.64	.84	ปานกลาง	2.70	.86	ปานกลาง
5. การประชุมชี้แจงให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบใน โรงเรียนเข้าใจนโยบายและแนวทางปฏิบัติ งานเรื่องการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษา	2.68	.92	ปานกลาง	2.63	.90	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
6. การกำหนดขอบข่ายงานวิชาการระดับก่อน ประถมศึกษา	2.88	.82	ปานกลาง	2.60	.83	ปานกลาง
7. การมอบหมายความรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์	2.93	1.07	ปานกลาง	2.80	1.04	ปานกลาง
8. การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการ บริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา.	2.93	.96	ปานกลาง	2.74	.99	ปานกลาง
9. การจัดหาราย เอกสารทางวิชาการที่ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษาให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า	3.00	.92	ปานกลาง	2.81	.97	ปานกลาง
10. การจัดกิจกรรมให้บุคลากรสามารถวิเคราะห์ โครงสร้างของแนวการจัดประสบการณ์...	3.09	.77	ปานกลาง	2.88	.77	ปานกลาง
11. การประสานงานกับผู้ปกครองให้เข้าใจจุด มุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนตาม แผนการจัดประสบการณ์	2.99	.89	ปานกลาง	2.85	.96	ปานกลาง
12. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มี ความคล้อยคลึงกับบ้าน	3.24	1.01	ปานกลาง	2.90	1.02	ปานกลาง
13. การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กทำ กิจกรรม เช่น มุมบ้าน/มุมหมอ/มุม ธรรมชาติ ฯลฯ	3.17	.97	ปานกลาง	2.90	.96	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
14. การจัดของใช้ที่จำเป็นประจำตัวเด็ก เช่น แก้วน้ำ/แปรงสีฟัน/ช้อน ฯลฯ	2.83	1.16	ปานกลาง	2.59	1.19	ปานกลาง
15. การจัดหาโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับ เด็ก	3.31	.99	ปานกลาง	2.99	1.15	ปานกลาง
16. การจัดสนามและเครื่องเล่นสนามเพื่อพัฒนา ความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น บ้านตุ๊กตา/ ชิงช้า/ม้าหมุนที่เป็นปาย ฯลฯ	3.37	.99	ปานกลาง	3.00	1.03	ปานกลาง
17. การจัดสถานที่เล่นนอกรั้วห้องเรียน เช่น ที่เล่นน้ำ/มุมบล็อกวง/มุมช่างไม้/มุมบ่อ ทราย ฯลฯ	3.36	.81	ปานกลาง	3.14	.90	ปานกลาง
18. การจัดบริการอาหารกลางวันให้แก่เด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา	2.84	1.31	ปานกลาง	2.52	1.24	ปานกลาง
19. การจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับ เด็กระดับก่อนประถมศึกษา	2.73	1.52	ปานกลาง	2.29	1.52	ปานกลาง
20. การจัดบริการตรวจสอบสุขภาพอนามัยให้แก่เด็ก เช่น การตรวจฟัน /ฉีดวัคซีนป้องกันโรค ต่าง ๆ ฯลฯ	2.68	1.23	ปานกลาง	2.41	1.23	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
21. การจัดการด้านความปลอดภัยให้กับเด็ก เช่น จัดครูเวรดูแลการเล่น, การตรวจ สอบเครื่องเล่นเป็นระยะ ฯลฯ	2.61	.94	ปานกลาง	2.62	1.14	ปานกลาง
22. การจัดงบประมาณเพื่อให้การบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษาบรรลุ เป้าหมาย	3.41	.96	ปานกลาง	2.88	.97	ปานกลาง
23. การนิเทศให้ครูจัดกิจกรรมประสพการณ์ ตามแนวการจัดประสพการณ์	3.02	.79	ปานกลาง	2.69	.72	ปานกลาง
รวม	2.97	.61	ปานกลาง	2.75	.63	ปานกลาง

ตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารวิชาการ
ระดับก่อนประถมศึกษา ด้านแนวการจัดประสพการณ์ (หลักสูตร) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 22. การจัดงบประมาณเพื่อให้การ
บริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาบรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารมีทัศนคติต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 17. การจัดสถานที่เล่นนอกรั้วโรงเรียน
เช่น ที่เล่นน้ำ/มุมบลิ๊กกกลาง/มุมช่างไม้/มุมบ่อทราย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นรายข้อ จำแนก
 ตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
1. การจัดครู วิชาสอนสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถเหมาะสมที่จะสอนชั้นเด็กเล็ก หรืออนุบาล	3.26	.97	ปานกลาง	2.85	1.22	ปานกลาง
2. การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวน ห้องเรียน	3.67	1.30	ปานกลาง	3.09	1.33	ปานกลาง
3. ำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด การเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา..	2.82	1.02	ปานกลาง	2.62	.96	ปานกลาง
4. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและประสบการณ์ตาม ตารางกิจกรรมประจำวันของ สปช.	3.00	1.02	ปานกลาง	2.68	.96	ปานกลาง
5. การกำหนดมาตรการกำกับดูแลให้ครูจัดทำ บันทึกตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สปช	3.00	1.01	ปานกลาง	2.63	.96	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
6. การปลูกฝังให้ครูคำนึงถึงความพร้อมหรือ วุฒิภาวะของเด็กในการจัดกิจกรรม	2.84	.97	ปานกลาง	2.67	1.08	ปานกลาง
7. การจัดกิจกรรมประสพการณ์สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น	2.87	.90	ปานกลาง	2.68	.92	ปานกลาง
8. การนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ใน การจัดกิจกรรม	3.04	.84	ปานกลาง	2.95	.85	ปานกลาง
9. การเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้น่าสนใจและ เอื้อต่อการเรียนรู้	3.03	1.01	ปานกลาง	2.75	1.00	ปานกลาง
10.การจัดกิจกรรมมาให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่างๆ	3.12	.92	ปานกลาง	2.79	.88	ปานกลาง
11.การจัดที่นั่งมีความเหมาะสมสะดวกต่อ การจัดกิจกรรม	3.03	.88	ปานกลาง	2.71	.94	ปานกลาง
12.การจัดมุมแสดงผลงานของเด็กระดับก่อน ประถมศึกษา	2.84	.86	ปานกลาง	2.69	.87	ปานกลาง
13.การส่งเสริมให้ครูใช้บริการทางวิชาการ จากศูนย์พัฒนาการศึกษา ระดับก่อนประถม ศึกษาจังหวัด	3.16	1.00	ปานกลาง	3.22	1.07	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
14. การส่งครู เข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนา เกี่ยวกับ เทคนิควิธีการและสื่อการเรียนการสอน .	3.13	1.17	ปานกลาง	2.67	1.04	ปานกลาง
15. การจัดงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน ให้แก่ครูได้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.26	.97	ปานกลาง	3.10	.92	ปานกลาง
16. การอำนวยความสะดวกให้ครูใช้สื่อในการ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์...	2.99	.83	ปานกลาง	2.74	.80	ปานกลาง
17. การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาปรับปรุง การเรียนการสอน	2.96	.76	ปานกลาง	2.94	.86	ปานกลาง
18. การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เมื่อสิ้นปีการศึกษา	2.83	.85	ปานกลาง	2.83	.72	ปานกลาง
19. การจัดประชุมพบปะผู้ปกครองเด็กเพื่อแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน	2.80	.84	ปานกลาง	2.68	.83	ปานกลาง
20. การสรุปผลการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลมา ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.81	.86	ปานกลาง	2.80	.74	ปานกลาง
รวม	2.98	.58	ปานกลาง	2.80	.61	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 2. การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารมีทัศนคติต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยข้อ 13. การส่งเสริมให้ครูใช้บริการทางวิชาการจากศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจังหวัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นรายข้อ จำแนก
 ตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน						
1. การสำรวจปัญหาและความต้องการการ นิเทศภายในโรงเรียน	2.79	.88	ปานกลาง	2.62	.78	ปานกลาง
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการ นิเทศภายในโรงเรียน.....	2.72	.89	ปานกลาง	2.61	.77	ปานกลาง
3. การให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การนิเทศภายในโรงเรียน	2.74	.91	ปานกลาง	2.70	.86	ปานกลาง
4. การจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียน.	2.76	.95	ปานกลาง	2.63	.84	ปานกลาง
5. การประชุมชี้แจงให้บุคลากร เข้าใจจุด มุ่งหมายและแนวทางการนิเทศภายใน โรงเรียน	2.72	.91	ปานกลาง	2.60	.84	ปานกลาง
6. การจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.72	.93	ปานกลาง	2.60	.77	ปานกลาง
7. การจัดทำเครื่องมือการนิเทศภายใน โรงเรียน เช่น แบบบันทึกการนิเทศแบบ สังเกตการสอน ฯลฯ	2.83	.93	ปานกลาง	.68	.83	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
8. การดำเนินการนิเทศภายในของผู้บริหาร และครูที่ได้รับมอบหมาย	2.80	.85	ปานกลาง	2.69	.73	ปานกลาง
9. การจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ทางด้าน งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ..	2.78	.86	ปานกลาง	2.60	.68	ปานกลาง
10. การดำเนินการสังเกตการสอน	2.81	.87	ปานกลาง	2.71	.81	ปานกลาง
11. การดำเนินการสัทธิการสอนในวิชาที่มี ปัญหา	3.08	1.08	ปานกลาง	3.03	1.05	ปานกลาง
12. การจัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาดีเด่น	2.76	.95	ปานกลาง	2.80	.86	ปานกลาง
13. การจัดหาเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ ครูได้ศึกษา	2.94	.85	ปานกลาง	2.83	.80	ปานกลาง
14. การส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนนิเทศกันเอง	3.02	.90	ปานกลาง	2.81	.82	ปานกลาง
15. การยอมรับกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศ	3.02	.81	ปานกลาง	2.72	.92	ปานกลาง
16. การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการนิเทศ	2.84	.75	ปานกลาง	2.74	.74	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
17. การสนับสนุนให้ครูพัฒนางานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษา	2.84	.83	ปานกลาง	2.71	.83	ปานกลาง
18. การเสริมสร้างให้ครูมีขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงาน	2.83	.96	ปานกลาง	2.59	1.00	ปานกลาง
19. การใช้ข้อมูลจากการประเมินผลปฏิบัติงาน ทางวิชาการเป็นหลักในการพิจารณาความดี ความชอบ	2.90	1.01	ปานกลาง	2.60	1.06	ปานกลาง
รวม	2.84	.59	ปานกลาง	2.70	.56	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงาน
วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 11. การดำเนินการสาธิตการสอน
ในวิชาที่มีปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารมีทักษะต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยข้อ 11. การดำเนินการสวัสดิการสอนในวิชาที่มีปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทักษะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
1. การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อกำหนด แนวทางเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนา การเด็ก	2.83	.71	ปานกลาง	2.58	.81	ปานกลาง
2. การกำหนดแนวทางการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม ประสบการณ์	2.83	.78	ปานกลาง	2.59	.75	ปานกลาง
3. การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการวัดประเมินพัฒนาการเด็ก ...	2.97	1.02	ปานกลาง	2.61	1.04	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
4. การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการวิธีการ วัดและประเมินพัฒนาการเด็กโดยการจัดหา เอกสาร	2.94	.89	ปานกลาง	2.74	.87	ปานกลาง
5. การอำนวยความสะดวกแก่ครูจัดหา เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวัดพัฒนาการเด็ก เช่น บันทึกพฤติกรรมเด็ก, บันทึกคำพูด เด็ก ฯลฯ	2.93	.90	ปานกลาง	2.83	.95	ปานกลาง
6. การจัดเก็บข้อมูลในการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น ตู้เก็บ เอกสาร, แฟ้มผลงานเด็ก	3.03	.91	ปานกลาง	2.83	.96	ปานกลาง
7. การจัดหาอุปกรณ์เพื่อประเมินพัฒนาการเด็ก ในด้านร่างกายได้ครบถ้วนตามแผนการจัด ประสบการณ์ เช่น ฟุตบอล, กระดาน ทรงตัว ฯลฯ	2.91	1.00	ปานกลาง	2.82	.94	ปานกลาง
8. การจัดหาแบบบันทึกข้อมูลเพื่อให้ครูบันทึก ข้อมูลพัฒนาการเด็ก	2.80	.84	ปานกลาง	2.74	.80	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
9. การจัดหาเอกสาร/คู่มือเกี่ยวกับการจัด และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.90	.95	ปานกลาง	2.76	.80	ปานกลาง
10. การส่งเสริมให้ใช้วิธีการประเมินพฤติกรรม และความพร้อมของเด็กหลาย ๆ วิธี เช่น ตรวจผลงาน/สนทนา/การสังเกต ฯลฯ..	2.81	.93	ปานกลาง	2.58	.91	ปานกลาง
11. การดำเนินการให้จัดทำสมุดรายงานประจำตัว เด็กทุกภาคเรียน	2.80	1.35	ปานกลาง	2.40	1.29	ปานกลาง
12. การดำเนินการแจ้งผลการประเมินพัฒนา การและความพร้อมของเด็กเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองทราบ	2.73	1.22	ปานกลาง	2.41	1.26	ปานกลาง
13. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับการรายงานพัฒนาการเด็ก เช่น แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครอง, แบบบันทึกพฤติกรรมเด็กขณะอยู่ที่บ้าน ฯลฯ.	2.83	1.01	ปานกลาง	2.86	.97	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
9. การจัดหาเอกสาร/คู่มือเกี่ยวกับการจัด และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.90	.95	ปานกลาง	2.76	.80	ปานกลาง
10. การส่งเสริมให้ใช้วิธีการประเมินพฤติกรรม และความพร้อมของเด็กหลาย ๆ วิธี เช่น ตรวจผลงาน/สนทนา/การสังเกต ฯลฯ..	2.81	.93	ปานกลาง	2.58	.91	ปานกลาง
11. ค่าเนิการให้จัดทำสมุดรายงานประจำตัว เด็กทุกภาคเรียน	2.80	1.35	ปานกลาง	2.40	1.29	ปานกลาง
12. การดำเนินการแจ้งผลการประเมินพัฒนา การและความพร้อมของเด็กเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองทราบ	2.73	1.22	ปานกลาง	2.41	1.26	ปานกลาง
13. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับการรายงานพัฒนาการเด็ก เช่น แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครอง, แบบบันทึกพฤติกรรมเด็กขณะอยู่ที่บ้าน ฯลฯ.	2.83	1.01	ปานกลาง	2.86	.97	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 109		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
14. การให้คำปรึกษาแก่ครูที่มีปัญหาในการวัดผล และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.76	.87	ปานกลาง	2.62	.81	ปานกลาง
15. กำกับ ติดตาม คู่มือการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ วางไว้	2.87	.94	ปานกลาง	2.73	.89	ปานกลาง
16. การส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการจัดกิจกรรมประสบการณ์ 2.77	2.77	.90	ปานกลาง	2.72	.89	ปานกลาง
รวม	2.86	.70	ปานกลาง	2.68	.74	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงาน
วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 6. การจัดเก็บข้อมูล
ในการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารมีทัศนคติต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 13. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็กเกี่ยวกับการรายงานพัฒนาการเด็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหาร ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านจำแนกตาม ประสบการณ์ในการบริหารงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)	2.91	.54	ปานกลาง	2.81	.69	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.92	.54	ปานกลาง	2.85	.65	ปานกลาง
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.80	.50	ปานกลาง	2.73	.63	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.79	.66	ปานกลาง	2.74	.77	ปานกลาง
รวม	2.85	.51	ปานกลาง	2.77	.63	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อยกว่า 10 ปี มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยมีด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยมีด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของผู้บริหาร
ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)
เป็นรายข้อ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)						
1. การวิเคราะห์นโยบายและแผนการจัด การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ หน่วยงานระดับสูง	2.83	.75	ปานกลาง	2.77	.81	ปานกลาง
2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน/ปัญหาการจัดการ ศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน	3.02	.83	ปานกลาง	2.84	.90	ปานกลาง
3. การจัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ ของโรงเรียน	2.83	.91	ปานกลาง	2.71	.88	ปานกลาง
4. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีระดับ ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน	2.72	.87	ปานกลาง	2.64	.83	ปานกลาง
5. การประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบใน โรงเรียน เข้าใจนโยบายและแนวทางปฏิบัติ งาน เรื่องการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ประถมศึกษา	2.70	.87	ปานกลาง	2.61	.94	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
6. การกำหนดขอบข่ายงานวิชาการระดับก่อน ประถมศึกษา	2.78	.81	ปานกลาง	2.68	.85	ปานกลาง
7. การมอบหมายความรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์	2.89	1.11	ปานกลาง	2.87	1.02	ปานกลาง
8. การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการ บริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา.	2.84	.93	ปานกลาง	2.82	1.02	ปานกลาง
9. การจัดหาตำรา เอกสารทางวิชาการที่ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษาให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า	2.80	.89	ปานกลาง	2.97	1.00	ปานกลาง
10. การจัดกิจกรรมให้บุคลากรสามารถวิเคราะห์ โครงสร้างของแนวการจัดประสบการณ์...	3.10	.73	ปานกลาง	2.87	.80	ปานกลาง
11. การประสานงานกับผู้ปกครองให้เข้าใจจุด มุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนตาม แผนการจัดประสบการณ์	2.93	.85	ปานกลาง	2.90	.99	ปานกลาง
12. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มี ความคล้ายคลึงกับบ้าน	3.10	.98	ปานกลาง	3.02	1.06	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
13. การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กทำ กิจกรรม เช่น มุมบ้าน/มุมหมอ/มุม ธรรมชาติ ฯลฯ	3.07	.94	ปานกลาง	2.98	1.00	ปานกลาง
14. การจัดของใช้ที่จำเป็นประจำตัวเด็ก เช่น แก้วน้ำ/แปรงสีฟัน/ช้อน ฯลฯ	2.72	1.17	ปานกลาง	2.68	1.19	ปานกลาง
15. การจัดหาโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับ เด็ก	3.24	.97	ปานกลาง	3.05	1.17	ปานกลาง
16. การจัดสนามและเครื่องเล่นสนามเพื่อพัฒนา ความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น บ้านตุ๊กตา/ ชิงช้า/ม้าหมุนที่ปั่นป่าย ฯลฯ	3.26	1.07	ปานกลาง	3.09	.99	ปานกลาง
17. การจัดสถานที่เล่นในร่มนอกห้องเรียน เช่น ที่เล่นน้ำ/มุมบล็อกวง/มุมช่างไม้/มุมบ่อ ทราย ฯลฯ	3.30	.82	ปานกลาง	3.01	1.00	ปานกลาง
18. การจัดบริการอาหารกลางวันให้แก่เด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา	2.76	1.26	ปานกลาง	2.59	1.30	ปานกลาง
19. การจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับ เด็กระดับก่อนประถมศึกษา	2.61	1.49	ปานกลาง	2.40	1.57	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
20. การจัดการบริการตรวจสอบสุขภาพอนามัยให้แก่เด็ก เช่น การตรวจฟัน /ฉีดวัคซีนป้องกันโรค ต่าง ๆ ฯลฯ	2.57	1.20	ปานกลาง	2.50	1.26	ปานกลาง
21. การจัดการบริการด้านความปลอดภัยให้กับเด็ก เช่น จัดครูเวรดูแลการเล่น, การตรวจ สอบเครื่องเล่นเป็นระยะ ฯลฯ	2.68	.99	ปานกลาง	2.61	1.10	ปานกลาง
22. การจัดงบประมาณเพื่อให้บริการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษาบรรจุ เข้าหมาย	3.26	.99	ปานกลาง	3.19	.90	ปานกลาง
23. การนิเทศให้ครูจัดกิจกรรมประสบการณ์ ตามแนวการจัดประสบการณ์	2.83	.70	ปานกลาง	2.85	.82	ปานกลาง
รวม	2.91	.54	ปานกลาง	2.81	.69	ปานกลาง

ตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 17. การจัดสถานที่เล่นนอกรั้วโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 22. การจัดงบประมาณเพื่อให้การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาบรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นรายข้อ จำแนก
 ตามประสบการณ์ในการบริหารงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
1. การจัดครูเข้าสอนสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถเหมาะสมที่จะสอนชั้นเด็กเล็ก หรืออนุบาล	2.92	1.11	ปานกลาง	3.03	1.28	ปานกลาง
2. การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวน ห้องเรียน	2.98	.82	ปานกลาง	2.99	.85	ปานกลาง
3. ำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด การเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา..	2.68	.98	ปานกลาง	2.74	1.01	ปานกลาง
4. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและประสบการณ์ตาม ตารางกิจกรรมประจำวันของ สปช.	2.91	.98	ปานกลาง	2.76	1.01	ปานกลาง
5. การกำหนดมาตรการกำกับดูแลให้ครูจัดทำ บันทึกตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สปช	2.86	1.01	ปานกลาง	2.75	.99	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
	6. การปลูกฝังให้ครูคำนึงถึงความพร้อมหรือ วุฒิภาวะของเด็กในการจัดกิจกรรม	2.82	.97	ปานกลาง	2.69	1.09
7. การจัดกิจกรรมประสบการณ์สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น	2.81	.86	ปานกลาง	2.73	.96	ปานกลาง
8. การนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ใน การจัดกิจกรรม	3.00	.83	ปานกลาง	3.26	1.33	ปานกลาง
9. การเปลี่ยนแปลงห้อง เรียนให้ทันสมัยและ เอื้อต่อการเรียนรู้	2.84	1.04	ปานกลาง	2.91	1.00	ปานกลาง
10.การจัดกิจกรรมมาให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ	3.47	1.36	ปานกลาง	2.91	.99	ปานกลาง
11.การจัดที่นั้งมีความเหมาะสมสะดวกต่อ การจัดกิจกรรม	2.94	.91	ปานกลาง	2.78	.93	ปานกลาง
12.การจัดมุมแสดงผลงานของเด็กระดับก่อน ประถมศึกษา	2.81	.84	ปานกลาง	2.72	.89	ปานกลาง
13.การส่งเสริมให้ครูใช้บริการทางวิชาการ จากศูนย์พัฒนาการศึกษา ระดับก่อนประถม ศึกษาจังหวัด	3.22	1.09	ปานกลาง	3.17	1.00	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
14. การส่งครู เข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนา เกี่ยวกับ เทคนิควิธีการและสื่อการเรียนการสอน .	2.74	.94	ปานกลาง	2.73	1.11	ปานกลาง
15. การจัดงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน ให้แก่ครู ได้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน	3.17	1.00	ปานกลาง	3.17	.91	ปานกลาง
16. การอำนวยความสะดวกให้ครูใช้สื่อในการ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์...	2.91	.77	ปานกลาง	2.81	.86	ปานกลาง
17. การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาปรับปรุง การเรียนการสอน	2.92	.78	ปานกลาง	2.97	.85	ปานกลาง
18. การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เมื่อสิ้นปีการศึกษา	2.86	.83	ปานกลาง	2.80	.74	ปานกลาง
19. การจัดประชุมพบปะผู้ปกครองเด็กเพื่อแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน	2.74	.81	ปานกลาง	2.73	.85	ปานกลาง
20. การสรุปผลการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลมา ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.81	.77	ปานกลาง	2.80	.82	ปานกลาง
รวม	2.92	.54	ปานกลาง	2.85	.65	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อยกว่า 10 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยข้อ 10. การจัดกิจกรรมมาให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหายุ่งอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยข้อ 8. การนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อ
ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นรายชื่อ จำแนก
ตามประสบการณ์ในการบริหารงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน						
1. การสำรวจปัญหาและความต้องการการ นิเทศภายในโรงเรียน	2.81	.80	ปานกลาง	2.61	.84	ปานกลาง
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการ นิเทศภายในโรงเรียน.....	2.75	.86	ปานกลาง	2.59	.79	ปานกลาง
3. การให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การนิเทศภายในโรงเรียน	2.74	.85	ปานกลาง	2.97	1.00	ปานกลาง
4. การจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียน.	2.75	.87	ปานกลาง	2.65	.91	ปานกลาง
5. การประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจจุด มุ่งหมายและแนวทางการนิเทศภายใน โรงเรียน	2.73	.80	ปานกลาง	2.59	.93	ปานกลาง
6. การจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.69	.84	ปานกลาง	2.62	.86	ปานกลาง
7. การจัดทำเครื่องมือการนิเทศภายใน โรงเรียน เช่น แบบบันทึกการนิเทศแบบ สังเกตการสอน ฯลฯ	2.80	.87	ปานกลาง	2.71	.88	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
8. การดำเนินการนิเทศภายในของผู้บริหาร และครูที่ได้รับมอบหมาย	2.78	.76	ปานกลาง	2.70	.80	ปานกลาง
9. การจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ทางด้าน งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ..	2.78	.73	ปานกลาง	2.59	.79	ปานกลาง
10. การดำเนินการสังเกตการสอน	2.75	.79	ปานกลาง	2.76	.88	ปานกลาง
11. การดำเนินการสาธิตการสอนในวิชาที่มี ปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญ	3.15	1.13	ปานกลาง	2.70	.90	ปานกลาง
12. การจัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาดีเด่น	2.73	.93	ปานกลาง	2.82	.88	ปานกลาง
13. การจัดหาเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ ครูได้ศึกษา	2.85	.82	ปานกลาง	2.91	.83	ปานกลาง
14. การส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนนิเทศกันเอง	2.90	.77	ปานกลาง	2.91	.93	ปานกลาง
15. การยอมรับกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศ	2.91	.81	ปานกลาง	2.81	.94	ปานกลาง
16. การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการนิเทศ	2.84	.73	ปานกลาง	2.75	.76	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
17. การสนับสนุนให้ครูพัฒนางานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษา	2.81	.76	ปานกลาง	2.74	.89	ปานกลาง
18. การเสริมสร้างให้ครูมีขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงาน	2.74	.95	ปานกลาง	2.64	1.03	ปานกลาง
19. การใช้ข้อมูลจากการประเมินผลปฏิบัติงาน ทางวิชาการเป็นหลักในการพิจารณาความดี ความชอบ	2.81	.99	ปานกลาง	2.68	1.08	ปานกลาง
รวม	2.80	.50	ปานกลาง	2.73	.63	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อยกว่า 10 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 11. การดำเนินการสวัสดิการสอนในวิชาที่มีปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาลอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยข้อ 3. การให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
1. การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อกำหนด แนวทางเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนา การเด็ก	2.80	.75	ปานกลาง	2.61	.79	ปานกลาง
2. การกำหนดแนวทางการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม ประสบการณ์	2.77	.77	ปานกลาง	2.64	.77	ปานกลาง
3. การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการวัดประเมินพัฒนาการเด็ก ...	2.82	.99	ปานกลาง	2.73	1.09	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
4. การทำให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการวิธีการ วัดและประเมินพัฒนาการเด็กโดยการจัดหา เอกสาร	2.82	.86	ปานกลาง	2.85	.91	ปานกลาง
5. การอำนวยความสะดวกแก่ครูจัดหา เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวัดพัฒนาการเด็ก เช่น บันทึกพฤติกรรมเด็ก, บันทึกคำพูด เด็ก ฯลฯ	2.86	.92	ปานกลาง	2.90	.90	ปานกลาง
6. การจัดเก็บข้อมูลในการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น ผู้เก็บ เอกสาร, แฟ้มผลงานเด็ก	2.95	.98	ปานกลาง	2.89	.93	ปานกลาง
7. การจัดหาอุปกรณ์เพื่อประเมินพัฒนาการเด็ก ในด้านร่างกายได้ครบถ้วนตามแผนการจัด ประสบการณ์ เช่น ฟุตบอล, กระดาน ทรงตัว ฯลฯ	2.85	.92	ปานกลาง	2.86	1.01	ปานกลาง
8. การจัดหาแบบบันทึกข้อมูลเพื่อให้ครูบันทึก ข้อมูลพัฒนาการเด็ก	2.78	.84	ปานกลาง	2.76	.80	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
9. การจัดหาเอกสาร/คู่มือเกี่ยวกับการจัด และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.74	.85	ปานกลาง	2.89	.89	ปานกลาง
10. การส่งเสริมให้ใช้วิธีการประเมินพฤติกรรม และความพร้อมของเด็กหลาย ๆ วิธี เช่น ตรวจผลงาน/สนทนา/การสังเกต ฯลฯ..	2.73	.84	ปานกลาง	2.65	.99	ปานกลาง
11. การดำเนินการให้จัดทำสมุดรายงานประจำตัว เด็กทุกภาคเรียน	2.59	1.31	ปานกลาง	2.58	1.35	ปานกลาง
12. การดำเนินการแจ้งผลการประเมินพัฒนา การและความพร้อมของเด็กเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองทราบ	2.65	1.22	ปานกลาง	2.49	1.26	ปานกลาง
13. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับการรายงานพัฒนาการเด็ก เช่น แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครอง, แบบบันทึกพฤติกรรมเด็กขณะอยู่ที่บ้าน ฯลฯ.	2.92	.94	ปานกลาง	2.79	1.02	ปานกลาง
14. การทำให้คำปรึกษาแก่ครูที่มีปัญหาในการวัดผล และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.74	.78	ปานกลาง	2.64	.88	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี N = 88			ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
15. กำกับ ติดตาม คู่มือการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ วางไว้	2.83	.85	ปานกลาง	2.77	.96	ปานกลาง
16. การส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการจัดกิจกรรมประสบการณ์	2.75	.86	ปานกลาง	2.74	.92	ปานกลาง
รวม	2.79	.66	ปานกลาง	2.74	.77	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อยกว่า 10 ปีมีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 6. การจัดเก็บข้อมูลในการวัดผลและประเมินพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 5. การอำนวยความสะดวกแก่ครูจัดหาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวัดพัฒนาการเด็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของครูที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)	2.87	.57	ปานกลาง	2.69	.61	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.85	.63	ปานกลาง	2.72	.62	ปานกลาง
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.72	.59	ปานกลาง	2.71	.67	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.78	.62	ปานกลาง	2.71	.70	ปานกลาง
รวม	2.82	.56	ปานกลาง	2.72	.60	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อปัญหาทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยมีด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนคติของครูที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) เป็น
 รายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
<u>ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)</u>						
1. การวิเคราะห์นโยบายและแผนการจัด การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ หน่วยงานระดับสูง	2.79	.73	ปานกลาง	2.80	.71	ปานกลาง
2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน/ปัญหาการจัดการ ศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน	2.90	.78	ปานกลาง	2.85	.83	ปานกลาง
3. การจัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ ของโรงเรียน	2.79	.85	ปานกลาง	2.68	.84	ปานกลาง
4. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีระดับ ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน	2.76	.89	ปานกลาง	2.59	.81	ปานกลาง
5. การประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบใน โรงเรียนเข้าใจนโยบายและแนวทางปฏิบัติ งานเรื่องการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ประถมศึกษา	2.67	.85	ปานกลาง	2.67	.94	ปานกลาง
6. การกำหนดขอบข่ายงานวิชาการระดับก่อน ประถมศึกษา	2.70	.80	ปานกลาง	2.73	.83	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
7. การมอบหมายความรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์	2.91	.91	ปานกลาง	2.75	.94	ปานกลาง
8. การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการ บริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา.	2.93	.96	ปานกลาง	2.74	.99	ปานกลาง
9. การจัดหาตำรา เอกสารทางวิชาการที่ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษาให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า	2.88	.88	ปานกลาง	2.81	.98	ปานกลาง
10. การจัดกิจกรรมให้บุคลากรสามารถวิเคราะห์ โครงสร้างของแผนการจัดประสบการณ์...	2.86	.82	ปานกลาง	2.77	.81	ปานกลาง
11. การประสานงานกับผู้ปกครองให้เข้าใจจุด มุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนตาม แผนการจัดประสบการณ์	2.90	.84	ปานกลาง	2.85	1.09	ปานกลาง
12. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มี ความคล้อยคลึงกับบ้าน	3.00	.85	ปานกลาง	2.87	.89	ปานกลาง
13. การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กทำ กิจกรรม เช่น มุมบ้าน/มุมหมอ/มุม ธรรมชาติ ฯลฯ	2.93	.95	ปานกลาง	2.82	.97	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
14. การจัดของใช้ที่จำเป็นประจำตัวเด็ก เช่น แก้วน้ำ/แปรงสีฟัน/ช้อน ฯลฯ	2.87	1.27	ปานกลาง	2.44	1.30	ปานกลาง
15. การจัดหาโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับ เด็ก	2.94	1.06	ปานกลาง	2.81	1.13	ปานกลาง
16. การจัดสนามและเครื่องเล่นสนามเพื่อพัฒนา ความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น บ้านตุ๊กตา/ ชิงช้า/ม้าหมุนที่ปั่นป่าย ฯลฯ	2.89	1.13	ปานกลาง	2.84	1.05	ปานกลาง
17. การจัดสถานที่เล่นนอกรั้วโรงเรียน เช่น ที่เล่นน้ำ/มุมบล็อกกลาง/มุมช่างไม้/มุมป่อ ทราย ฯลฯ	3.00	.95	ปานกลาง	2.88	1.07	ปานกลาง
18. การจัดบริการอาหารกลางวันให้แก่เด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา	2.64	1.22	ปานกลาง	2.41	1.24	ปานกลาง
19. การจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับ เด็กระดับก่อนประถมศึกษา	2.87	1.56	ปานกลาง	2.45	1.57	ปานกลาง
20. การจัดบริการตรวจสอบสุขภาพอนามัยให้แก่เด็ก เช่น การตรวจฟัน /ฉีดวัคซีนป้องกันโรค ต่าง ๆ ฯลฯ	2.80	1.21	ปานกลาง	2.48	1.10	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
21. การจัดบริการด้านความปลอดภัยให้กับเด็ก เช่น จัดครูเวรดูแลการเล่น, การตรวจสอบ สอบเครื่องเล่นเป็นระยะ ฯลฯ	2.76	1.06	ปานกลาง	2.63	1.06	ปานกลาง
22. การจัดงบประมาณเพื่อให้การบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษาบรรลุ เป้าหมาย	2.99	.94	ปานกลาง	2.85	1.06	ปานกลาง
23. การนิเทศให้ครูจัดกิจกรรมประสพการณ์ ตามแนวการจัดประสพการณ์	2.87	.67	ปานกลาง	2.74	.81	ปานกลาง
รวม	2.85	.57	ปานกลาง	2.72	.61	ปานกลาง

ตาราง 14 แสดงว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านแนวการจัดประสพการณ์ (หลักสูตร) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 12. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความคล้ายคลึงกับบ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีทัศนะต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 17. การจัดสถานที่เล่นนอกรวมห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของครูที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นรายข้อ จำแนก
 ตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
1. การจัดครูเข้าสอนสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถเหมาะสมที่จะสอนชั้นเด็กเล็ก หรืออนุบาล	3.02	1.10	ปานกลาง	2.67	1.03	ปานกลาง
2. การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวน ห้องเรียน	3.13	1.24	ปานกลาง	2.97	.93	ปานกลาง
3. ำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด การเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ..	2.90	.94	ปานกลาง	2.73	.95	ปานกลาง
4. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและประสบการณ์ตาม ตารางกิจกรรมประจำวันของ สปช.	2.93	.97	ปานกลาง	2.52	1.00	ปานกลาง
5. การกำหนดมาตรการกำกับดูแลให้ครูจัดทำ บันทึกตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สปช	2.92	1.01	ปานกลาง	2.69	1.02	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
6. การปลูกฝังให้ครุค่านึงถึงความพร้อมหรือ วุฒิภาวะของเด็กในการจัดกิจกรรม	2.89	1.06	ปานกลาง	2.73	1.05	ปานกลาง
7. การจัดกิจกรรมประสบการณ์สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น	2.82	1.01	ปานกลาง	2.68	.87	ปานกลาง
8. การนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ใน การจัดกิจกรรม	2.89	.94	ปานกลาง	2.83	.85	ปานกลาง
9. การเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้น่าสนใจและ เอื้อต่อการเรียนรู้	2.83	1.07	ปานกลาง	2.96	1.01	ปานกลาง
10.การจัดกิจกรรมมาให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่างๆ	2.94	.78	ปานกลาง	2.71	.89	ปานกลาง
11.การจัดที่นั่งมีความเหมาะสมสะดวกต่อ การจัดกิจกรรม	2.78	1.06	ปานกลาง	2.64	.97	ปานกลาง
12.การจัดมุมแสดงผลงานของเด็กในระดับก่อน ประถมศึกษา	2.52	.95	ปานกลาง	2.49	.84	ปานกลาง
13.การส่งเสริมให้ครูใช้บริการทางวิชาการ จากศูนย์พัฒนาการศึกษา ระดับก่อนประถม ศึกษาจังหวัด	2.88	.99	ปานกลาง	2.90	1.24	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
14. การส่งครูเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับ เทคนิควิธีการและสื่อการเรียนการสอน .	2.73	.99	ปานกลาง	2.67	1.06	ปานกลาง
15. การจัดงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน ให้แก่ครูได้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.89	.94	ปานกลาง	2.85	.96	ปานกลาง
16. การอำนวยความสะดวกให้ครูใช้สื่อในการ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์...	2.81	.89	ปานกลาง	2.73	.91	ปานกลาง
17. การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาปรับปรุง การเรียนการสอน	2.94	.98	ปานกลาง	2.81	.86	ปานกลาง
18. การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เมื่อสิ้นปีการศึกษา	2.81	.81	ปานกลาง	2.56	.90	ปานกลาง
19. การจัดประชุมพบปะผู้ปกครองเด็กเพื่อแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน	2.77	.84	ปานกลาง	2.56	.92	ปานกลาง
20. การสรุปผลการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลมา ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.79	.74	ปานกลาง	2.63	.73	ปานกลาง
รวม	2.87	.63	ปานกลาง	2.69	.62	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 10. การจัดกิจกรรมให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีทักษะต่อปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 2. การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของครูที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นรายชื่อ จำแนก
 ตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน						
1. การสำรวจปัญหาและความต้องการการ นิเทศภายในโรงเรียน	2.72	.78	ปานกลาง	2.72	.86	ปานกลาง
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการ นิเทศภายในโรงเรียน.....	2.71	.77	ปานกลาง	2.71	.85	ปานกลาง
3. การให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การนิเทศภายในโรงเรียน	2.75	.83	ปานกลาง	2.68	.93	ปานกลาง
4. การจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียน.	2.79	.85	ปานกลาง	2.61	.94	ปานกลาง
5. การประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจจุด มุ่งหมายและแนวทางการนิเทศภายใน โรงเรียน	2.79	.85	ปานกลาง	2.64	.91	ปานกลาง
6. การจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.68	.90	ปานกลาง	2.69	.93	ปานกลาง
7. การจัดทำเครื่องมือการนิเทศภายใน โรงเรียน เช่น แบบบันทึกการนิเทศแบบ สังเกตการสอน ฯลฯ	2.70	.85	ปานกลาง	2.63	.91	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
8. การดำเนินการนิเทศภายในของผู้บริหาร และครูที่ได้รับมอบหมาย	2.79	.83	ปานกลาง	2.68	.88	ปานกลาง
9. การจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ทางด้าน งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ..	2.71	.74	ปานกลาง	2.60	.84	ปานกลาง
10. การดำเนินการสังเกตการสอน	2.59	.78	ปานกลาง	2.56	.90	ปานกลาง
11. การดำเนินการสาธิตการสอนในวิชาที่มี ปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญ	2.77	1.03	ปานกลาง	2.76	1.06	ปานกลาง
12. การจัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาดีเด่น	2.64	1.06	ปานกลาง	2.75	1.01	ปานกลาง
13. การจัดหาเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ ครูได้ศึกษา	2.80	.95	ปานกลาง	2.97	.92	ปานกลาง
14. การส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนนิเทศกันเอง	2.70	.84	ปานกลาง	2.79	.83	ปานกลาง
15. การยอมรับกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศ	2.63	.92	ปานกลาง	2.68	1.00	ปานกลาง
16. การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการนิเทศ	2.77	.77	ปานกลาง	2.65	.86	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
17. การสนับสนุนให้ครูพัฒนางานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษา	2.73	.81	ปานกลาง	2.67	.81	ปานกลาง
18. การเสริมสร้างให้ครูมีขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงาน	2.76	.99	ปานกลาง	2.73	.99	ปานกลาง
19. การใช้ข้อมูลจากการประเมินผลปฏิบัติงาน ทางวิชาการเป็นหลักในการพิจารณาความดี ความชอบ	2.79	.81	ปานกลาง	2.82	.94	ปานกลาง
รวม	2.72	.59	ปานกลาง	2.71	.67	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 13. การจัดหาเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ครูได้ศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีทักษะต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 13 การจัดเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ครูได้ศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาตามทักษะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
1. การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อกำหนด แนวทางเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนา การเด็ก	2.74	.65	ปานกลาง	2.70	.81	ปานกลาง
2. การกำหนดแนวทางการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม ประสบการณ์	2.78	.78	ปานกลาง	2.73	.83	ปานกลาง
3. การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการวัดประเมินพัฒนาการเด็ก ...	2.79	.94	ปานกลาง	2.61	.92	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
4. การทำให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการวิธีการ วัดและประเมินพัฒนาการเด็กโดยการจัดหา เอกสาร	2.81	.81	ปานกลาง	2.80	.92	ปานกลาง
5. การอำนวยความสะดวกแก่ครูจัดหา เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวัดพัฒนาการเด็ก เช่น บันทึกพฤติกรรมเด็ก, บันทึกคำพูด เด็ก ฯลฯ	2.79	.85	ปานกลาง	2.79	.89	ปานกลาง
6. การจัดเก็บข้อมูลในการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น ผู้เก็บ เอกสาร, แฟ้มผลงานเด็ก	2.84	.90	ปานกลาง	2.77	.92	ปานกลาง
7. การจัดหาอุปกรณ์เพื่อประเมินพัฒนาการเด็ก ในด้านร่างกายได้ครบถ้วนตามแผนการจัด ประสบการณ์ เช่น ฟุตบอล, กระดาน ทรงตัว ฯลฯ	2.81	.83	ปานกลาง	2.81	1.02	ปานกลาง
8. การจัดหาแบบบันทึกข้อมูลเพื่อให้ครูบันทึก ข้อมูลพัฒนาการเด็ก	2.76	.83	ปานกลาง	2.75	.90	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
9. การจัดหาเอกสาร/คู่มือเกี่ยวกับการจัด และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.76	.83	ปานกลาง	2.75	.92	ปานกลาง
10. การส่งเสริมให้ใช้วิธีการประเมินพฤติกรรม และความพร้อมของเด็กหลาย ๆ วิธี เช่น ตรวจผลงาน/สนทนา/การสังเกต ฯลฯ..	2.81	1.00	ปานกลาง	2.65	.96	ปานกลาง
11. การดำเนินการให้จัดทำสมุดรายงานประจำตัว เด็กทุกภาคเรียน	2.73	1.30	ปานกลาง	2.53	1.36	ปานกลาง
12. การดำเนินการแจ้งผลการประเมินพัฒนา การและความพร้อมของเด็กเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองทราบ	2.69	1.20	ปานกลาง	2.60	1.26	ปานกลาง
13. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับการรายงานพัฒนาการเด็ก เช่น แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครอง, แบบบันทึกพฤติกรรมเด็กขณะอยู่ที่บ้าน ฯลฯ.	2.71	1.01	ปานกลาง	2.86	.95	ปานกลาง
14. การให้คำปรึกษาแก่ครูที่มีปัญหาในการวัดผล และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.71	.81	ปานกลาง	2.64	.87	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90			ขนาดใหญ่ N = 108		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
15. กากับ ติดตาม ดูแลการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ วางไว้	2.78	.82	ปานกลาง	2.73	.93	ปานกลาง
16. การส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการจัดกิจกรรมประสพการณ์	2.68	.80	ปานกลาง	2.69	.95	ปานกลาง
รวม	2.78	.62	ปานกลาง	2.71	.70	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาลู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 6. การจัดเก็บข้อมูลในการวัดผลและประเมินพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีทัศนคติต่อปัญหาลู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาลู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 13. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง เด็กเกี่ยวกับการรายงานผลพัฒนาการเด็ก มีค่าเฉลี่ยสูงในระดับปานกลาง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาตามทัศนคติของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)	2.77	.53	ปานกลาง	2.79	.64	ปานกลาง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.79	.58	ปานกลาง	2.76	.67	ปานกลาง
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.66	.60	ปานกลาง	2.75	.66	ปานกลาง
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.74	.64	ปานกลาง	2.75	.69	ปานกลาง
รวม	2.85	.53	ปานกลาง	2.78	.63	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาน้อยกว่า 4 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยมีด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาตามทัศนะของครูที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)
 เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)						
1. การวิเคราะห์นโยบายและแผนการจัด การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ หน่วยงานระดับสูง	2.70	.69	ปานกลาง	2.87	.73	ปานกลาง
2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน/ปัญหาการจัดกา รศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน	2.88	.85	ปานกลาง	2.87	.78	ปานกลาง
3. การจัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ ของโรงเรียน	2.70	.81	ปานกลาง	2.75	.87	ปานกลาง
4. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีระดับ ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน	2.65	.86	ปานกลาง	2.68	.84	ปานกลาง
5. การประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบใน โรงเรียนเข้าใจนโยบายและแนวทางปฏิบัติ งานเรื่องการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ประถมศึกษา	2.74	.84	ปานกลาง	2.61	.94	ปานกลาง

ตาราง 19 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
6. การกำหนดขอบข่ายงานวิชาการระดับก่อน ประถมศึกษา	2.73	.75	ปานกลาง	2.71	.87	ปานกลาง
7. การมอบหมายความรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์	2.88	.92	ปานกลาง	2.78	.93	ปานกลาง
8. การทำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการ บริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	2.74	.94	ปานกลาง	2.90	1.01	ปานกลาง
9. การจัดหาตำรา เอกสารทางวิชาการที่ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษาให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า	2.91	.94	ปานกลาง	2.79	.93	ปานกลาง
10. การจัดกิจกรรมให้บุคลากรสามารถวิเคราะห์ โครงสร้างของแนวการจัดประสบการณ์...	2.76	.82	ปานกลาง	2.85	.80	ปานกลาง
11. การประสานงานกับผู้ปกครองให้เข้าใจจุด มุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนตาม แผนการจัดประสบการณ์	2.71	.95	ปานกลาง	2.88	.91	ปานกลาง
12. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มี ความคล้ายคลึงกับบ้าน	2.99	.82	ปานกลาง	3.01	1.00	ปานกลาง

ตาราง 19 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
13. การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กทำ กิจกรรม เช่น มุมบ้าน/มุมหมอ/มุม ธรรมชาติ ฯลฯ	3.00	.92	ปานกลาง	2.78	.97	ปานกลาง
14. การจัดของใช้ที่จำเป็นประจำตัวเด็ก เช่น แก้วน้ำ/แปรงสีฟัน/ช้อน ฯลฯ	2.76	1.33	ปานกลาง	2.53	1.28	ปานกลาง
15. การจัดหาโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับ เด็ก	2.86	1.09	ปานกลาง	2.92	.97	ปานกลาง
16. การจัดสนามและเครื่องเล่นสนามเพื่อพัฒนา ความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น บ้านตุ๊กตา/ ชิงช้า/ม้าหมุนที่ปั่นป่าย ฯลฯ	2.82	1.17	ปานกลาง	2.92	1.01	ปานกลาง
17. การจัดสถานที่เล่นในร่มนอกห้องเรียน เช่น ที่เล่นน้ำ/มุมบล็อกวง/มุมช่างไม้/มุมบ่อ ทราย ฯลฯ	2.91	1.05	ปานกลาง	2.89	.98	ปานกลาง
18. การจัดบริการอาหารกลางวันให้แก่เด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา	2.42	1.14	ปานกลาง	2.60	1.30	ปานกลาง
19. การจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับ เด็กระดับก่อนประถมศึกษา	2.58	1.53	ปานกลาง	2.69	1.62	ปานกลาง

ตาราง 19 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
	20. การจัดการตรวจสอบสุขภาพอนามัยให้แก่เด็ก เช่น การตรวจฟัน /ฉีดวัคซีนป้องกันโรค ต่าง ๆ ฯลฯ	2.60	1.10	ปานกลาง	2.64	1.21
21. การจัดการด้านความปลอดภัยให้กับเด็ก เช่น จัดครูเวรดูแลการเล่น, การตรวจ สอบเครื่องเล่นเป็นระยะ ฯลฯ	2.64	1.09	ปานกลาง	2.73	1.04	ปานกลาง
22. การจัดงบประมาณเพื่อให้การบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษาบรรลุ เป้าหมาย	2.95	1.02	ปานกลาง	2.89	1.00	ปานกลาง
23. การนิเทศให้ครูจัดกิจกรรมประสบการณ์ ตามแนวการจัดประสบการณ์	2.80	.65	ปานกลาง	2.79	.83	ปานกลาง
รวม	2.77	.53	ปานกลาง	2.79	.64	ปานกลาง

ตาราง 19 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาน้อยกว่า 4 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 13. การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กทำกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับก่อนประถมศึกษาตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 12. การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความคล้ายคลึงกับบ้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของครูที่มีต่อ
 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นรายข้อ จำแนก
 ตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
1. การจัดครูเข้าสอนสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถเหมาะสมที่จะสอนชั้นเด็กเล็ก หรืออนุบาล	2.97	1.13	ปานกลาง	2.71	1.02	ปานกลาง
2. การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวน ห้องเรียน	3.15	.88	ปานกลาง	2.80	.84	ปานกลาง
3. ำให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด การเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา..	2.76	.92	ปานกลาง	2.85	.97	ปานกลาง
4. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและประสบการณ์ตาม ตารางกิจกรรมประจำวันของ สบช.	2.79	.91	ปานกลาง	2.64	1.08	ปานกลาง
5. การกำหนดมาตรการกำกับดูแลให้ครูจัดทำ บันทึกตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สบช	2.80	.97	ปานกลาง	2.79	1.06	ปานกลาง

ตาราง 20 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
	6. การบอกรับแจ้งให้ครูคำนึงถึงความพร้อมหรือ วุฒิภาวะของเต็กานการจัดกิจกรรม	2.80	1.04	ปานกลาง	2.80	1.08
7. การจัดกิจกรรมประสบการณ์สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น	2.69	.90	ปานกลาง	2.79	.97	ปานกลาง
8. การนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ใน การจัดกิจกรรม	2.88	.88	ปานกลาง	2.84	.90	ปานกลาง
9. การเปลี่ยนแปลงห้องเรียนให้น่าสนใจและ เอื้อต่อการเรียนรู้	2.85	.94	ปานกลาง	2.78	1.04	ปานกลาง
10. การจัดกิจกรรมมาให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ	3.04	1.34	ปานกลาง	2.81	.99	ปานกลาง
11. การจัดที่หนึ่งมีความเหมาะสมสะดวกต่อ การจัดกิจกรรม	2.77	1.00	ปานกลาง	2.64	1.02	ปานกลาง
12. การจัดมุมแสดงผลงานของเด็กระดับก่อน ประถมศึกษา	2.45	.85	ปานกลาง	2.55	.92	ปานกลาง
13. การส่งเสริมให้ครูใช้บริการทางวิชาการ จากศูนย์พัฒนาการศึกษา ระดับก่อนประถม ศึกษาจังหวัด	2.90	1.08	ปานกลาง	2.94	.94	ปานกลาง

ตาราง 20 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
	14. การส่งครู เข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนา เกี่ยวกับ เทคนิควิธีการและสื่อการเรียนการสอน .	2.71	1.07	ปานกลาง	2.69	.99
15. การจัดงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน ให้แก่ครูได้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.90	.98	ปานกลาง	2.84	.92	ปานกลาง
16. การอำนวยความสะดวกให้ครูใช้สื่อในการ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์...	2.69	.91	ปานกลาง	2.83	.88	ปานกลาง
17. การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาปรับปรุง การเรียนการสอน	2.95	.81	ปานกลาง	2.97	1.15	ปานกลาง
18. การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เมื่อสิ้นปีการศึกษา	2.69	.81	ปานกลาง	2.66	.91	ปานกลาง
19. การจัดประชุมพบปะผู้ปกครองเด็กเพื่อแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน	2.63	.90	ปานกลาง	2.67	.88	ปานกลาง
20. การสรุปผลการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลมา ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.70	.78	ปานกลาง	2.70	.70	ปานกลาง
รวม	2.79	.58	ปานกลาง	2.76	.67	ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา น้อยกว่า 4 ปี มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัด การเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยข้อ 2. การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย สูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยข้อ 17. การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาปรับปรุงการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ ปานกลาง

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาตามทัศนะของครูที่มีต่อปัญหา
การบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นรายข้อ จำแนก
ตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน						
1. การสำรวจปัญหาและความต้องการการ นิเทศภายในโรงเรียน	2.62	.85	ปานกลาง	2.81	.79	ปานกลาง
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการ นิเทศภายในโรงเรียน.....	2.59	.77	ปานกลาง	2.81	.84	ปานกลาง
3. การให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การนิเทศภายในโรงเรียน	2.58	.82	ปานกลาง	2.82	.92	ปานกลาง
4. การจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียน.	2.75	.86	ปานกลาง	2.80	.93	ปานกลาง
5. การประชุมชี้แจงให้บุคลากร เข้าใจจุด มุ่งหมายและแนวทางการนิเทศภายใน โรงเรียน	2.70	.86	ปานกลาง	2.71	.91	ปานกลาง
6. การจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน	2.62	.89	ปานกลาง	2.75	.93	ปานกลาง
7. การจัดทำเครื่องมือการนิเทศภายใน โรงเรียน เช่น แบบบันทึกการนิเทศแบบ สังเกตการสอน ฯลฯ	2.66	.85	ปานกลาง	2.66	.92	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
	8. การดำเนินการนิเทศภายในของผู้บริหาร และครูที่ได้รับมอบหมาย	2.71	.81	ปานกลาง	2.74	.90
9. การจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ทางด้าน งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ..	2.66	.75	ปานกลาง	2.64	.84	ปานกลาง
10. การดำเนินการสังเกตการสอน	2.54	.76	ปานกลาง	2.61	.91	ปานกลาง
11. การดำเนินการสาธิตการสอนในวิชาที่มี ปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญ	2.71	1.12	ปานกลาง	2.80	.98	ปานกลาง
12. การจัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาดีเด่น	2.74	1.06	ปานกลาง	2.67	1.01	ปานกลาง
13. การจัดหาเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ ครูได้ศึกษา	2.88	.95	ปานกลาง	2.90	.81	ปานกลาง
14. การส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนนิเทศกันเอง	2.71	.85	ปานกลาง	2.78	.83	ปานกลาง
15. การยอมรับกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศ	2.55	1.01	ปานกลาง	2.75	.91	ปานกลาง
16. การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการนิเทศ	2.64	.75	ปานกลาง	2.76	.87	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
17. การสนับสนุนให้ครูพัฒนางานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษา	2.64	.78	ปานกลาง	2.75	.83	ปานกลาง
18. การเสริมสร้างให้ครูมีขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงาน	2.66	.96	ปานกลาง	2.81	1.01	ปานกลาง
19. การใช้ข้อมูลจากการประเมินผลปฏิบัติงาน ทางวิชาการเป็นหลักในการพิจารณาความดี ความชอบ	2.72	.91	ปานกลาง	2.89	.96	ปานกลาง
รวม	2.66	.60	ปานกลาง	2.75	.66	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาต่ำกว่า 4 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 13. การจัดหาเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ครูได้ศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยข้อ 13. การจัดหาเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ครูได้ศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหา ตามทัศนะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
1. การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อกำหนด แนวทางเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนา การเด็ก	2.73	.65	ปานกลาง	2.75	.81	ปานกลาง
2. การกำหนดแนวทางการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม ประสบการณ์	2.80	.73	ปานกลาง	2.71	.86	ปานกลาง
3. การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนา เกี่ยวกับการวัดประเมินพัฒนาการเด็ก ...	2.78	.94	ปานกลาง	2.62	.92	ปานกลาง

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
4. การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการวิธีการ วัดและประเมินพัฒนาการเด็กโดยการจัดหา เอกสาร	2.87	.86	ปานกลาง	2.75	.87	ปานกลาง
5. การอำนวยความสะดวกแก่ครูจัดหา เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวัดพัฒนาการเด็ก เช่น บันทึกพฤติกรรมเด็ก, บันทึกคำพูด เด็ก ฯลฯ	2.84	.91	ปานกลาง	2.75	.84	ปานกลาง
6. การจัดเก็บข้อมูลในการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น คู่มือเก็บ เอกสาร, แฟ้มผลงานเด็ก	2.90	.91	ปานกลาง	2.73	.91	ปานกลาง
7. การจัดหาอุปกรณ์เพื่อประเมินพัฒนาการเด็ก ในด้านร่างกายได้ครบถ้วนตามแผนการจัด ประสบการณ์ เช่น พุดบอล, กระดาน ทรงตัว ฯลฯ	2.89	.86	ปานกลาง	2.81	.99	ปานกลาง

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
8. การจัดหาแบบบันทึกข้อมูลเพื่อให้ครูบันทึก ข้อมูลพัฒนาการเด็ก	2.78	.88	ปานกลาง	2.74	.79	ปานกลาง
9. การจัดหาเอกสาร/คู่มือเกี่ยวกับการจัด และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.78	.94	ปานกลาง	2.73	.82	ปานกลาง
10. การส่งเสริมให้ใช้วิธีการประเมินพฤติกรรม และความพร้อมของเด็กหลาย ๆ วิธี เช่น ตรวจผลงาน/สนทนา/การสังเกต ฯลฯ..	2.73	1.01	ปานกลาง	2.72	.96	ปานกลาง
11. ดำเนินการให้จัดทำสมุดรายงานประจำตัว เด็กทุกภาคเรียน	2.69	1.33	ปานกลาง	2.57	1.33	ปานกลาง
12. การดำเนินการแจ้งผลการประเมินพัฒนา การและความพร้อมของเด็กเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองทราบ	2.68	1.21	ปานกลาง	2.66	1.25	ปานกลาง
13. การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับการรายงานพัฒนาการเด็ก เช่น แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครอง, แบบบันทึกพฤติกรรมเด็กขณะอยู่ที่บ้าน ฯลฯ.	2.71	1.05	ปานกลาง	2.79	.93	ปานกลาง

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี N = 91			ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
14. การให้คำปรึกษาแก่ครูที่มีปัญหาในการวัดผล และประเมินพัฒนาการเด็ก	2.58	.83	ปานกลาง	2.75	.85	ปานกลาง
15. กำกับ ติดตาม ดูแลการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ วางไว้	2.70	.91	ปานกลาง	2.79	.85	ปานกลาง
16. การส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการจัดกิจกรรมประสบการณ์	2.67	.88	ปานกลาง	2.78	.89	ปานกลาง
รวม	2.74	.64	ปานกลาง	2.75	.69	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาน้อยกว่า 4 ปี มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาลู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 6. การจัดเก็บข้อมูลในการวัดผลและประเมินพัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสูดในระดับปานกลาง

ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อ ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยข้อ 7. การจัดหาอุปกรณ์เพื่อประเมินพัฒนาการเด็กในด้านร่างกายด้ครบถ้วน ตามแผนการจัดประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวมทั้ง 4 ด้านคือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล และรายด้าน จำแนก ตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงานประสบการณ์ในการสอน ดังตาราง 23 ถึง ตาราง 26

ตาราง 23 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อน
ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90		ขนาดใหญ่ N = 109		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)	2.97	.61	2.75	.63	2.49*
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.98	.58	2.80	.61	2.07*
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.84	.59	2.70	.56	1.69
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.86	.70	2.68	.74	1.77
รวม	2.90	.56	2.73	.58	2.06*

* $p < .05$

จากตาราง 23 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อปัญหา
การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) และด้าน
การจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการนิเทศ
ภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อน
ประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี N = 88		ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป N = 111		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)	2.91	.54	2.81	.69	1.05
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.92	.54	2.85	.65	.76
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.80	.50	2.73	.63	.85
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.79	.66	2.74	.77	.51
รวม	2.85	.51	2.77	.63	.97

จากตาราง 24 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการระดับ
ก่อนประถมศึกษาน้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับ
ก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม
และรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ขนาดเล็ก N = 90		ขนาดใหญ่ N = 108		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)	2.85	.57	2.72	.61	1.59
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.87	.63	2.69	.62	1.89
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.72	.59	2.71	.67	.10
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.78	.62	2.71	.70	.74
รวม	2.82	.56	2.72	.60	1.18

จากตาราง 25 แสดงว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียน
ขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวม
และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 เปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม
และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ระดับก่อนประถมศึกษา	ประสบการณ์ น้อยกว่า 4 ปี N = 91		ประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป N = 107		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านแนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)	2.77	.53	2.79	.64	.19
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.79	.58	2.76	.67	.30
ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน	2.66	.60	2.75	.66	1.02
ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.74	.64	2.75	.69	.04
รวม	2.75	.53	2.78	.63	.33

จากตาราง 26 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา
น้อยกว่า 4 ปี และ 4 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร ซึ่งเป็นผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2538 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้นัดโรงเรียนเป็นชั้นได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 201 คน และครูใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จากโรงเรียนที่ผู้บริหารถูกสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 78 ข้อ แต่ละข้อจะมีระดับปัญหา 5 ตัวเลือกคือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด

เมื่อผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วได้นำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำบททดลองใช้กับผู้บริหารและครูที่เข้ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์จัดทำหนังสือจัดทำหนังสือแจ้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ เพื่อขอความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการส่งแบบสอบถามต่อผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในวันประชุมประจำเดือนของผู้บริหารแต่ละอำเภอ โดยผู้วิจัยนัดหมายวันและไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 402 ฉบับ จำนวน 397 ฉบับ จำแนกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร จำนวน 199 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.00 ของแบบสอบถามที่แจกผู้บริหาร จำนวน 201 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามของครู จำนวน 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.51 ของแบบสอบถามที่แจกครู จำนวน 201 ฉบับ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติที่คำนวณค่าต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม รายด้าน และรายชื่อ โดยแยกกลุ่มผู้บริหารและครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงาน ประสบการณ์ในการสอน แล้วนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้ ซึ่งมี 3 ระดับคือ มาก ปานกลาง น้อย

2. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงาน ประสบการณ์ในการสอน โดยใช้ t-test

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผล สรุปผลได้ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า

1.1 ผู้บริหารมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ พบว่า ผู้บริหารมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาประสบการณ์ในการบริหารงานน้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป พบว่า ผู้บริหารมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ พบว่า ครูมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา น้อยกว่า 4 ปี และ 4 ปีขึ้นไป พบว่า มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงาน ผลปรากฏดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) และด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงาน น้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. เปรียบเทียบทักษะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการสอน ปรากฏผลดังนี้

3.1 ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาน้อยกว่า 4 ปี และ 4 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารและครู มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านแนวทางการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า

1.1 ทักษะของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามภารกิจทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และการจัดขยายโอกาสทางการศึกษา (ม.1 - ม.3) ไปพร้อม ๆ กัน (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ.2535 - 2539 : 19) การจัดการศึกษาอาจจะเน้นระดับใดระดับหนึ่งตามความสามารถและความถนัด ซึ่งแต่เดิมมา ผู้บริหารส่วนใหญ่มักจะทำหน้าที่เคยชินกับการบริหารงานวิชาการในระดับประถมศึกษา จึงมักให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการประถมศึกษา มากกว่า เมื่อมีการปฏิบัติงานระดับก่อนประถมศึกษาเพิ่มขึ้นไปอีก ทำให้ผู้บริหารต้องใช้เวลาในการบริหารงานตามภารกิจมากขึ้นกว่าเดิม การกำกับดูแลติดตามการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร นอกจากนั้น การทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษา ตลอดจน

การศึกษาช่วยการบริหารงานวิชาการยังไม่ลึกซึ้งเพียงพอ อีกทั้งประสบการณ์ในการบริหารงานด้านนี้ก็ไม่มากนัก การจัดการเรียนการสอนปล่อยให้ดำเนินไปตามศักยภาพของครูผู้สอน ประกอบกับการบริหารงานวิชาการในระดับก่อนประถมศึกษามีข้อขัดข้องกว้างขวางกว่างานอื่น ๆ ใน 6 งาน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 17) จึงทำให้การบริหารงานวิชาการมักพบปัญหาหลายอย่าง ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538 : 21 - 27) สรุปผลการดำเนินงานตามภารกิจที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พบว่า ปัญหาด้านการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพนักเรียนมีสาเหตุของปัญหา คือ วัสดุสนับสนุนกิจกรรมฝึกเตรียมความพร้อมได้คนละ 100 บาท/ปี ยังไม่เพียงพอ ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาขาดแคลน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูที่จบสาขาการศึกษาปฐมวัย การอนุบาลศึกษาโดยตรง นักเรียนบางส่วนขาดแคลนอาหารกลางวัน อุปกรณ์ สื่อ และเครื่องเล่นของเด็ก ทั้งงานร่วมและกลางแจ้ง สำหรับใช้ในการพัฒนาความพร้อมทุกด้านยังไม่เพียงพอ การนิเทศติดตามผลยังไม่เพียงพอ เพราะผู้นิเทศระดับนี้มีน้อย ผู้ปกครองมีเศรษฐกิจไม่ดีพอที่จะสนับสนุนบุตรหลานแต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าในการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาจะเกิดปัญหาในขณะดำเนินงาน แต่ผู้บริหารจะแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา โดยอาศัยการศึกษาคู่มือการบริหารงานวิชาการ การเข้ารับการอบรมสัมมนาทางวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติจัดขึ้น จากการศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการศึกษาคีเด่น ตลอดจนจากการศึกษาเอกสาร ตำรา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจึงทำให้ ผู้บริหารมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ พบว่า ผู้บริหารมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารยังให้ความสำคัญในด้านการจัดการเรียนการสอนไม่มากเท่าที่ควร ด้วยความไม่กระจ่างในหลักการ จัด การทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวการจัดประสบการณ์ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ตลอดจนงบประมาณให้การสนับสนุนไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุทธิลักษณ์ มณีศรี (2539 : 127) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาเขต 4 พบว่า ครูที่สอนระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่น้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน และส่วนใหญ่มุ่งจบการศึกษา ด้านอนุบาล และแม้จะผ่านการอบรมก็ยังมีไม่น้อยที่มีปัญหาในเรื่องการสอนในระดับนี้ และการจัดงบประมาณเพื่อให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีทัศนคติต่อปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ

นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีทัศนคติต่อปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องเกี่ยวกับ การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน เป็นปัญหาในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดเกณฑ์การจัดสรรอัตรา กำลัง งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้กับโรงเรียน โดยอาศัยข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน จำนวนห้องเรียน เป็นสิ่งกำหนดจำนวนบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเกณฑ์ในการจัดสรร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2528. : 1382)

จากเกณฑ์ดังกล่าวจึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กของครูเป็นจำนวนมาก ตลอดจนงบประมาณที่จะจ้างครูพิเศษเพื่อเป็นพี่เลี้ยงเด็กก็ไม่เพียงพอ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2538๙: 9) อีกทั้งการจัดครูเข้าสอนในระดับก่อนประถมศึกษาส่วนใหญ่จัดได้ไม่ครบตามจำนวนห้องเรียน ต้องรวมชั้นอนุบาลปีที่ 1 และอนุบาลปีที่ 2 ให้เรียนร่วมกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ

ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเรื่องการสอนเสริมให้ครูใช้บริการทางวิชาการจากศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจังหวัด มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในสภาพปัจจุบัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกแห่ง จะจัดให้มีศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจังหวัดเพียง 1 แห่งเท่านั้น ซึ่งส่วนมากจะตั้งอยู่ในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด การให้บริการทำให้เกิดปัญหากับโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล นอกจากนั้นแล้ว

สิ่งหนึ่งที่ประสบปัญหาอยู่ในระดับค่อนข้างมากคือ การบริการของศูนย์ ตลอดจนเทคโนโลยีและสื่อประกอบต่าง ๆ ของศูนย์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้กับโรงเรียนที่มาขอใช้บริการยังไม่สนองตามความต้องการของผู้มาใช้บริการ และถ้าพิจารณาให้ดีจะเห็นได้ว่า วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ศูนย์จัดหาให้บริการนั้นไม่แตกต่างจากวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนต่าง ๆ มี และจัดดำเนินการอยู่ ประกอบกับการบริหารบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีบุคลากรจำกัด ครูทุกคนจะต้องเป็นครูประจำชั้น นอกจากจะสอนเด็กในห้องเรียนแล้ว ครูยังต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ส่งปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างยิ่ง โดยเฉพาะครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่ศูนย์ตั้งอยู่เช่นเดียวกัน นอกจากนี้งบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล ในการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดให้กับศูนย์แต่ละแห่งมีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการของโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษาของแต่ละโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมมาศ ประทุมมालย์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า งบประมาณที่ใช้ในการวางแผนเกี่ยวกับด้านการจัดศูนย์ให้เป็นแหล่งวิชาการ มีไม่เพียงพอ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มักประสบปัญหาเรื่องการส่งเสริมให้ครูใช้บริการทางวิชาการจากศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจังหวัด อยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น ๆ

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่า ผู้บริหารมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษานั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรอบรู้ในหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารที่สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการได้ ซึ่งประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหาร เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ผู้บริหารมีความเข้าใจในงานที่ตนปฏิบัติ และสามารถเลือกแนวทางการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (สิโรตม์ มयरภักดี. 2531 : 47) แต่ในปัจจุบันพบผู้บริหารส่วนใหญ่มิได้เข้าใจนโยบายหลักการและวิธีการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเท่าที่ควร นอกจากนั้นแล้ว ระยะเวลาในการอบรมให้

ผู้บริหารมีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ จัดทำให้น้อยและไม่ต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 ค : 3 - 5) จึงทำให้ผู้บริหารมีทักษะต่อปัญหาการ
บริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ

นอกจากนี้ การวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีทักษะต่อปัญหา
การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมมาให้เกิดมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่า
ข้ออื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การเรียนการสอนถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน
โดยเฉพาะด้านการจัดกิจกรรมมาให้เกิดมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เด็กพัฒนาเพิ่มความ
สามารถของแต่ละคน เช่นกิจกรรมการเคลื่อนไหว กิจกรรมสร้างสรรค์ การเล่นกลางแจ้ง
กิจกรรมวงกลม และอื่น ๆ ซึ่งผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อย อาจจะไม่มีความเข้าใจไม่ชัดเจน
ถึงแนวทางและวิธีการจัดกิจกรรมดังกล่าว จึงให้มองปัญหาดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ

ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ไม่มีทักษะต่อปัญหาด้านการจัดการเรียน
การสอนในเรื่องการนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ใน
การจัดกิจกรรมทางการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเช่น การจัด
กิจกรรมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ภาพยนตร์ บทเรียนสำเร็จรูป และอื่น ๆ ซึ่งผู้บริหารจะต้องหมั่นศึกษา
หาความรู้เพิ่มเติมและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ตลอดจนพัฒนาตนเองให้ทันยุคทันสมัย ทันเทคโนโลยี
และรู้จักนำเทคนิคและวิธีการ ในการจัดกิจกรรมมาใช้ แต่ในสภาพปัจจุบัน พบว่า ผู้บริหารที่มี
ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่ เป็นผู้บริหารที่ค่อนข้างอายุมาก (สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2538 ก : 25) จะเคยชินกับระบบเก่า ๆ มาจัดกิจกรรม
การนำเทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นั้น เห็นว่า เป็นเรื่องยุ่งยาก และต้องใช้งบประมาณ
ค่อนข้างมาก และมองว่าการจัดกิจกรรมแบบเดิมก็พัฒนาที่อยู่แล้ว ไม่มีความจำเป็นต้องพัฒนา
และหากมีความจำเป็นต้องอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมแบบใหม่ ๆ นั้น ส่วนใหญ่

จะมอบให้ครูหรือผู้รับผิดชอบดำเนินการแทน จึงอาจเป็นเหตุที่ทำให้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อเรื่องดังกล่าว มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ

1.2 ทักษะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูไม่เข้าใจแนวการจัดประสบการณ์ และขาดการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวการจัดประสบการณ์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 ก : 20 -24) สำหรับด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางและใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนในระดับก่อนประถมศึกษาจะต้องเข้ารับการอบรมก่อนที่โรงเรียนจะเปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 ก : คานา) เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์แก่นักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา นอกจากนี้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังได้จัดให้มีการนิเทศครูผู้สอนในระดับก่อนประถมศึกษาอยู่เป็นประจำ ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำและปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้แก่เด็ก หากมีปัญหาก็ได้รับการนิเทศช่วยเหลือจากหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง จึงทำให้ครูผู้สอนมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ พบว่า ครูมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เมื่อพิจารณาครูแต่ละโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร จัดสภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ไม่เอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้แก่เด็ก ครูขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ตลอดจนเทคนิคพื้นฐานของการสอนเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรีชา เสนารัตน์ (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนส่วนใหญ่นั้น

เด็กเล็ก และอนุบาล ไม่มีห้องเรียนที่ถาวร เป็นเอกเทศของตนเอง บางครั้งต้องจัดให้เรียนร่วมกับ ป.1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 สภาพสนามเด็กเล่นและที่ออกกำลังกาย ต้องปรับปรุงแก้ไข ด้านบุคลากรมีประสบการณ์ในการสอนน้อย ขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรม จึงทำให้ครูโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีทักษะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความคล้ายคลึงกับบ้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนส่วนใหญ่ผู้บริหารยังขาดความสนใจในด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องเข้าใจหลักการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา เข้าใจพัฒนาการเด็ก เพราะสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน จะมีผลต่อพฤติกรรม และพัฒนาการทั้งเด็กและผู้ใหญ่ (หรรษา นิลวิเชียร, 2535 : 32) นอกจากนี้การจัดบรรยากาศคล้ายคลึงกับบ้าน จะทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีความอบอุ่น เป็นกันเอง โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ที่จะดำเนินการมาก ผู้บริหารอาจจะดูแลไม่ทั่วถึง ประกอบกับการขาดการประชาสัมพันธ์ และบุคลากรในโรงเรียนขาดการให้ความร่วมมือด้วยจิตสำนึก ครูผู้ปฏิบัติการสอนขาดเทคนิควิธีการที่จะประยุกต์ จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกับห้องถิ่น โดยอาศัยวัสดุที่มีในห้องถิ่น นอกจากนั้นแล้ว การจัดงบประมาณสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวมีจำนวนจำกัด ประกอบกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้จัดดำเนินการมีราคาค่อนข้างสูง ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ๆ จึงสามารถจัดได้ครบถ้วนตามพัฒนาการ ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ไม่เหมาะสมตามวัย จึงทำให้ครูผู้สอน มองปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความคล้ายคลึงกับบ้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ

ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีทักษะเกี่ยวกับเรื่องการจัดหาบุคลากรให้เพียงพอเกี่ยวกับจำนวนห้องเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในสภาพปัจจุบัน รัฐบาลได้มีการควบคุมอัตราากำลังครู จึงทำให้อัตราครูไม่เพียงพอเกี่ยวกับจำนวนห้องเรียน นอกจากนั้น การสรรหาบุคลากร โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการเองได้ในการกำหนดตำแหน่งครูให้ตรงตามวิชาเอก ไม่สามารถกำหนดเองได้ ทำให้เกิดปัญหาต่อการบริหารบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกมล พรหมมา (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนสำหรับครูอนุบาลที่ว่า ปัญหา การโอนการย้ายครูทำให้ทางโรงเรียนไม่ได้รับครูที่มีวุฒิการศึกษาอนุบาล ทำให้เกิดการขาดแคลน ครูอนุบาล ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะต่อปัญหา การจัดหาบุคลากร ให้เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการสอนของครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี และ 4 ปี ขึ้นไป พบว่า ครูมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนถือว่าเป็นหัวใจ สำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งครูผู้สอนทุกคนจะต้องให้ความสนใจและพัฒนากิจการการเรียน การสอน แต่ในสภาพปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญด้านนี้เท่าที่ควร และครูผู้สอน ขาดการสร้างเสริมประสบการณ์ ขาดการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ขาดการฝึกอบรมที่ต่อเนื่อง ตลอดจนยังขาดเทคนิคกระบวนการและจิตวิทยาในการเรียนการสอน ซึ่งมีความคิดเห็นในตนเอง เดียวกันกับผู้บริหาร จึงทำให้ครูผู้สอนมีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการด้าน การจัดการเรียน การสอนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ

นอกจากนี้ การวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี มีทักษะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการจัดบุคลากร ให้เพียงพอกับจำนวนห้องเรียนมีปัญหายิ่งอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้ เนื่องมาจาก การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์สูง ๆ ในแต่ปัจจุบันโรงเรียนส่วนใหญ่มีบุคลากรไม่เพียงพอกับจำนวนห้องเรียน เพราะโรงเรียนต้องขยายห้องเรียนเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ม.1 - ม.3) ทำให้ขาดครูในการสอน ปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้ครูต้องมีชั่วโมงสอนมากขึ้น และต้องไปอาศัยศาลาวัด หรือตัดแปลงงาใต้ถุนอาคารเรียนเป็นห้องเรียนชั่วคราว ทำให้ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี มีทักษะ ต่อปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงเท่าข้ออื่น ๆ

ส่วนครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีทักษะต่อปัญหาด้านเนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ในเรื่องการมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความคล้ายคลึงกับบ้าน มีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจาก สภาพแวดล้อมมีผลต่อพฤติกรรมและ

พัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะเด็กอ่อนระดับประถมศึกษา ซึ่งจะส่งผลทำให้เด็กนักเรียนมีเจตนาที่ดีต่อสถานศึกษา เกิดความรู้สึกอยากมาโรงเรียน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535 : 21 - 22) แต่ในสภาพปัจจุบัน โรงเรียนส่วนใหญ่มัวยังจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กได้น้อย หรือไม่ได้เท่าที่ควร จึงทำให้มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความคล้ายคลึงกับบ้านอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงาน ประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความแตกต่างกันทางด้านจำนวนนักเรียน บุคลากร ครู งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ จึงทำให้ลักษณะของงาน และกระบวนการในการบริหาร โดยเฉพาะงานวิชาการมีความสลับซับซ้อน และมีอุปสรรคในการบริหาร จึงทำให้ผู้บริหารมองเห็นความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มองลักษณะการบริหารงาน โดยเฉพาะด้านวิชาการที่จะต้องรับผิดชอบมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีจำนวนนักเรียนบุคลากร ครู งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์น้อยกว่า และจากการศึกษาเอกสารรายงานการสัมมนาเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7 ของภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก (อ้างอิงมาจาก ประจวบ รักพงษ์. 2533 : 83) พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนทรัพยากรต่าง ๆ เป็นอันมาก ขาดครูและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และความเสมอภาคในการกระจายทรัพยากรทางการศึกษา ค่อนข้างจะแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นอันมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ ชูรักษ์ (2531 : 16) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรเป็นอย่างมาก และในการดำเนินการจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับปริมาณของบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็ก

มีโอกาสได้รับน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่เพราะในการกำหนดกรอบอัตรากำลังครูและงบประมาณในแต่ละโรงเรียน/คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 ค : 10 - 12) ใช้ขนาดโรงเรียนและจำนวนนักเรียนเป็นตัวกำหนด จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีอัตรากำลังครูและงบประมาณจำกัด ทั้งที่โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ก็มีงานในภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติงานเหมือนกัน แตกต่างกันเพียงปริมาณของงานเท่านั้น จึงทำให้เป็นปัญหาในการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา เนื่องจากปัญหาของความขาดแคลน และความไม่เสมอภาคในการกระจายปัจจัยในการบริหารงาน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) และด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารมีความคิดว่าการปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ปัจจัยการบริหารงานก็ไม่เหมือนกัน อาทิ บุคลากร งบประมาณต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนอาคารสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การบริหารแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) บรรลุจุดมุ่งหมายสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดต่างกัน (สนิท เห่งสุทธิ. 2527 : 114)

2.2 จากการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานน้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการในปัจจุบันนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ก : 9) มุ่งเน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน โดยถือว่าภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำเป็นต้องเอาใจใส่ และให้ความสำคัญเป็นพิเศษ คือ งานวิชาการ และที่สำคัญการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะต้องผ่าน

การพิจารณาคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก แล้วเข้ารับการอบรม เพื่อให้ทราบแนวทางการปฏิบัติงาน ก่อน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 ข : คานา) ซึ่งภิญญา สาธิต (2523 : 442 - 443) ได้กล่าวว่า การอบรมช่วยทำให้เกิดความรู้ ความชำนาญ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำการปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกคนที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะต้องเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา

นอกจากนี้ทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (2537 ข : บทนา) ได้มีนโยบายเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยมีการประเมินมาตรฐานโรงเรียน ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้จัดทำมีโครงการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เช่น โครงการประกวดโรงเรียนดีเด่น ประกวดผู้บริหารดีเด่น ครูดีเด่นทั้งระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษาทุกกลุ่มประสบการณ์ จากนโยบายของจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีผลทำให้ผู้บริหารเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน พยายามศึกษาหาความรู้ เพื่อนำมาปฏิบัติงานให้โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน อีกส่วนหนึ่งอาจเกิดจากความต้องการที่จะประกวดแข่งขันจึงพยายามปรับปรุงพัฒนา ทั้งนี้เพื่อความก้าวหน้าของตนเองและชื่อเสียงของโรงเรียน ด้วยสาเหตุนี้ จึงทำให้ผู้บริหาร ถึงแม้จะมีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างก็ก็สามารถที่จะแสวงหาประสบการณ์เพิ่มเติม เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและหน่วยงาน จึงทำให้ระยะเวลาในการบริหารโรงเรียนไม่เป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา โดยให้ความสำคัญในงานวิชาการทั้ง 4 ด้านเท่าเทียมกัน

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงาน ประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

3.1 ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ดำเนินการบริหารงานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาในระดับนี้จัดได้ครบทุกโรงเรียนตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารและการเร่งรัดคุณภาพการประถมศึกษาในช่วงของแผนระยะที่ 6 และ 7 โดยจัดให้มีการดำเนินการและโครงการพัฒนาการศึกษาในทุก ๆ ด้าน มีการจัดอันดับคุณภาพของโรงเรียน ทั้งในระดับกลุ่มโรงเรียนอำเภอจังหวัด มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มและศูนย์วิชาการจังหวัด มีการกำกับติดตามและนิเทศการศึกษาของผู้บริหารทั้งในระดับอำเภอและจังหวัด โดยจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ในระดับก่อนประถมศึกษาให้กับครูและผู้บริหาร เพื่อพัฒนามาตรฐานโรงเรียนให้สูงขึ้น และมีความเท่าเทียมกัน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (2537 ค : คานา) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลต่อความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรางคณา บันลายนาค (2527 : 154) ที่ทำการศึกษการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี และผลงานวิจัยของ ประจวบ รักพ่วง (2533 : 84) ที่ทำการศึกษาศักยภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นและปัญหาการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

3.2 ครูที่มีประสบการณ์การสอนในระดับก่อนประถมศึกษา น้อยกว่า 4 ปี และ 4 ปีขึ้นไป มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันครูส่วนมากได้ศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเองอยู่เสมอ เช่น ลาศึกษาต่อ การอบรม สัมมนา การศึกษา

เอกสาร ตำรา ซึ่ง คีวาพร มีขทุกานนท์ และคนอื่น ๆ (2528 : 188) ได้กล่าวไว้ว่า หากต้องการให้บุคคลมีทักษะในการทำงานสูงขึ้น มีความรู้ความสามารถมากกว่าเดิม และมี พฤติกรรมเป็นไปตามแนวทางอันพึงประสงค์ภายในเวลาอันสั้น การฝึกอบรมบุคลากรเป็นวิธีที่ดีที่สุดและประหยัดที่สุด และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2528 : 218) ยังได้กล่าวว่า การอบรมจะช่วยให้ครูผู้สอนทุกคนเกิดความตื่นตัวทางวิชาการ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ แนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 12 - 13) ได้กำหนดนโยบายการปรับปรุงประสิทธิภาพ ครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา โดยจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มองปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะสิ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการ ในระดับก่อนประถมศึกษา ดังนี้

1. โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาควรเร่งพัฒนาบุคลากรที่สอน ในระดับก่อนประถมศึกษาให้สอนเด็กวัยก่อนประถมศึกษาได้อย่างดีและมีการนิเทศภายในโรงเรียน อย่างจริงจัง เพื่อแก้ปัญหาการจัดครูผู้สอนไม่ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัด
2. โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มีความคล้ายคลึง กับบ้าน เน้นความสะอาด ร่มรื่น สวยงาม และปลอดภัย โดยผู้บริหารโรงเรียน ครู และชุมชน ควรร่วมมือกันปรับปรุงการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายในเรื่องทรัพยากร และงบประมาณ
3. โรงเรียนควรจัดสถานที่เล่นให้แก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งควรจัดเป็น 2 ส่วน คือ มีสนามหญ้า ให้เด็กได้วิ่งเล่นกระโดด ดูนก ดูแมลง และสนามเด็กเล่นกลางแจ้ง ส่วนนี้จัดให้มี เครื่องเล่นเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ รวมทั้งจัดให้มีสถานที่เล่นนันทนาการ เช่น มีบ่อทราย

อ่างน้ำ พร้อมทั้งอุปกรณ์เล่นน้ำ เล่นทราย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการทางด้านร่างกาย ความคิด สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

4. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาควรจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อ เปิดโอกาสให้ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ได้รับความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เมื่อผู้บริหารและครูเกิดปัญหาจะได้มีแนวทางไปพัฒนางานด้านนี้ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดอื่น ๆ ใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เช่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สังกัดเทศบาลและ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษา
3. ควรศึกษาความต้องการของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
4. ควรมีการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการนิเทศการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ, สุรวัช ศรีวัช และปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. "การบริหารงานวิชาการ,"
ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา. หน้า 147- 153 :
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.
- การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, สำนักงาน. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2536 - 3537. พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2537 ก. อัดสำเนา.
- _____. รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาและคำขอตั้งงบประมาณ ปี 2538.
พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2537 ข.
อัดสำเนา.
- _____. สรุปผลการประเมินโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา 2536.
พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2537 ค.
อัดสำเนา.
- _____. สรุปการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2538. พระนครศรีอยุธยา : สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2538 ก. อัดสำเนา.
- _____. รายงานการประเมินผลตามโครงการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา.
พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2538 ข.
อัดสำเนา.
- กิติมา ปรีดีดีลิก. การบริหารและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์, 2532.
- กอบกมล พรหมมา. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอนุบาลเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน
สำหรับครูอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ :
เอราวิณการพิมพ์, 2523.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวการจัดประสบการณ์ขั้นเด็กเล็ก.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 ก.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. งานบริหารโรงเรียนการบริหารวิชาการ

เล่ม 3. กรุงเทพฯ : สามเพ็ญพานิช, 2528 ช.

_____. โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 3 การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สามเพ็ญพานิช, 2529 ก.

_____. เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 8 แนวการบริหารโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2529 ช.

_____. การบริหารงานวิชาการ. เอกสาร สน. ที่ 3/2530 หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530 ก.

_____. โครงการรับความช่วยเหลือการกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530 ช.

_____. เอกสารการประชุมโครงการเปิดขยายชั้นเด็กเล็กในพื้นที่ที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและอนุบาลชนบท. 25 มีนาคม 2530 ค.

_____. "โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา," ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว, 2531 ก.

_____. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว, 2531 ช.

_____. แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลชั้นปีที่ 1 เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531 ค.

_____. โครงการอบรมผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา เล่มที่ 4 งานบริหารโรงเรียนการบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532.

_____. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539) ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2533. อัดสำเนา.

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 , (พ.ศ.2540 - 2544) ระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539. อัดสำเนา.
- . คู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534 ก.
- . แนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษาชั้นเด็กเล็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534 ข.
- . กองแผนงานสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แนวการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536 ก.
- . เอกสารผลงานวิจัยการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536 ข.
- . "ผลการดำเนินงานตามภารกิจที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน," ประชาศึกษา. 45(4) : 21 - 27 ; มกราคม 2538.
- . การจัดบริหารศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : เอราวิทย์การพิมพ์, 2523.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. แนวการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาระดับอนุบาลศึกษา. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2532.
- . หลักการจัดอนุบาลศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์, 2533.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก. แนวทางพัฒนาเด็กอายุ 0 - 5 ปี. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.
- . "บทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาเด็กไทย," ภาวะวิกฤตของชีวิตเด็กไทย ปัญหาที่ยังไม่สายเกินไป. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2535.
- คณะทำงานจัดทำแนวดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. แนวการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- . แนวการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2536 ข.

- ไตรภพ คำเพชร. ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดอุดรธานี. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน,
2533. อัดสำเนา.
- ถวิล เกื้ออุวงค์. การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. นครปฐม : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.
- ธีระวุฒิ ปทุมรัตน์. การบริหารการศึกษา. สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529.
- นายกรัฐมนตรี้, สำนัก. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : สำนัก
นายกรัฐมนตรี้, 2535.
- นิตยา สุวรรณศิริ. การศึกษาก่อนวัยเรียน. อุดรดิตต์:ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยครูอุดรดิตต์ ฝ่ายเอกสารการพิมพ์และศูนย์ไมโครคอมพิวเตอร์, 2530.
- นงเยาว์ แข่งเพ็ญเช. เอกสารชุดอบรมบุคลากรทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 2
ความพร้อมในการเรียน. กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,
2529.
- บุญณี เพรยอด. "งานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา," ใน เอกสารการอบรม
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
หน้า 151 - 165 ; กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2528.
- บุญเลิศ แสนศักดิ์. "ครูในฐานะผู้เฝ้าทิศทางการศึกษาในโรงเรียน," วารสารศึกษาศาสตร์.
3 : หน้า 22 - 23 ; มิถุนายน - กันยายน, 2535.
- ประจวบ รักพงษ์. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2533. อัดสำเนา.
- ประชุม รอดประเสริฐ. ผู้นำและพฤติกรรมการบริหารงาน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- ประพัฒน์ จำปาไทย. "นักวิจัยคุย," ใน ข่าวสารวิจัยทางการศึกษา. 10(6) : 13 - 15;
สิงหาคม - กันยายน 2530.

- ประยงค์ ชูรักษ์. การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531. อัดสำเนา.
- ปรีชา ทัพพรหมเจริญ. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์พลศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ปรีชา เสนารัตน์. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532. อัดสำเนา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต, 2535.
- พงษ์ศรี รัตนสถิตย์. การบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- พิชัย ปานแย้ม. การศึกษาการปฏิบัติงานและปัญหาการนิเทศการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- ปิฎกไพฑูริย์ สาธิต. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศ.ส.การพิมพ์, 2523.
- . หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- เมธา บราวน์แสงวิไล. การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- มณี ภัคเกษม. การบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือคาทอลิกในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

- เยาวพา เดชะคุปต์. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- ราศี ทองสวัสดิ์. "แนวการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยศึกษา," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. หน่วยที่ 1 - 5 หน้า 102-109. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- . "รุ่งอรุณของชีวิต," เอกสารประกอบการอบรมครูสอนชั้นอนุบาลห้องเรียนเปิดใหม่. หน้า 9 - 11. สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร นคร, กรุงเทพฯ : 2538. เอกสารอัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร. 2531.
- วรางคณา ปั้นลายนาค. การบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- วิจิตรา น้าเพชร. "การอนุบาลศึกษา," "หลักสูตรผู้บริหารศึกษา" การจัดการอนุบาลศึกษา. 12 - 15 ; พฤษภาคม 2536.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2528.
- วิเชียร เกตุสิงห์. "คำเฉลยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้," ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 18(3) : 8 - 11 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.
- วิศิษฐ์ ขวัญเมือง. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

- วีระศักดิ์ ยิ่งอำนวยชัย. ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2525. อัดสำเนา.
- ศิวาพร มัชฌิมานนท์ และคนอื่น ๆ. การบริหารงานบุคคล พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์, 2528.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 98 ปี เหลียวหลังมองอนาคต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2533.
- สงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัย. สรุปผลการสำรวจเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2530.
- สงัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา : หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2529.
- สนิท เห่งสุทธิ. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- สมาเจ ศิษย์เมธา. "แนวคิดและหลักการจัดประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัย," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1 - 7. หน้า 109-110. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- สมมาศ ประทุมมาลัย. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- สามารถ รัชชาศิลป์. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

- สาโรช สีนวล. การศึกษาความพึงพอใจในกาทำงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา
3. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
อัสสาเนา.
- สิโรตม์ มรยภักดี. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531. อัสสาเนา.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2528.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 12 - 15.
กรุงเทพฯ : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.
- สุชีพ อินทรวิชัย. ปัญหาการบริหารโครงการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. ปริชญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัสสาเนา.
- สุนาด ตัยเวศย์. สภาพและความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนระดับก่อน
ประถมศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง.
ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2534. อัสสาเนา.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศึกษิตสยาม, 2523.
- สุทธิลักษณ์ มณีศรี. สภาพและปัญหาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับ
ก่อนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 4.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537. อัสสาเนา.
- สุธรรม ปั้นประเสริฐ. "บรรยายพิเศษ," ใน การประชุมทางวิชาการ การบริหารเพื่อ
ความสำเร็จ. 2 - 3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, หน้า
12 - 14 ตุลาคม 2536.

พรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวியศึกษา : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
2535.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size
for Research Activities," Journal of Education and Psychological
Measurement. November, 1970.

කතෘ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัย

1. ดร.พัฒนา ชัชพงศ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผศ.จินตนา เวชมี รองอธิการสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. น.ส.บังอร พุ่มสะอาด หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาศึกษานิเทศก์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. นางเพ็ญพรรณ ยูวะเวส ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสามเสน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
5. นายวีระสิทธิ์ กิติพิเชษฐสรรค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพญาไท สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร โทร. 122

ที่ ทม 1007/0904

วันที่ 3 พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางมลิวลัย โอฬาริกพันธ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้ี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.ประสพ แสนคำเครือ ประธาน

ดร.อรรณพ โพธิ์สุข กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ ดร.พัฒนา ชัยพงษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอบอบคุณใน
ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่นิสิตผู้ี้ด้วย

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

(สำเนา)

ที่ ทม 1007/0899

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 มิถุนายน 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางมลิวลัย โอฬาริกพันธุ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้ี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.ประสพ แสนคำเครือ ประธาน

ดร.อรรถพร โพธิ์สุข กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา โดยให้ผู้บริหารโรงเรียน และครู

ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอบขอบคุณใน
ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้ี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริภษา พูลสุวรรณ

(สำเนา)

ที่ ทม 1439/3732

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่ 1 ต.ประตู่ชัย อ.พระนครศรีอยุธยา 13000

9 กรกฎาคม 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

ด้วยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับแจ้งจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ว่า นางมลวิวัลย์ โอฬาริกพันธุ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะทำปฏิญานินพนธ์ เรื่อง ทักษะของผู้บริหารและครู ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา จึงควรให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) พินิจ จันทระจ่าง

(นายพินิจ จันทระจ่าง)

ฝ่ายบริหารทั่วไป

โทร. 035-245424

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทักษะของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบทักษะของท่านที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน คือ ด้านแนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล
2. ในการตอบแบบสอบถาม ให้ท่านพิจารณาว่าการดำเนินการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาที่ท่านปฏิบัติอยู่มีปัญหาอยู่ในระดับใด โดยพิจารณาจากข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องระดับปัญหาทางขวามือเพียงหนึ่งช่องให้ตรงตามความคิดเห็นของท่าน และโปรดกรูณาเขียนปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาแต่ละด้าน ลงในช่องว่างท้ายแบบสอบถามนี้
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกด้าน และทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คำตอบของท่านนำไปใช้เพื่อการวิจัยทางวิชาการเท่านั้น และยังคงจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการกำหนดนโยบายเพื่อการวางแผนการปรับปรุง และการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ข้อมูลเหล่านี้จะไม่นำไปใช้ในการที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตัวท่าน หรือผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อมแต่ประการใด
4. โปรดตอบคำถาม ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริง

ข้อมูลทั่วไป

กรุณาเขียนเครื่องหมาย / ใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ตำแหน่งของท่าน
  - ( ) ผู้บริหารโรงเรียน
  - ( ) ครูผู้สอน
2. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านสอน
  - ( ) ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน)
  - ( ) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 คนขึ้นไป)
3. ถ้าท่านเป็นผู้บริหาร ระบุจำนวนปีของประสบการณ์การเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
  - ( ) ต่ำกว่า 10 ปี
  - ( ) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
4. ถ้าท่านเป็นครู ระบุจำนวนปีของประสบการณ์การสอนระดับก่อนประถมศึกษา
  - ( ) ต่ำกว่า 4 ปี
  - ( ) ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป

ให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อแล้ว เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับปัญหาของข้อใดข้อหนึ่ง
ทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
0	การประชุมชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ ของงาน	.....	.....	.....	.....	.....
00	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานระดับก่อน ประถมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

จากตัวอย่าง ข้อ 0 แสดงว่าท่านมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา เรื่องการประชุมชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ของงาน มีปัญหาในระดับ "น้อย" แต่ข้อ 00 ท่านมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา เรื่องการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานระดับก่อนประถมศึกษา มีปัญหาในระดับ "มาก"

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	1. ด้านเนวการจัดประสบการณ์(หลักสูตร)					
1.	การวิเคราะห์นโยบายและแผนการจัด การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ หน่วยงานระดับสูง	.....	.....	.....	.....	.....
2.	การศึกษาสภาพปัจจุบัน/ปัญหาการจัดการ ศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3.	การจัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ ของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4.	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีระดับ ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบใน โรงเรียน เข้าใจนโยบายและแนวทางปฏิบัติ งาน เรื่องการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ประถมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
6.	การกำหนดขอบข่ายงานวิชาการระดับก่อน ประถมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
7.	การมอบหมายความรับผิดชอบการ ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
8.	การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการ บริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
9.	การจัดหาตำรา เอกสารทางวิชาการที่ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษาให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า	.....	.....	.....	.....	.....
10.	การจัดกิจกรรมให้บุคลากรสามารถวิเคราะห์ โครงสร้างของแนวการจัดประสบการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
11.	การประสานงานกับผู้ปกครองให้เข้าใจจุด มุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนตาม แผนการจัดประสบการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
12.	การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มี ความคล้อยคลึงกับบ้าน	.....	.....	.....	.....	.....
13.	การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กทำ กิจกรรม เช่น มุมบ้าน/มุมหมอ/มุม ธรรมชาติ ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....
14.	การจัดของใช้ที่จำเป็นประจำตัวเด็ก เช่น แก้วน้ำ/แปรงสีฟัน/ช้อน ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
15.	การจัดหาโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับ เด็ก	.....	.....	.....	.....	.....
16.	การจัดสนามและเครื่องเล่นสนามเพื่อพัฒนา ความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น บ้านตุ๊กตา/ ชิงช้า/ม้าหมุนที่เป็นป่าย ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....
17.	การจัดสถานที่เล่นนันทนอกห้องเรียน เช่น ที่เล่นน้ำ/มุมบล็อกวง/มุมช่างไม้/มุมบ่อ ทราย ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....
18.	การจัดบริการอาหารกลางวันให้แก่เด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
19.	การจัดบริการอาหารเสริม (นม) ให้กับ เด็กระดับก่อนประถมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
20.	การจัดบริการตรวจสุขภาพอนามัยให้แก่เด็ก เช่น การตรวจฟัน /ฉีดวัคซีนป้องกันโรค ต่าง ๆ ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....
21.	การจัดบริการด้านความปลอดภัยให้แก่เด็ก เช่น จัดครูเวรดูแลการเล่น, การตรวจ สอบเครื่องเล่นเป็นระยะ ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....
22.	การจัดงบประมาณเพื่อให้การบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษาบรรลุ เป้าหมาย	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
23.	การนิเทศให้ครูจัดกิจกรรมประสบการณ์ ตามแนวการจัดประสบการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
	2. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
1.	การจัดครูเข้าสอนสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถเหมาะสมที่จะสอนชั้นเด็กเล็ก หรืออนุบาล	.....	.....	.....	.....	.....
2.	การจัดหาบุคลากรครูให้เพียงพอกับจำนวน ห้องเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3.	ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด การเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ..	.....	.....	.....	.....	.....
4.	ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมและประสบการณ์ตาม ตารางกิจกรรมประจำวันของ สปช.	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การกำหนดมาตรการกำกับดูแลให้ครูจัดทำ บันทึกตามแผนการจัดประสบการณ์ของ สปช	.....	.....	.....	.....	.....
6.	การปลูกฝังให้ครูคำนึงถึงความพร้อมหรือ วุฒิภาวะของเด็กในการจัดกิจกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
7.	การจัดกิจกรรมประสบการณ์สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น	.....	.....	.....	.....	.....
8.	การนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ใน การจัดกิจกรรม	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
9.	การเปลี่ยนแปลงห้องเรียนหน้าเสาธงและ เอื้อต่อการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
10.	การจัดกิจกรรมมาให้เด็กมีพัฒนาการด้านต่างๆ	.....	.....	.....	.....	.....
11.	การจัดที่นั่งมีความเหมาะสมสะดวกต่อ การจัดกิจกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
12.	การจัดมุมแสดงผลงานของเด็กระดับก่อน ประถมศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
13.	การส่งเสริมให้ครูใช้บริการทางวิชาการ จากศูนย์พัฒนาการศึกษา ระดับก่อนประถม ศึกษาจังหวัด	.....	.....	.....	.....	.....
14.	การส่งครูเข้าร่วมฝึกอบรมสัมมนาเกี่ยวกับ เทคนิควิธีการและสื่อการเรียนการสอน ..	.....	.....	.....	.....	.....
15.	การจัดงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน ให้แก่ครูได้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
16.	การอำนวยความสะดวกให้ครูใช้สื่อในการ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ ..	.....	.....	.....	.....	.....
17.	การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาปรับปรุง การเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
18.	การประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน เมื่อสิ้นปีการศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
19.	การจัดประชุมพบปะผู้ปกครองเด็กเพื่อแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
20.	การสรุปผลการปฏิบัติงานเพื่อนำข้อมูลมา ปรับปรุงการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
3. ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน						
1.	การสำรวจปัญหาและความต้องการการ นิเทศภายในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
2.	การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการ นิเทศภายในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
3.	การให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การนิเทศภายในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4.	การจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจจุด มุ่งหมายและแนวทางการนิเทศภายใน โรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
6.	การจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
7.	การจัดทำเครื่องมือการนิเทศภายใน โรงเรียน เช่น แบบบันทึกการนิเทศแบบ สังเกตการสอน ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....
8.	การดำเนินการนิเทศภายในของผู้บริหาร และครูที่ได้รับมอบหมาย	.....	.....	.....	.....	.....
9.	การจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ทางด้าน งานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษา ..	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
10.	การดำเนินการสังเกตการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
11.	การดำเนินการสาธิตการสอนในวิชาที่มี ปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญ	.....	.....	.....	.....	.....
12.	การจัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาดีเด่น	.....	.....	.....	.....	.....
13.	การจัดหาเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ให้ ครูได้ศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
14.	การส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนนี้เทศกันเอง	.....	.....	.....	.....	.....
15.	การยอมรับกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศ	.....	.....	.....	.....	.....
16.	การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการนิเทศ	.....	.....	.....	.....	.....
17.	การสนับสนุนให้ครูพัฒนางานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถม ศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
18.	การเสริมสร้างให้ครูมีขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงาน	.....	.....	.....	.....	.....
19.	การใช้ข้อมูลจากการประเมินผลปฏิบัติงาน ทางวิชาการเป็นหลักในการพิจารณาความดี ความชอบ	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	4. ด้านการวัดผลและประเมินผล					
1.	การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อกำหนด แนวทางเกี่ยวกับการวัดและประเมินพัฒนา การเด็ก	.....	.....	.....	.....	.....
2.	การกำหนดแนวทางการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม ประสบการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
3.	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการวัดประเมินพัฒนาการเด็ก ...	.....	.....	.....	.....	.....
4.	การให้ความรู้แก่ครูในเรื่องหลักการวิธีการ วัดและประเมินพัฒนาการเด็กโดยการจัดหา เอกสาร	.....	.....	.....	.....	.....
5.	การอำนวยความสะดวกแก่ครูจัดหา เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวัดพัฒนาการเด็ก เช่น บันทึกพฤติกรรมเด็ก, บันทึกคำพูด เด็ก ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....
6.	การจัดเก็บข้อมูลในการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น ตู้เก็บ เอกสาร, แฟ้มผลงานเด็ก	.....	.....	.....	.....	.....
7.	การจัดหาอุปกรณ์เพื่อประเมินพัฒนาการเด็ก ในด้านร่างกายได้ครบถ้วนตามแผนการจัด ประสบการณ์ เช่น พลุบอล, กระดาน ทรงตัว ฯลฯ	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาของการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการระดับก่อนประถมศึกษา	ระดับปัญหา				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
8.	การจัดการแบบบันทึกข้อมูลเพื่อให้ครูบันทึก ข้อมูลพัฒนาการเด็ก	.....	.....	.....	.....	.....
9.	การจัดการเอกสาร/คู่มือเกี่ยวกับการจัด และประเมินพัฒนาการเด็ก	.....	.....	.....	.....	.....
10.	การส่งเสริมให้ใช้วิธีการประเมินพฤติกรรม และความพร้อมของเด็กหลาย ๆ วิธี เช่น ตรวจผลงาน/สนทนา/การสังเกต ฯลฯ..	.....	.....	.....	.....	.....
11.	ดำเนินการให้จัดทำสมุดรายงานประจำตัว เด็กทุกภาคเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
12.	การดำเนินการแจ้งผลการประเมินพัฒนา การและความพร้อมของเด็กเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองทราบ	.....	.....	.....	.....	.....
13.	การขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับการรายงานพัฒนาการเด็ก เช่น แบบบันทึกการสนทนากับผู้ปกครอง, แบบบันทึกพฤติกรรมเด็กขณะอยู่ที่บ้าน ฯลฯ.	.....	.....	.....	.....	.....
14.	การให้คำปรึกษาแก่ครูที่มีปัญหาในการวัดผล และประเมินพัฒนาการเด็ก	.....	.....	.....	.....	.....
15.	กำกับ ติดตาม ดูแลการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ วางไว้	.....	.....	.....	.....	.....
16.	การส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการจัดกิจกรรมประสพการณ์	.....	.....	.....	.....	.....

โปรดเขียนปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านเนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการ
นิเทศภายในโรงเรียน และด้านการวัดผลประเมินผลลงในช่องว่างต่อไปนี้

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านเนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร)

.....
.....
.....
.....

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านกรนิเทศภายในโรงเรียน

.....
.....
.....
.....

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการวัดผลและประเมินผล

.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง สำหรับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางมลวัลย์ โอฬาริกพันธุ์

เกิดวันที่ 15 เดือนมิถุนายน 2491

สถานที่เกิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 60/42 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองสวนพลู อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำแหน่งที่ทำงานปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ.2500 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองหอย อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2506 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2513 อาชีวะชั้นสูงแผนกผ้า วิทยาลัยชุมพร เขตอุดมศักดิ์ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.2518 ประกาศนียบัตรวิชาครูพิเศษมัธยมศึกษา
- พ.ศ.2524 ครุศาสตร์บัณฑิต (เอกสุขศึกษา) วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
- พ.ศ.2540 การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร